

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 irt).
Egyes szám Budapesten 8. vidéken 10 fillér.

A törvény beszél.

Budapest, július 9.

(V.) Hasogassunk hát szörszálat, mivel-hogy Bartha Miklós is kívánja. Álljunk helyt azért a tételünkért, hogy Magyarországnak semmiféle törvénye nem köti a közösügyek létezését az osztrák alkotmányossághoz. Ez a tétel valóban csodát mivel a közjogi ellenzék táborában. Azt a két árnyalatot, amely közt különben egy egész oceánja hömpölyög a nézetek és érzések különbségének, ez a mi artatlan és — mint ki fogjuk mutatni — teljesen alapos axiómánk egészen kihozta a sodrából, erős, sőt indulatos ellentmondást váltott ki belőlük — elannyira, hogy akit gyönyörködött ez a látvány, most örömet lelhet az ad hoc tömörített függetlenségi sereg pillanatnyi egységében. Hidat épített a köztük zajló világtenger fölé a két árnyalatnak azonos és együttes tévedése. A feladat, amire ezuttal vállalkozunk, a tévedések e hidjának lerombolása.

Egy kérdésen kezdjük. Vajjon a 67-es kiegyezés előtt voltak-e Magyarország és Ausztria között közösügyek: igen, vagy nem? Az 1848-iki törvényhozás alkotásai döntsek el a kérdést. Tessék lapozni a 48-iki törvényekben. Megtalálják ott a közösügyek intézményét épp úgy, mint a Deák Ferenc kiegyezésében. Közös volt már akkor is a hadügynek és a külügynek nagy része. Csak a kezelési módja volt más a közösügyeknek. A magyar országgyűlés sem közvetve, sem a két ház által kiküldött országos bizottság útján nem folyt be ez ügyeknek menetére, hanem a felelős magyar kormány egyik tagja, az ő felsége személye körüli miniszter volt megbízva azzal, hogy e dolgok irányítására a magyar nemzet nevében valami befolyást gyakoroljon. Hatathós persze ez az ingerencia nem lehetett. Azok a kormányzati szervek, amelyeknek hatáskörében feküd-

tek a közös ügyek, nem közös miniszterek voltak, hanem osztrák miniszterek. Az az egy szál magyar miniszter, ha próbált is befolyást érvényesíteni akár a főbb elvi irány kérdésekben, az osztrák kabinet meghallgatta, ha kedve így tartotta, de bizony ha ideges volt, akár hederitnie sem kellett reá, mert alkotmányjogi szankciója annak, amit az az egy szál magyar miniszter akart és kívánt, nem volt, nem is lehetett. Hogy a nemzet ellenőrzési jogának szempontjából az 1867-ben létrejött jogállapot előnyösebb annál, amelyet a 48-iki törvényhozás alkotott, hogy mostanában szigorubbann vannak körülhatárolva a közösügyek s erősebb biztosítókkal van felruházva a magyar országgyűlésnek reakció vonatkozó akaratára; hogy a delegáció útján, ha nem is érhetjük el mindazt, amit óhajtanánk, de meg tudjuk legalább akadályozni mindazt, amit nem akarunk: azt igen könnyű volna bebizonyítani. De ezuttal nem terjesztjük ki a vitát erre a területre is, hanem megmaradunk szorosan a problémánknál, megállapítván azt a kétségbevonhatatlan tény, hogy ugyanazok az ügyek, amelyek az 1867: XII. szerint közösek, közösek voltak már 1848-ban is, sőt mint közösügyek fennállottak a pragmatika szankció óta. Ami természetesen is, mihelyt kimondtuk, hogy Magyarországot az uralkodóháznak az örökös tartományokkal együtt és elválaszthatatlanul kell birtokolnia s mihelyt magunkra vállaltuk a kölcsönös védelemnek a kötelezettségét, már ezzel nemcsak életbe hívtuk, hanem közjogi rendszerünkbe is beleillesztettük a közösügyeket mindazokra nézve, amelyek erre a védelmi kötelezettségre vonatkoznak.

Közösügyek tehát már voltak 1867. előtt is, amikor pedig még nem volt osztrák alkotmányosság. Ám erre azt felelhetné Bartha Miklós, hogy 1867. óta igenis van osztrák alkotmányosság s hogy a közjogi kiegyezés

novumot teremtett, midőn a közösügyeket hozzákötötte az osztrák parlamentarizmus létezéséhez. Ha ez a felfogás helyes volna, akkor megfoghatatlan, miért ellenzi a függetlenségi párt a Deák Ferenc kiegyezését s miért állítja immár harminc esztendő óta, hogy a 67-es közjogi alap Magyarország állami önállóságának hanyatlását s közjogunknak visszafejlődését jelenti. Hiszen ha a pragmatika szankció óta mindig voltak közösügyek s létezésük semmiféle feltételhez nem fűződött; s ha aztán az 1867-iki kiegyezés ezt a jogállapotot olyanformán módosította, hogy az addig főtlenül s állandóan létezett közösügyeknek további existenciáját a jövőre nézve egykönnyen bekövetkezhető, sőt éppen Bartha Miklós vélekedése szerint már be is következett esetőséghez kötötte: akkor a Deák Ferenc alkotta közjogi alap nem hanyatlást jelent, hanem haladást, nem közjogi csorbát, hanem állami önállóságunknak jelentékeny gyarapodását. S ha azt mondja most a függetlenségi párt, hogy a 67-iki kiegyezés értelmében a közösügyek immáron megszűntek jogilag létezni, akkor vagy tévesen állítja ezt, vagy pedig ha ebben igaz van, akkor ezzel az ítéletével egyuttal megvádolja mindazt, amit harminchárom év óta tett és hirdetett, mert olyan vivmányt követel a közjogi alapon és a 67-es kiegyezés nevében, amellyel a perszonális uniónak jogállapota soha nem dicsekedhetett.

Ám, nézzük magát az 1867: XII. törvénycíkket. Ez a törvény egész határozottan kimondja, hogy a hadügy és a külügy némely részének közössége a kölcsönös védelem kötelezettségéből, tehát a pragmatika szankcióból következik. És kimondja épp ilyen világosan, hogy a közösügyeket ezentul nem olyan módon fogjuk intézni, mint ahogy intéztettek mindaddig, amíg ő felsége az örökös tartományokkal, mint abszolút hatalmu uralkodó rendelkezett, hanem azon az új

T Á R C A.

Esküvő után.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Szántó Kálmán.

Vedlett falu, öreg udvarház a helységen kívül. Ablakokba rezedák nyílik meg szegfű, cserépekben. A magas tornácról letátni az agyagos, poros országútra, melyet jegenye-pálmák szegnek körül. A tornácra Péter és Pál: testvérek, mind a kettőn a harmincasok legvégén, talán egy-két évbeli különbséggel. Péternek taplócipka van a fején, kissé elhízott, nagy, kerek arca, rövidre nyírt szakállal; egészen bevette magát a tornác egyik sarkába s nagyokat pöfékel egy öblös tajtékpipából, melynek címeres faragványait az évtizedes füst egészen befogta. Pál egész felső testével kihajló a könyöklőn az országútra, melynek felszálló pora a kanyarulatnál egy fedeles eszka körvonalait takarja el. A eszka után futkorászó csikó esengője még ideidehallik. Péter sűrűn eregeti a füstöt, Pál kockás zsebkendővel törölgeti kigyöngyöző homlokát.

PÉTER: Talán bizony könnyezel, Pál öcsém?
PÁL: Dehogy bátyám! Por szállott a szemembe... megerőttem az erős nézésbe.

PÉTER: Tőled az is kitelnék! — irigyelnéd hugunktól a boldogságot.

PÁL: Én csak örülhetek rajta, irigykedni neked van okod, — Jánosra.

PÉTER: Nekem? Talán nem is te üztél el a háztól most esztendeje, mikor először megkérte Ilonkát?

PÁL: Igaz, de a te ösztökélésekre, mikor már nem tűrhettem az örökös duruzsolásodat.

PÉTER: És én voltam az, aki visszahívtam.

PÁL: Mikor észrevetted az Ilonkát busongását és titkos könnyhullását.

PÉTER: Mikor láttam, hogy folyton össze-sughtok-bugtok a hátam megett!

PÁL: Konspiráltunk ellened, ugy-e?

PÉTER: Ásáinkodtál ellenem a leánynál mindig, öcsém, azt nem tagadhatod. El szeretted volna hitetni velem, hogy mindenben én vagyok a rossz.

PÁL: Pedig én álltam az utjába, ugy-e?

PÉTER: Én, tudom, hogy nem. Tudtam, hogy mi a leánysor. Másnak nyílik, mint aki ülteti.

PÁL: Persze, te ültetted.

PÉTER (nyomatékosan): Én neveltem.

PÁL: Hm! Ki tanította botát vetni?

PÉTER: Kinek az ölébe lopózott szívesebben?

PÁL: Kinek a szakállát szeretted buzigálni?

PÉTER: Öcsém! neked még szakállad se volt akkor!

PÁL: Mikor idekerült, persze! De te is mi voltál akkor!

PÉTER: Mégis az érettebb, a meggondoltabb. Szegény édes anyja is reám bízta utolsó akaratával.

PÁL: Szegény jó Klári nénénk! mit is tehetett volna!

PÉTER: Csak nem akartod mondani, hogy rossz kézre bízta?

PÁL: Világért se! Csak önző kézre, bátyám, önző kézre! Magadnak szeretted volna Ilonkát fölnevelni!

PÉTER: Te tán másképp nevelted volna?

PÁL: Bizony, ha rám hagytad egészen!

PÉTER: Ugyan, ugyan!

PÁL: Nem kötötte volna magát az első jöttmentnek nyakába.

PÉTER: Hanem inkább a tiédbe?

PÁL: Már csak inkább. Megmaradt volna a miénknek.

PÉTER: A tiédnek? persze, a tiédnek?

PÁL: Én illetem volna inkább hozzá, mint te, koromnál fogva.

PÉTER: De engem szeretted mégis jobban!

PÁL: Én voltam a bizalmasa.

PÉTER: És mégis engem kerestél föl először titkával.

PÁL: Mert tudta, hogy én rám úgy is számíthat.

PÉTER: Vagyis hogy én télem félt, ugy-e? Rossz-szívűnek tartott? Kegyetlennek?

PÁL: Sohase mondta, de aligha nem gondolhatott ilyesformát.

PÉTER: A rossz leány! Tulajdonképpen te nevelted ilyen rosszul, öcsém!

PÁL: Hisz te kényeztetted mindig! hány-szor mondtam, hogy ne!

PÉTER: Rossz leány! mindig mondtam, hogy rossz leány! milyen hálátlan volt tulajdonképp hozzánk!

PÁL: Hogy szeretted pedig!

PÉTER: Hogy gondoztuk! hogy féltettük!

PÁL: Övtük a szélőt.

PÉTER: Igen, a napsugártól!

PÁL: Én tulajdonképp arra számítottam, hogy megmarad öregségünk gyámolának.

PÉTER: Az igazat megvallva, te melletted, hogy a te feleséged lesz.

PÁL: Nem, bátyám, én neked szántam. Te vagy a család feje.

PÉTER: De te a fiatalabb: inkább illeteték volna össze.

PÁL: Hozzát vonzódtál inkább!

PÉTER: Nem, a szívéhez te állottál közelebb.

módon, amelyet az Ausztriában is behozott parlamenti alkotmány természetesen követel. És miután a 24. §-ban Magyarország alkotmányának fenntartását, a 25.-ben pedig Ausztria teljes alkotmányosságának életbelépését tüzte ki feltételül, szóról-szóra azt jelenti ki, hogy „a kettős alapfeltétel mellett a közösiüggyek intézési módja a következő lenne.” — s ezután a törvény szövegében rendre jönnek egymásután a delegációra, a közös minisztériumra stb. vonatkozó rendelkezések. Ime, beszélt maga a törvény. A vitás kérdést magának a törvénynek minden kétséget kizáró világosságu szövege döntötte el. Két alapfeltételről van igenis említés a törvényben, de kifejezetten nem a közösiüggyekkel, hanem azoknak *intézési módjával* kapcsolatban.

Ezzel szemben hiába hivatkozik a közjogi ellenzék sajtója a törvény 5. §-ára, amely szerint ő felsége többi országainak alkotmányos befolyását ezentúl nem mellőzheti. Hiszen ami zavar az osztrák közéletben évek óta mutatkozik, az nem onnan ered, hogy ő felsége mellőzni kívánja az örökös tartományok alkotmányos befolyását, hanem onnan, hogy Ausztria népei annyira meghasonlottak egymás közt, hogy elvesztették képességüket az ő felsége által mellőzni éppenséggel nem kívánt alkotmányos befolyásoknak gyakorlására. Ez a különbség is olyan természetű, hogy magára hívja a legkomolyabb figyelmet. Ha Ausztriában a parlamenti alkotmány veszedelmei a császári hatalom abszolutisztikus törekvéseiből fakadnának, s ha ily okból bénulna meg az a szervezet, amelyet a kiegyezés a közösiüggyek intézésére kirendel, akkor igenis felébredhetne s könyörtelen védelmi harcba indulhatna a magyar nemzetnek alkotmányos lelkiismerete. De az osztrák alkotmány válsága nem felülről, hanem alulról jön. Zavarait s benuhátságát nem a császári abszolutizmus, hanem ellenkezéleg a nemzetiségek demagógiája okozza. Ausztriában nem a trón vesélyeztetési a népek szabadságát, hanem a népeknek a parlamentarizmussal való visszaélése rendíti meg az államot és a trónt. Magyarországnak tehát semmi oka sincs arra, hogy igénybe vegye azokat az államjogi biztosítékokat, amelyeket törvényhozásának bölcsesége a császári hatalom túltengése ellen teremtett. A mi meggyőződésünk az, hogy az a rigorista felfogás, amelyet közjogi ellenzékünk hangoztat, nem a törvényen, hanem annak félremagyarázásán alapul. De

kimondjuk nyíltan, hogy amikor a nemzeti-ségek perpatvara támadja meg a reichsrath munkaképességét, akkor mi a magunk részéről nem vehetnők igénybe a császári abszolutizmus ellen alkotott garanciákat még abban az esetben sem, ha csakugyan benne volna a törvényben az, amit csak félremagyarázással lehet beléje interpretálni, hogy t. i. az osztrák parlament munkaképtelensége nem a közösiüggyek intézési módját, hanem magukat a közösiüggyeket szünteti meg.

Közösiüggyek voltak a pragmatika szankció óta mindig; s maga a 67: XII. t.-c. hangulyozza, hogy azokat régebben, amikor Ausztriában még nem volt parlamenti alkotmány, Magyarország törvényhozása ő felségével, mint az örökös tartományok abszolút hatalmu uralkodójával intézte el. Nem fogadhatjuk el tehát a közjogi elhomályosítás vádját, mikor a törvény világos értelmének alapján állva, tiltakozunk a közjogi tévedések rendszere, a félreértéseknek és a félremagyarázásoknak csökönnyösége ellen. Azt a vádat is visszautasítjuk, mintha nekünk részünk lett volna az 1898: I. törvények körül folyó közjogi mesterkedésekben. Akkor mi azok közt voltunk, akik a vámsorompó felállítását követelték s e követelést nemcsak a nemzet érdekeire, hanem magára a törvényre is alapították. De amint akkoriban azok ellen küzdöttünk, akik a közjogi alapot a közösiüggyek javára akarták félremagyarázni, azonképpen most azok ellen viszzük sorompóba meggyőződésünket, akik ezuttal a közösiüggyek rovására tévednek. Mi a 67-es alapnak vagyunk hívei. Annál kevesebbet nem fogadunk el, de annál többet sem kívánunk. Annál kevesebbet nem voltunk hajlandók elfogadni még politikai barátainktól sem; annál többre még kevésbé szorítatjuk magunkat politikai ellenfeleink által. A Deák Ferenc korszakos művét nem lehet s nem szabad megkorrigálni sem felfelé, sem lefelé. Annak ugy kell fennmaradnia, a hogy megalkotta-tott, mindaddig, a míg obszolettá nem teszi a politikai alkotásoknak korlátlan hatalmu kényura: a világtörténelem.

BELFÖLD.

A biztosításügy reformja. A bécsi *Politische Korrespondenz*nak jelentik Budapestről: A biztosítási ügy előkészületben lévő reformjára vonatkozó eddigi közlések kiegészítésül meg kell még emlékeznünk azokra az átmeneti intézkedésekre, amelyek a már létező és működő biztosító intézetekre vonatkoznak. Ezeknek az intézeteknek ugyanis a törvényjavaslat több évi határidőt enged arra, hogy ügykezelésüket az új rendelkezéseknek megfelelően átalakítsák. Bizonyos tekintetben kivételeket statuálnak a létező biztosító intézetekre nézve. Nevezetesen elrendelik többek között, hogy a díjtartalékba befektetett értékpapírok nem egyszerre, hanem több éven át fokozatosan cserélendők ki az állami járadékkötvényekkel. Azoknak a társaságoknak, amelyeknek díjtartalékai a törvény életbeléptetésekor ingatlanokba és jelzálogkölcönökbe vannak befektetve, az ilyen befektetési tilalma alól való kivételképp megengedik, hogy jövőre is ingatlanokba és jelzálogkölcönökbe fektethessék be tőkejüknek 20%-át.

A Janku-alap. Amint tudva van, azokat a pénzeket, amelyeket a dákorománok a Janku Avrámnak emelendő szobor alapjára gyűjtöttek, a belügyminiszter lefoglaltatta. A *Keleti Értesítő* jelentése szerint a szoborbizottság most arra kérte a belügyminisztert, hogy adja vissza a lefoglalt pénzt, mert az egyes adakozóknak vissza akarnak adni. A belügyminiszter azonban ezt a kérést nem teljesítette, mert a gyűjtés ügyében a vizsgálat még nincs befejezve, azonkívül pedig, mivel a gyűjtés hatósági engedelem nélkül folyt, a szoborbizottság tagjai ellen egyenként is meg akarja indítani az eljárást.

Gáfolat. Azzal a hírrel szemben, mintha nárai dr. Szabó Miklós, a magyar királyi Kuria elsőnöki nyugdíjaztatnék, a *Budapesti Tudósító* a legilletékesebb helyről eredő felhatalmazás alapján a legnatarozottabban kielenteli, hogy ugy a nyugdíjaztatásra vonatkozó híresztelések, mint az ahhoz fűzött kombinációk alaptalanok.

Békakonzert.

Budapest, július 9.

(K.) A lázas tevékenységet ritkán gruppirozta még valaki olyan külső sikerrel, mint a néppárt. Van neki két-három figurája, aki sem mire se használható, de mindenre és mindig vállalkozik, ezeket mozgatja folyton a sakkábla fekete mezején és legtöbbször lóugrás szerint, mert először is vérebén van, hogy korúlje az egyenes utakat, azután meg muszáj is nagyokat ugrania, nehogy olyan területre tegye a lábát, ahol még a paraszt is lelti. Ezzel a két-három figurával csinál sok-sok népgyűlést s ez a két-három figura mindig pontosan ledarálja azt a leekét, hogy mi is a néppárt teendője. Igazság szerint a sok népgyűlés és a sok darálás után még a néppárt maga sem tudja, hogy mi hát a teendője, de azért kürtöli vidáman, hogy megint sikerült valamely vidéket kitanitania, az egyedül üdvözítő utra vinnie. S idefönn a fővárosban akadnak ijedős lelkek, akikre hat a sok kürtölés. Már teli vannak ijedtséggel, hogy a néppárt mennyire terjeszkedik a vidéken s micsoda hódítást tesz majd a választások alkalmával. Mikor pedig, mint az utolsó vasárnapon is, néppárti vándorgyűlések híre érkezik, még a kevésbé ijedősök is mondanak annyit, hogy a néppárti lázas tevékenységgel szemben az ország szabadelvű közvéleményének is tenni kellene valamit.

Ugy rémlik, a néppárt boldog volna, ha népgyűléseivel annyi hatást tudna elérni a vidéken, mint idefönn a népgyűlésekről terjesztett hírekkel. Mert ha van is talán valami rendszer abban a következetességben, mely mindig csak néppárti kudarcokról beszél, de csak olyan rendszer az is, mely a néppártnak csupa diadalát emlegeti. Egyiknek sem kell minden szavát elhinni. Csak föl kell ütni a mappát és nyomon kell kísérni azokat a geográfiai pontokat, ahol a néppárt kísérletez és tisztán észrevehető, hogy ez a párt különben is csak olyan helyeken üti fel a vándorsátrat, ahol kudaretól nem igen kell tartania, mert a népszerűség politikai érettsége kissé fogyatékos és se igazi kudarenak, se igazi diadalnak nem lehet okozója. Ahol a néppárti gyűlésekkel experimentál, ott minden szót meghallgatnak, a néppártét is, de egyetlen szót sem követnek, a néppártét sem. Azok a jámbor tótok és azok a kevésbé jámbor románok a reverendát követik, mert azt értik, de a reverendák politikával körülbelül ugy vannak, mint amikor papjuk a pálnika ellen prédikál nekik. Meghallgatják s aztán elmennek palinkát inni. De hogy meghallgatják, azt is sikernek veszi már a pap. Aminthogy a néppárt is azért beszél diadalokról, mert a nép meghallgatta és nem verte meg, de azt aligha meri állítani, hogy valahol a népet meg is hódította. Abból a kettős célból, melyet a néppárt magának kitűzött: hogy a nép megszeresse és a szabadelvű közönség megijedjen, egyiket sem érte el teljesen. Mert a nép nem szerette meg, csak meghallgatja, a szabadelvű közvélemény pedig nem ijedt meg, csak türelmetlen.

De azért nem akarjuk kicsinyelni még ezt a kicsi sikert sem, melyet a néppárt kétségtelesen nem az ő belső értékének köszönhet, hanem a lázas tevékenységnek, melyet annyi művészettel gruppiroz. Ennyi is sok a sikerből, mikor a néppárttól van szó. De ha aztán valaki ugy akarja ezt a sikert feltüntetni, mintha jórészt a tiszta választások érdekében alkotott törvények segítették volna előidézni, az már nem dicsekedhetik valami nagy jóhízeműséggel. Igaz, a reverenda kimegy ma a piacra és nem közönséges buzdósággal pusztit a tiszteletben, mely a reverendát mindenkitől megilletné. De ugyanezt a reverendát a szigoru törvények előtt hasonló munkában láttuk az oltár mellett is. Az az izgatás, mely ma a piacon erősködik, piaci formák közt: nemrégén a templomokban kísértett, vallásos formák közt. A különbség akkora, mintha valami rendezetlen közönség piacón találnánk pocsolját, amelyből békák unokogása zavar, vagy ha egyenest az oltár alján hangzanék fel ez az undorító békakonzert. A piacón is utálatos, de az oltár mellett fölháborító. S ha most ez a csuf unokogás kiszorult a templomból: mindenesetre

PÁL: És most itt hagyott bennünket.

PÉTER: Bizony, pedig akárki más lány észrevett volna bennünket.

PÁL: Hisz nem is vagyunk mi még a legutolsó!

PÁL: S nem is olyan nagyon öregek. Hány éves is vagy, bátyám?

PÉTER: Szent Andráskor voltam negyven.

PÁL: Én csak őszi vásárkor leszek harminckilenc.

PÉTER: Kapnánk még feleséget, ha keressünk.

PÁL (megpróbálja kihuzni magát): Akár minden ujjunkra!

PÉTER: Keresünk is!

PÁL: Nem is eresztjük magunkat az öreg Mária zsarnoksága alá.

PÉTER: Csak kapunk-e olyat, amilyen a mi kis lilonkánk volt?

PÁL: Olyat éppen? olyat? bajosan!

PÉTER: Az olyan lányok nem igen hányják-vetik magukat.

PÁL: Hét vármegyébe se találánk párját!

PÉTER: És mégis itt tudott hagyni bennünket!

PÁL: Egy szélháziért!

PÉTER (látszik rajta, hogy erőlködik gondolkodni): De — fiatal volt öcsém!

PÁL (bátyjára veti szemét, mint aki nem érti): Fiatal?

PÉTER (neggyőződéssel): Fiatal!

(A nap lemenésben, bent egy régi zongorának megszakad egy hurja s messze zeng a szürkületben. — Tányércsörgés hallik s az öreg Mária kiszól):

Hűvös van márodakinn, jöjjenek a tekintetes urak vacsorázni!

örvendezni való. Ha pedig a piacon még mindig tart, sőt e. ösödött: hát az éppen onnan van, hogy a békák most már valamennyien a piacra szorultak. De boldog ember fakadhat csak olyan megjegyzésre, hogy azelőtt jobb volt, legalább nem unkoztak olyan hangosan a békák, mikor még két helyütt is találtak tanyát! Oh nem. A templomban nem volt szabad őket megütni, de a piacon csak ugrádoznak. Majd kipszittják, ha megutálták. S a vége ugyanis csak az lesz. Egyébként pedig látnivaló, hogy a békakoncert rendezése éppen csak a rendezetlen községekben sikerül.

Aki úgy tesz, mintha a néppárti gyűlések számának fölszaporodása meglepné: talán tettei is magát. Előre volt látható, hogy az a néppárt, melyet már pusztá falatsága is a folytonos agitációra utal: valamely formában pótolni iparkodik azt a leg-erősebb fegyvert, mely születésekor segítette s melytől boldogulását később is remélte. Mikor a törvény kiesavarta kezéből a módot, hogy az áltár mellől, a szószékéről és kegyzesekkel agitálhasson, ösztön szerit érezte, hogy a csapat ki nem heveri, ha legelőbb politikai processziókat nem rendez a piacon. S ha azelőtt csöndben dolgozhatott, de biztosan, most zajjal kell agitálnia, ha kétségesen is. Így sorakoztak piaci hadjáratra azok a papok, akik azelőtt kenetesen kereszties háborút emlegettek. Már pedig nem fér hozzá kétség, hogy a mostani nagyobbi láрма a jelentékenyen megcsappant erőt leplezi. Azért mozognak, kiabálnak, utaznak, beszélnek, innak és agitálnak annyit, mert abban a csöndes munkában megzavarták, mely sokkal biztosabb volt. Oh ők szívesen visszacsérlelnének! Száz piac, amelyet elfoglalnak, nem ér fel nekik egyetlen olttárral, amelytől elkergettek. Érzik ezt, sőt mert olyan nagyon érzik, éppen azért erőlködnek olyan lázasan. Aki pedig megteszi nekik azt a szivességet, hogy a nagyobbi zaj miatt erősebbnek mondja táborukat, közönségüket és erejüket: az hízleg a húságuknak és elhítheti velök, amit maguk sem hisznek.

Am azért a láрма megvan. A békakoncert hangosabb, mint valaha. Néppárti vándorgyűlések hírével telve a levegő. A szabadelvű közvéleményt pedig, bár nem alszik, egyre sokan ébresztgetik. Ha ez a sok ébresztgetés azt eredményezné, hogy a szabadelvű közvélemény sarkához tapadna a néppárti vándoroknak, követné piacról-piacra, fölvenné velök a harcot minden geográfiai ponton: menten kitűnnék, hogy a piacon legalább fölvehető az a harc, mely az áltár mellett s általában a vallás területén lehetetlen volt. Menten kitűnnék s ez már maga is a szabadelvűség diadala. Hiszen víhatlan várából kikényszerítette ellenségét a sík földre. De azonfelül bizonyos, hogy a néppárt erősödő kánája vajmi kis rétegeit téveszti meg a nemzetnek. Ezek is hallgatják a néppárti vándorok sok-sok beszédét, hagyják magukra zuhogni a szavakat, mint a záporosót, de aztán odasietnek meledgni a napra: a szabadelvűség napjára, mely millió jótékony sugárral, a becsületet alkotások és intézkedések mindenkire kiterjedő erejével hinti fényt és meleget — az egész országra. S ezt a napot kellene féltetni azért, mert a rekkenő nyáron erősebben hangzik fel a béka-koncert? ...

KÜLFÖLD.

Bulgária csödjé. Többször megírtuk, hogy az orosz kormány Kobeko államtanácsost küldte ki Bulgária pénzügyi állapotának megvizsgálására, aki nemrég érkezett vissza Pétervárra. Kobeko most úgy nyilatkozott a szófiai Mr. pétervári levelezője előtt, hogy Bulgária pénzügyei olyan ziláltak, hogy lehetetlen a bukástól megmenteni. Az adózók teljesen ki vannak merítve és a kormány nem meri az adóbehajtást erőszakolni, mert általános lázadás kitérésétől fél. A legutóbbi idők tapasztalatai, a dobrudzsai és ruscsuki parasztlázadás és a politikai konstellációkat fenyegető

pénzügyi botrány mind igazat adnak az orosz államtanácsosnak. Bulgária pénzügyi bukása azonban szinte dinasztikus kérdés, mert Ferdinánd fejedelemnek egyetlen támasza a hadsereg, a hadsereg viszont pedig — *more balcanico* — csak addig támasz, amíg pontosan fizetik. Az államcsőd első sorban ezt a támaszt robbantaná szét.

A kínai borzalmak.

Budapest, július 9.

Mindennap érkezik egy-egy biztató hír a vérengzések országából és mindennap jön egy másik, amely az előbbi nap támadt reménysugárát szőjjeltépi. Ma arról szól egy távirat, hogy orosz és japáni egyesült csapatok győzelmes csatát vívtak tizenöt kilométernyire Pekingtől. És ma jön ismét az a leverő híradás is, hogy a kínai idegenek életbenmaradásáról szóló hír tévedés volt. *Seng* kínai vasutigazgató, aki azt a jó hírt küldte, jelenti ma, hogy tévedett, mert az a futár, aki a hírt hozta, 3-án érkezett hozzá Csinanfuba, de már öt nappal előbb indult el Pekingből; nem tudhatta tehát, hogy mi történt 30-án éjjel. A Peking mellett kivívott győzelem hírért még nem erősítették meg. Vajjon nem jön-e holnap újabb hír megint, amely azt mondja majd, hogy ez a győzelem is tévedés volt?

Másfelől a déli alkirályok ellenforradalmának terjedéséről jönnek jelentések, amelyek azt a reményt erősítik, hogy az európaiak és japániai egyesült akciója kínai részről is számíthat támogatásra. A *Li-Hung-Csang* alkirály, *Csung* herceg és *Liu* nankingi alkirály állanak az ellenforradalmi élén. A santungi kormányzó pedig nem engedelmességet Tuan herceg parancsának, hogy Nanking ellen támadjon. Kantonban, ahol *Li-Hung-Csang* az ur, teljes nyugalom van és hír szerint nem is lesz baj, míg az öreg alkirály ott marad. Az európaiak biznak is *Li-Hung-Csang*ban, aki táviratban kérte Angliát, hogy az amerikai Egyesült-Államokkal és Japánnal együttesen csináljon rendet Kínában. Csak épen egy-másban nem biznak az európaiak hivattól kezdve, a nagyhatalmak.

A legvisszataszítóbb talán a Kínában végbe-menő összes borzalmak között a hatalmaknak egymás közt való verengése. Örök szegénye marad a históriának az a féltékenykedés, amely még most is, amikor a segítségnek már utolsó órája is elmúlt; amikor a késedelmet máris ezer, meg ezer ártatlan ember fizette meg kiontott vérével, még most is forraságokon veszezkedik és a veszendőbe indult szákmányon kívül legfeljebb azzal törődik, hogy mindenik elhárítsa magáról a büns mulasztás ódjumát. *Japánnal*, amely első sorban volna hivattól arra, hogy hatásosan lépjen közbe, még egyre csak — tárgyalnak. És időközben Japán is észbekapott és kísütötte, hogy hajlandó ugyan a forradalom ellen indítandó akció élére állani, csak hogy — nem ingyen.

És ezalatt ingyen pusztul a tömérdek emberélet: a mentő hadak maguk is mentésre szorulva, tehetetlenül vesztegelnek egérfogójukban. És minden erkölcs, minden humanitás menthetetlenül odaveszett a diplomaták utálatos marakodásában.

Mai távirataink így szólnak:

(A vérfürdő színhelyéről.)

Berlin, július 9.

A *Wolff*-ügynökségnek jelentik Londonból tegnapi kelettel: A londoni külügyi hivatal a pekingi helyzetről nem kapott újabb hírt a sanghaji főkonzulnak amaz állítólag megbízható értesüléseken alapuló jelentése óta, amelyet tegnap azonnali közzétettek s amely szerint e hónap 3-ikán két követtség még tartotta magát és a boxerek között nagy demoralizáció mutatkozik. A külügyi hivatal ma reggel Tiencinből e hónap 3-ikán kelt táviratot kapott az odaváló angol konzultól, amely szerint a kínaiak ismét megkezdtek az idegen telepek ágyuzását.

Csifu, július 8.

Mukdenben meggyilkolták a katolikus püspököt, két lelkészt és két apácát. Július 5-ikén azt táviratoztta a hiszingeri dán misszió, hogy a boxerek bekerítették s hogy még csak két napig tarthatja magát. Egy kozákcsoport több idegennel és az angol konzullal segítségére ment a misszióknak.

London, július 9.

A lapok sanghaji táviratot közölnek, amely szerint az összes brit alattvalók az a parancsot kapták, hogy hagyják el Szezsuan tartományt.

London, július 9.

A Reuter-ügynökség egy Tiencinből múlt hónap 29-én elküldött és Csifuból e hónap 7-én táviratilag továbbított jelentést közöl, amely szerint Pekingből futár érkezett Tiencinbe június 24-ig terjedő jelentésekkel, amelyek szerint az angol követtség körül vívott harcban öt tengerészkatona esett el, egy tiszt és hat legény pedig megsebesült. Azonkívül elesett egy-egy francia, német, allódi, olasz és orosz ember és néhány európai megsebesült. A tatár város kapuját német katonák őrizték a kínaiaktól elvett ágyukkal. A legközelebbi kapukat kelet felé *Tungfusziang* tábornok tartotta megszállva csapataival és egy hátultöltő ágyúval, a többi kaput pedig szintén kínaiak tartották megszállva ágyukkal. A kínai városnak majdnem valamennyi háza porrá égett. A boxerek fegyvertartók a császári városrészből belső kapuját, valamint az összes többi épületeket és a követtségek legnagyobb részét. *Csak a brit és a német követtség, valamint az orosz követtségnek egy része maradt meg és csapatok őrzik.* A követtségek közelében lévő kínai házak is elpusztultak. A császári városrészt *Tunofusziang* csapatai őrzik, akinek állítólag 20.000 embere van *Peking* és *Tiencin* között. *Tuan* és *Csing* hercegek állítólag két-három ezer főfegyvertartó katonával *harca* indultak a boxerek ellen, akik *Csing* herceget el akarják fogni.

A követ azt jelenti továbbá, hogy mikor június 24-én elhagyta Pekinget, az ottani idegenek között nem volt betegség. Az asszonyoknak és gyermekeknek nem történt bántódásuk. Az élelmiszerek és lövészek annyira fogytak voltak, hogy nem mertek lőni, nehogy a lövészer elfogyjon.

A Reuter-ügynökség tudósítója megjegyzi, hogy ez a jelentés valószínűleg látszik, de mivel kínai forrásból ered, valószínűleg tulozott. Az idegenek helyzete nagyon kétségbeesztő, de azért nem kell lemondani arról a reményről, hogy a követtségek még egy ideig tartják magukat.

Sanghai, július 9.

Az *Ostasiatischer Lloyd* jelentése szerint *Juansziki* santungi kormányzó azt a parancsot kapta *Tuan* hercegtől, hogy 18.000 főnyi gyakorlott katonasággal *Nankingba* menjen, de a kormányzó, mint jól értesült forrásból jelentik, nem engedelmességet a parancsoknak. *Seng* vasutigazgató, aki nagyon idegenellenes érzést áruel el, *Nankingba* ment. *Nanking* nincs veszedelemben, ha *Liu* nankingi alkirály arra határozta el magát, hogy a városa ellen való előnyomulásnak ellene szegül. A *Jancee* folyón lévő hadereje 15 hadihajó. Minden a nankingi alkirály magatartásán fordul meg. Nemrég tömérdek robbanóanyagot aknák hoztak *Nankingba* a sanghaji arsenálból, de az alkirály parancsára még nem rakták le az aknákat.

A nankingi angol konzul megerősíti azt a hírt, hogy *Juansziki* santungi kormányzó vonakodik *Tuan* herceg parancsára *Nankingba* menni. *Liu* nankingi alkirály nyilvánvalóan előkészületeket tesz arra, hogy a *Jancee* vidéken minden idegen beavatkozásnak ellentálljon.

London, július 9.

Tuan herceg dekrétumot bocsátott ki, amely azzal fenyegeti a déli tartományok alkirályait, hogy *árukként* fognak velük elbánni.

Híre jár, hogy *Tiencin* föl fogják adni, mert nagyon bajos az összeköttetést fönntartani. A kínaiak két új úteget állítottak föl és július 4-én újra megkezdtek a bombázást nehéz ágyukkal. De ugyanazon a napon a japániai kis csapatok hozzá ágyukat s így hatásosan viszonzhatták a lövöldözést. *Ota*, a japáni tüzérség parancsnoka elesett. Egy nankingi távirat szerint a nagy csatornán 15.000 kínai katona tart *Nanking* felé, hogy a várost megtámadja.

London, július 9.

Sanghaiból jelentik: Egy futár, aki a múlt kedden indult el Pekingből és szombaton érkezett ide, azt jelenti, hogy az európai követtségek ellen vívott harcban ezer rendes kínai katona és ötezer boxer esett el. A folytonos harc mellett is az üzleti élet egy pillanattal sem szünetel. Az üzle-

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlislegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerés levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

tek nyitva vannak s a színházokban játszanak. Az ostromolt európaiakat állítólag kínaiak élelmezik.

Hongkong, július 9.

Kantonban teljes nyugalom van. Az üzletek rendszeres folytatják tevékenységüket. A kínaiak egyértelműleg kijelentik, hogy ha Li-Hung-Csang Kantonban marad, nem lesz zavargás. Északról érkezett kínaiak azt mondják, hogy a boxerek gyűlöltek a kantoniakat és azt mondják, hogy a kantoniak hozták az európaiakat először Khina északi részébe.

London, július 9.

A Dalziel-ügynökségnek tegnapielőtti kelettel jelentik Sanghaiból: Nankingból jelentik, hogy oda az a hír érkezett Pao-Ting-Fuból, hogy nagy orosz-japán haderő nyomult előre Peking ellen. A haderő vasuton ment egészen Lang-Fangig, aztán Hvang-Csuán mellett, Pekingtől tizenöt mérföldnyire délre elkanarodott balra, ott két részre oszlott és egy nagy kínai sereget megvert. A kínaiak ezer embert vesztek. Ezt a jelentést eddig más oldalról nem erősítették meg.

Berlin, július 9.

A Wolff-ügynökség jelenti: A német hajóraj főnöke táviratozza Takuból 7-iki kelettel: Egy hajóraj-gőzessel Nagaszakiba küldtem néhány német és belga menekültöt, aki tegnap Tiencinből érkezett és pedig 16 asszonyt, 9 gyermeket és 19 férfit. E hónap 2-ikán kelt jelentés szerint a sebesültek mind jól vannak. Tiencin felé még most is csak a vizut van nyitva.

London, július 9.

A Timesnak jelentik Sanghaiból 5-iki kelettel, hogy a pekingi kölesönek ezen a napon esedékes kamatait mind kifizették. Ugyanennek a lapnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy Anglia anyari támogatást ígért a nankingi alkirálynak a jangcevígyi zavargások elnyomására.

Brüsszel, július 9.

Egy ideérkezett mai keletü sanghaii távirat azt jelenti, hogy egy kínai újság közlése szerint Csing herceg csapatai Pekingbe érkeztek, hogy az ott lévő európaiakat eleséggel ellássák és a lázadók ellen megvédjék.

Berlin, július 9.

A csifui német konzul jelenti mai kelettel: Lipinghong volt santungi kormányzó Nankingból, ahol a kormányzó nem szívesen látta, 8000 emberrel észak felé vonult. Ugyancsak a csifui német konzulnak egy másik jelentése szerint a csingcsufui katolikus missziót és a tingtui amerikai missziót kifosztották. A boxerek fenyegették a huangszieni táviróállomást és fel akarták lázítani Csifu lakosságát.

Cintau, július 9.

A Kniesberg-gőzös 240 tengerészkelővel Tiencinből ide érkezett vissza.

Bécs, július 9.

A Zenta osztrák-magyar hadihajóról érkezett távirati jelentés szerint eddig 20.000 embert szállítottak partra, ami Tiencin és Taku számára elegendő. Az özvegy császárné elhagyta Pekinget.

London, július 9.

Buce tengernagy jelenti Takuból 7-iki kelettel, hogy alapos kilátás van rá, hogy Csing herceg seregével megvédi a pekingi követségeket Tuan herceg és serege, valamint a boxerek ellen.

London, július 9.

Az esti lapok jelentik Tiencinből 6-iki kelettel: A kínaiak ma reggel újra heves támadást intéztek az európaiak ellen, akik a Terrible hadihajónak három tizenkétfős ágújával válaszoltak és a kínaiakat hét órai harc után visszavonulásra kényszerítették.

London, július 9.

Az esti lapok jelentik Tiencinből 2-iki kelettel. A nemzetközi csapatokat ma nagyon nyugtalanították a kínaiak csatározó csapatai. Hogy ezeket kicsalják, tegnap közös rekognoszkálást végeztek az európaiak. Egy csapat katonaság észak felé két mérföldnyire hatolt előre a pályaudvar irányában. Egy kisebb csapat északi irányban nyomult előre. A szövetséges csapatokat, amelyeknek közösen kellett volna eljárniuk, a tábornokai között támadt féltreértés feltartóztatta előnyomulásukban. Időközben az előnyomult orosz csapatnak heves ellentámadást kellett kiállnia a kínai csapatok részéről a bennszülötték városából. Az oroszok nagy nehézségek között vitézül sakkban tartották a támadókat, míg a segít-

ség megérkezett. A kínaiak 2 órán át iszonyu ágyuzást folytattak, nehéz ágyúból, amelyek a városi sáncokon voltak felállítva. Az ágyuk azonban kevés kárt tettek az európaiakban. Ugyanakkor egy erős kínai csapat gyomult előre a város keleti részéből. Az európaiak az északi támadás visszaverésére fordították figyelmüket. Időközben a kínaiak körülbelül 100 yardnyira jutottak a francia telep mellett levő pontonhidtól, ott majdnem áthatolhatatlan fődött állást foglaltak el és heves puskatüzést kezdtek. Kétségbeesett harc támadt erre köztük és az oroszok között, akik a hidat egy Gattling féle ágyúval védtek. Az oroszok megtartották hadállásukat 2 orosz század megérkezéséig, mikor is a kínaiak visszavonultak. Az angolok és a többi idegen csapatok fedett állásokban vonultak előre a másik partról, de nem voltak képesek hathatósan tüzelni a támadókra, mert ezek csaknem láthatatlanok voltak. A harc késő délután ért véget. Az ellenség nagy veszteséget szenvedett. Az oroszok vesztesége nagyobb volt, mint az ellenségé, de nagyobbára könnyű sebesülésekből állott. A pekingi kereskedőkörök általában rokonszenveznek az ostromolt idegenekkel, akiknek titokban élelmi szereket adnak.

Berlin, július 9.

A német cirkáló hajóraj parancsnoka jelenti Takuból e hó 7-iki kelettel: Tiencint napról-napra ágyúzzák a nyugati arzenál erődítményeiből, az északi ütegekből és a kínai város erődéből. Az idegen telepek ellen intézett sűrű támadásokat eddig visszaverték, nagyjából sulyos veszteséget okozva a kínaiaknak. A mi csapatainknak egyáltalán nem volt veszteségük, a többi nemzet csapatainak is csak kevés veszteségük volt. Tegnap egy amerikai csapatszallító gőzös érkezett ide 1200 emberrel, ma pedig egy francia gőzös 1400 emberrel és egy tábori üteggel.

Berlin, július 9.

A Münchener Allgemeine Zeitung ma ideérkezett száma azt írja, hogy egy Jokohából érkezett s rendelkezésre bocsátott magántávirat megerősíti Ketteer pekingi német követ megöltetésének híréit. A távirat szerint a lázadók a követet ennek kétségbeesett ellentállása után ártalmatlanná tették s dacára annak, hogy már több sebből vérzett, az angol követség épülete elé egy szabad térre cipelték. Ott egész nyakig beásták a földbe, s aztán forró vassal kiégették a szeméit és kitépték a nyelvét. A szerencsétlen ember borzasztó kínjai órák hosszat tartottak.

London, július 9.

Az itteni kínai követség nagyon szangvinikusan fogja fel a helyzetet és a pekingi európai kolóniát sem tartja elveszítettnek. Ellenben az itteni követség kínai személyei lehetetlennek tartják, hogy európaiak a belső császári városba menekülhettek, mert az három mérföldnyire van a követségek utcájától. Ebben az utcában három európai élelmiszer-üzlet is van, melyek készleteiket a háború kitörésekor valószínűleg a követségekbe szállították.

London, július 9.

A boxerekről mindjobban kiténik, hogy közönséges rablók, kiknek a politika csak ürügyül szolgál. Így például Ku-Csu, a császár gyámját is, aki az idegenek egyik legnagyobb ellensége, meggyilkolták, valamint annak 300 főtől álló rokonságát és eselőségét. A boxerek a kínai városnegyedben is rabolnak és pusztítanak.

Tiencin, július 9.

A helyzet megint fenyegetőbb. A kínaiak ma reggel 12 órával megtámadták az európaiakat. A kínaiakkal ezer emberből álló vegyes európai csapat három, a Terrible nevű angol hajóról való ágyúval állott szemben. Rövid tüzésre harc után az európaiak támadtak és ostrommal bevették a kínaiak pozícióját, melyet 1 órakor délután a kínaiak kiürítettek. A francia telep közelében oroszok álltak egy ágyúval és vitézül tartották magukat a kínaiak ellen mindaddig, míg erősítéseket kaptak. Az oroszoknak nagyobb veszteségei vannak, mint a kínaiaknak, de legtöbb közülük csak könnyen sebesült meg. A francia csapatok erősítésére anami csapatok érkeztek Takun keresztül.

Berlin, július 9.

Pekingből most kedvezőbb híreket jelentettek, amelyek szerint Ketteeren kívül más követeket nem gyilkoltak meg. De a hírek eredete gyanút kelt, mert valamennyi hír kínai forrásból jön, már pedig a kínai tudósítások hazug volta eléggé be van bizonyítva. Az is gyanakvást kelt,

hogy maguktól a követségektől egyetlen hír se érkezett. Ellenben a dél-kínai alkirályok magatartása nagyon bizalomgerjesztő benyomást kelt és jogosult a remény, hogy a kínai főméltóságok közt kitört viszályt az európai hatalmak érdekében épp oly éleszerűen fel lehet használni, mint amily eredményt a katonai erő kifejezésből lehet várni. Másrészt nem lehet kételkedni abban, hogy Tiencinben a helyzet napról-napra válságosabb lesz és hogy a Pekingben lévő európai helyzet, ha ugyan még életben vannak, végzetessé válnék, ha, amitől tartanak, Tiencint fel kellene adni.

(Japán mandátuma.)

London, július 9.

A Japánnal folytatott tárgyalásról hire jár, hogy Japán döntött beavatkozását különösen ahhoz a feltételhez fűzte, hogy abból más hatalmakkal ne támadjon konfliktusa. Itt attól félnek, hogy Oroszország azért nem adhat Japánnak mandátumot, mert Khinával titkos szerződést kötött, amelyben arra kötelezte magát, hogy nem fogja megengedni, hogy japán csapatok Khinában partra szálljanak.

London, július 9.

A Times katonai magánforrásból arról értesül, hogy Li-Hung-Csang táviratilag felszólította a londoni kínai követet, hasson oda, hogy Anglia az Egyesült-Államokkal egyesülten szőltsa föl Japánt, hogy Angliával és az Egyesült-Államokkal tartsa fenn a kínai birodalmat és adjon neki erős kormányzatot. Ez a három hatalmasság forduljon azután közösen a többi hatalmassághoz támogatásért.

Jokohámából jelentik, hogy Japán a hatalmaktól vagy csupán Angliától garanciákat kapott, hogy pekingi expedíciójának költségeit meg fogják téríteni.

Jokohama, július 9.

A kormány még tíz szállítóhajót bérelt ki, hogy új csapatokat szállítson Khinába. Rendeletet bocsátott ki, amely megtiltja a lovak kivitelét.

Jokohama, július 9.

A kormány elhatározta, hogy a Khinában lévő japán haderő számát 23.000 emberre és 5000 lóra emeli! A kormány szigorú intézkedéseket tett, hogy Japán szárazföldi és tengeri előkészületei nyilvánosságra ne jussanak. A lapok azt mondják, hogy ha a pekingi idegenek elpusztulnak, Japánt nem lehet fölmenteni minden felelősség alól. Számos sebesült német és angol ideérkezett.

Brüsszel, július 9.

A külügyminisztérium a helyzetet változatlanul jelöli meg. Senki se tud feltétlen biztosat a pekingi követek sorsa felől. A helyzet javulását csak a 20.000 japán partra szállításától várják.

(A hatalmak.)

Berlin, július 9.

Az itteni kínai követ táviratot küldött Li-Hu nankingi alkirálynak, akit még egyszer figyelmeztetett arra, hogy a német császár ezer téel díjat tűzött ki minden egyes Pekingben lévő európai megmentésére. A kínai követ ezután így folytatta táviratában: Ez azt bizonyítja, hogy a német császár ő felsége fontosnak tartja az összes európaiak életének megmentését. A császár ő felségének ez az emberies érzése valóban mélyen meghat. Legyen szíves minden lehető megmenteni, hogy a német császár ő felségét ebben a nemes igyekezetében támogassa s értesítse róla az összes kormányzókat.

A Wolff-ügynökség jelenti: Vilmos császár a következő táviratot kapta Cintagból:

Felséged táviratának közlésére a santungi kormányzó ezt válaszolta: Kezdetől fogva a legnagyobb aggodalomban voltam a Pekingben rekedt európaiak miatt. Ismételten próbáltam kémekeket küldeni és segítséget hozni nekik, de nem sikerült. Most a Pekingbe szolgáló utak mind tele vannak lázadókkal és minden intézkedés csak még kevesebb kilátást nyújt a sikerre. Mindazáltal teljesíteni fogom kötelességemet és minden lehető elkövetek, hogy az európaiaknak segítséget vigyek.

Kiel, július 9.

A Khinába rendelt hajóraj ma dében indult el. Vilmos császár a Wilhelm II-ről nézte a hajóraj elindulását és bucsulódzóletet intett a tengerészeknek.

Vilmos császár a Kurfürst Friedrich Wilhelm legénységétől a következő beszéddel bucsuzott el:

Ti vagytok az első páncélos hajóhadosztály, amelyet külföldre küldök. Gondoljatok arra, hogy ravasz, alattomos, de modern fegyverrel felszerelt ellenség ellen kell harcolnotok. Bosszujátok meg a kiottolt német vért.

Kiméljétek az asszonyokat és gyermekeket. Nem fogok addig nyugodni, a míg a *khinaiakat* le nem vertem és vérlázító tetteiket meg nem bosszultam. Ti különböző nemzetiségű katonákkal együtt fogtok harcolni. Legyetek velük mindig jó bajtársaságban.

Kiel, július 9.

A csatorna partját Holtenautól a Hochbrückeig óriási néptömeg lepté el. Mikor a hajóraj a kikötőt elhagyta, Vilmos császár parancsára valamennyi hajó *szerencsés utat!* jelzett zászlóival. Az ágyuk üdvölvészeket tettek, a zenekarok játszottak és a tömeg kendőket lobogtatott a fázózó hajók felé.

Berlin, július 9.

Az eddigi megállapodás szerint a német szárazföldi csapat július 19-én indul el Wilhelmshafenből. A császár jelen lesz a dandár elindulásánál és csak csak azután indul el tíz napi északi útjára.

A tengerészeti minisztérium elhatározta, hogy *öt nagy torpedóhajót küld Khinába.* Három torpedóhajó már meglette a próbantesztet. A császár parancsára Kielben felfüggesztették a vasárnapi munkaszünetet, hogy a tiszték és a tengerészek a nekik szükséges tárgyakat bevásárolhassák. A hadügyminisztérium elrendelte egy tábori kórház mozgósítását Khinába.

Gróf *Bálow* külügyminiszter Kielbe utazott, hogy jelentést tegyen a császárnak.

Bécs, július 9.

A *Mária Terézia* hadihajó augusztus 1-én, vagy 2-án fog Takuban kikötni. A hajó legénysége: egy elsőosztályú sorhajó-kapitány, három elsőosztályú sorhajó-hadnagy, öt másodosztályú sorhajó-hadnagy, három tengerész hadapród, egy korvett-orvos, 179 altiszt és tengerész és 6 tisztiszolga. A hajó ezenkívül két darab 4-7 centiméteres gyorstüzelő ágyút, két darab 7 centiméteres parti ágyút, megfelelő számú utazói és kórházi személyzetet visz magával. A legénység kiszemelését zaibuschi Pless Viktor hajóparancsnokra bizzák.

Róma, július 9.

Umberto király a királyné és a maga nevében részvétlét küldött a Tiencin mellett elesett *Carlotta* sorhajó-hadnagy szüleinek. A táviratban egyetlen fiuk elvesztésén való legbensőbb részvételt fejezi ki a király. A torinói polgármester meglátogatta az öreg *Carlottát* és a város nevében fejezte ki részvétét.

Berlin, július 9.

Von der Goltz német követségi titkár a császár magához rendelte Kielbe.

Bécs, július 9.

Az a tegnapi Budapestről jelentett hír, hogy Ausztria-Magyarország még két zászlóalj gyalogságot szándékozik Khinába küldeni, a *Neues Wiener Tagblatt* értesülése szerint *valószínű*. Nem gondolnak arra, hogy újabb csapatokat küldjenek Khinába.

Berlin, július 9.

Egy londoni jelentés szerint Berlinben az az eszme kezd tért hódítani, hogy *egy nemzetközi konferencia oldhatja meg legjobban a nehézségeket.* A konferencia eszméje azonban eddig még sehol se öltött reális alakot.

Pétóvári, július 9.

A *pétóvári Herald* állítólag kitünő forrásból arról értesült, hogy a múlt év őszén a kelet-ázsiai kérdést illetőleg egy *német-orosz egyezmény* jött létre, melyet mindkét fél teljes lojalitással megtart. Ez egyezmény szerint egyik államnak se lehet önálló lépéseket tenni a nélkül, hogy a másikat értesítse. Ez egyezmény most is alkalmazást nyer a Khina pacifikálására irányuló katonai rendszabályoknál. Oroszország Németország-gal közösen fog eljárni.

London, július 9.

Az alsóház mai ülésén *Balfour*, a kincstár első lordja bejelentette, hogy a khinai expedíció céljaira póthitelre van szüksége.

Brodrick államtitkár bejelentette, hogy egy khinai forrásból eredő és már közzétett pekingi jelentésből kitűnő látszik, hogy a követéségek ellentételezése a támadókra mély benyomást tett. Alapos a remény, hogy *Csing* herceg, a cungli-jamen volt feje, arra érvényesítési befolyását, hogy a követéségeket Tuan herceg és a boxerek ellen megvédje. A Tiencinből jövő hírekből kitűnt, hogy ott további harcokra van kilátás. De ezekben a jelentésekben semmi kétség sem foglaltatik arra nézve, hogy az európai csapatok képesek lesznek állásukat megtartani. *Brodrick* megjegyzi, hogy az indiai csapatok már e hét végén Khinába érkeznek. A Jangce vidékén ez idő szerint nyugalom van, de azért még újabb tengerészcsapatokat küldenek ki, hogy minden eshetőség készen találja a hatalmakat és hogy a rendet fenn lehessen tartani. Arra a kérdésre vonatkozólag, hogy a brit kormány Japán-

nak szükség esetére telajánlotta-e a háboru alatt való támogatását a tengeren, kijelenti *Brodrick*, hogy ilyen kérdés nem vetődött fel és hogy Japánnak egyáltalán nem adtak ilyen garanciákat.

Róma, július 9.

A Khinába rendelt olasz csapatok létszáma 1882 ember. A csapatok elindulásának ideje még nincs megállapítva.

HIREK.

Az anya szobra.

Himnusz minden bizottságnak! Egy majna-frankfurti bizottság himnusz zeng az anyáról. A bizottság: szoborbizottság, és az anya: Goethe János Farkas édesanyja. A szoborbizottság egy mosolygó márványszszonnyal díszíti Frankfurt városát. Néhány hét múlva már ki is írják a pályázatot, hogy megmintázandó Goethe édesanyja, és anya, akít a fia protezsált be a halhatatlanságba. Nem közönséges a dolog, mert a fiukat szokták a szülők protezsálni, Meg is kérdezik majd a járókelők Goethe asszonytól, hogy mi jussa van a márványhoz. Viselt-e koronát? Barátkozott-e véle fejedelem? Vagy emberéletet mentett? Talán szent volt, olvasóval kelt, olvasóval feküdt és fél életét átbőjtölte? Lágyan és boldogan mosolyog a kérdések hallatára a márványszszonny és büszkén susogja: — „Én vagyok Goethe édesanyja!” *Stael* heregnőnek is így mutatkozott be: — „Je suis la mère de Goethe!” Ez biztos kulcs a Pantheonokhoz. Csak hogy eddig az ilyen és ehhez hasonló kulcsokat legjobb esetben is valamieske kegydíjra méltatták. Hogy vehessen kenyeret a csöndes, jó néni; megérdemli a könyörödményt, a fia nevéből örök időkre megél a rendezett tanácsu város. És egy város most roppant költsékre szánja rá magát, szobrot állít egy asszonnyal, egy anyának.

A lelkét a tudós kíváncsiak már rég mérlegre tették, hogy lássák, mi része volt a poéta lelkében. A kutatásnak levelek szolgáltak alapjául. A fiának írta az édesanya ezeket a leveleket, mindegyike egy-egy filippika az ortográfia ellen. De a költőnek nem volt szüksége tolmácsra. Megértette, hogy: „Pradidionismus” nem más, mint patriotizmus és „Puppliktum” a mindenható publikum. Ezekből a levelekből leszűrték a frankfurtiak az igazságot, hogy Goethe anyja is költői lélek volt. Holott egészen mellékes, hogy költői lélek volt-e, avagy nem. Meg lehet csináltatni azt a szobrot az anyának és nem kell semmiféle pardon vagy kommentár az oldalára, hogy költői volt a lelke. Anya volt, aki életet adott egy költőnek. Erre ő maga is büszke, másféle érdemre pedig nem áhítozik. Mikor a Goethe-irodalmi kutatói meglátogatták, ezt írja a fiának:

— Meglátogattak a tanárok, a te dicsőség és hírneved reám ontja sugarait, az emberek azt hiszik, hogy a teremő talentumodban nekem is van részem, én pedig felvilágosítottam őket, én nem tehetek róla, hogy te nagy ember és nagy költő lettél, nem fogadom el azt a dicsőséget, amely engem meg nem illet...

Igy, végig egy mondat az egész levél. A stílusbeli tökéletességet átengedi a fiának, akinek azonban megbocsátja a tökéletlenségeket is. Mindenki sopánkodik, hogy Goethe, az udvari tanácsos, *Vulpnius* Krisztinát — a pap áldása nélkül — feleségül vette és Goethe édesanyja levelet ír Krisztinának. Néhányszor barátjánőjének szólítja, aztán — a botránkozól nem győzedelmeskednek a szíven — „kedves lányom” a megszólítás. És hogy a multat meg ne bántsa, elfojtja az örömet, mikor Goethe megesküszik Krisztinával.

Ezt a napsugaras, nagy szeretetet akarják megmintáztatni a frankfurtiak. Virágok és fák középette áll majd egy oltár, amely előtt mindenki mond egy imát...

(E-u.)

A teaforraló.

Nincs drága findzám, nincsen szamovárom, Ezüst kanálra, sajnos, nem telik, Vacogva télen és ingujjba nyáron, El-elázom mégis reggelig. És a team is bár lehetne drágább, Olesó italba fül a kút való, S zümmögve ejti rám mesés világot Vigasztalom: a teaforraló.

Ugy éjjelenként a team ha főzöm, S köröttem egyre csendesebb az éj, Elfásult lelkem illó teagözön Magasba rántja egy új szenvedély! Szobamba lép a boldogság, az álom, S párnám alá szorít a bus való, S letűnt reményem benned megtalálom, Te zümmögő kis teaforraló!

De nemcsak az én bánatomra tellett, Vigasztalást sok másnak adhatott; Letett már egy-egy teafindza mellett Sok száz diák sok száz szigorlatot! Kinek már-már megtörve lelke, teste, S végső reménységára elhaló, Uj tervet főz ki annak minden este A zümmögő kis teaforraló.

De a szegénynek ez a földi élet Olesó gyönyört kínál csak ideát; Utolsó vigaszunk im semmivé lett, Mert Khina lázad, s már nem ad teát. És felszáll majd a földi Léthe ára, S mert a mi drága, nem nekünk való, Irigyen néz a cifra szamováromra Sok egyszerű kis teaforraló.

S én is teámat, hogy ma este főzöm, A gazdagokra úgy irigykedem; Elbámulok az illó teagözön, S ezen a bus együgyű életen, Hiszen ha Li-Hung-Csang ur úgy akarja, Nyakamba ugrik a rideg való; Egyetlen hű barátom rozsa marja, S nem főz teát a teaforraló.

Latskó Andor.

Budapest, július 9.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfizetési és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról csejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. *Lukács* László pénzügyminiszter ma délután *Gastner* utazott. — *Csáska* György kalocsai érsek ma délután a fővárosból elutazott székelyre. — *Strossmayer* püspök tegnap Zágrábba érkezett és meglátogatta *Lipót* *Salvator* főherceget és *Khuen* *Hédervary* grótot, akik a látogatást viszonozták.

— *Klotild* főhercegnő születésnapja. *Klotild* főhercegnő — mint *Alcsuthról* írják — tegnap ünneplte születése napját. Reggel kilenc óraker nagymise volt, amelyen az egész főhercegi család részt vett. A misét *Szanér* udvari lelkész mondta. A főhercegnő temérdek üdvözlő táviratot kapott. *József* főherceg az ünnepnapra félbeszakította szemleutját és *Alcsuthra* érkezett.

— *Eugénia* császárné *Polában*. A franciák ex-császárnéja, *Eugénia* tegnapelőtt egy angol yachtton *Polába* érkezett. A császárné — mint egy *polai* távirat jelenti — *Vetrini* grófné név alatt utazik.

— Magyar emlékmű *Erzsébet* királyasszony-nak. *Bécsből* jelentik, hogy az az emlékmű, amelyet a magyar nők kegyelelele jelűl *Zala* György készítet, ma érkezett meg Bécsbe Berlinből, ahol bronzba öntötték. Az emlékművet, melyet az *Erzsébet* királyné alap több tagja vett át, azonnal a kapucinusok sirtóijába vitték, ahol a királyné és *Rudolf* trónörökös koporsója között egy fülkében fogják állítani. Az emlékmű beszentelése augusztus 25-én lesz. A királyné koporsója mellé *Maria* *Valéria* főhercegnő intézkedésére külön állványra egy kristályvázát állítottak. Ebbe a vázába mindennap bokréta kerül a lainzi kert rózsáiból.

— *Szlávy* *József* betegsége. *Szlávy* *József* koronaőr állapota — mint sajnálattal értesülünk — annyira rosszra fordult, hogy a katasztrófa bekövetkezése minden pillanatban várható.

— **Forradalom a Vatikánban.** A Vatikánban lázong a tengelice-színű pápai gárda. Több zsoldot követelnek, mert munkájuk óriás: ök védelmezik a Vatikánt. A védelem úgy történik, hogy a derék lövészai svájciak reggel 10 és 2 közt s délután 5 és 7 közt abban a sokszínű ruhában csoportosan ügyelnek a Vatikán bejárójánál, amelyet a pápai gárda számára egykoron Michel Angelo tervezett. A nap egyéb óráiban a félelmetes gárda tagjai polgári bőrt huznak magukra és részben halásznak a Tiberisben, részben emléktárgyakat árulnak a Corzo kávéházai előtt. A lázongó gárda magatartása azonban nyugtalanítja a vatikáni köröket, úgy hogy gróf *Decourten*, a gárda parancsnoka az idén e miatt nem is megy szabadságra. Ha a gárda tovább is fegyelmetlenkedni fog, akkor az egész legénységet elbocsátják és új gárdát alakítanak carpinetoi legényekből. Carpineto ugyanis a pápa szülővárosa és az ottani fiatalság, mikor meghallotta, hogy a svájci gárda megbízhatatlan, készen nyilatkozott belépni a svájci gárdába.

— **A nápolyi herceg Konstantinápolyban.** A nápolyi hercegi pár — mint konstantinápolyból jelentik — a *Yela* yachton odaérkezett. Gróf *Gallina* olasz nagykövet a Dardanelláig elébe ment a trónörökös párnak, amely szigorú inkognitóban, gróf *Romeo* és neje név alatt utazik.

— **Nemzetközi sajtó-kongresszus.** Az idei nemzetközi sajtó-kongresszus július 30-án kezdődik Párisban. A központi iroda már szétküldte hivatalos értesítését, amely tudatja, hogy a kongresszusi ülések, továbbá a résztvevők számára tervezett ünnepek augusztus kilencedikéig tartanak. A kongresszus tagjai ekkor kirándulást tesznek Nizzába, a francia Rivierára. A magyar sajtó képviselői, a *Budapesti Újságírók Egyesülete* és az *Ottón* írók és hírlapírók körének delegátusai *Rákosi* Jenő és *Vészi* József elnökök vezetésével e hó végén, július 25-én vagy 26-án utaznak Párisba. A hírlapokkal egyidejűleg kelnek utra a magyar képviselőház tagjai, akik az interparlamentaris konferencián vesznek részt, mely szintén július hó 30-án kezdi meg tanácskozásait Párisban.

— **Balra nézz generális ur!** Faure Félix temetése után Loubet az új elnök, szemlét tartott a kirendelt csapatok felett. *Kermartin* generális, abban a hitben, hogy *Zurlinden* generális, Páris kormányzója tartja a szemlét, jobbra vezényelte a tisztelést holott Loubet a baloldalon állott. *Zurlinden* ekkor, átharsogva a dobpergést rákiáltott *Kermartinre*:

— *Balra nézz generális ur!*

Kermartin rögtön jóvá tette tévedését, de a dolog nagy port vert fel és a szerencsétlen parancsnokot a hadügyminiszter személyesen hallgatta ki. Azóta lassanként feledésbe ment a kellemetlen incidens, míg most a hivatalos lap tette közzé, hogy a hadügyminiszter *Kermartin* generális állásától, megrongált egészségügyi állapota miatt *saját kérésére* fölmentette. A boulevardierk állítása szerint, kifecamította a fejét, mikor jobbra nézett.

— **Ünnepelt altábornagy.** *Szvetics* József altábornagy majdnem másfél évtizeden át volt parancsnoka a Ludoviceumnak s az ő vezetése alatt majdnem ezer tisztet képeztek ki a legelső magyar katonai iskolában. Ezek a volt tanítványok *Steika* Gyula festőművész által megfestették *Szvetics* altábornagy arcképét, amely a képhez a Ludoviceum disztermében való ünnepélyes elhelyezése tegnap ment végre. Az ünnepen megjelentek a volt tanítványok — most jobbra előkelő honvéd tiszték — a Ludoviceum tanárai és jelenlegi növendékei. Az ünneplő gyülekezet nevében *Tabajdy* Kálmán honvéd vezérkari százados, aki *Szvetics* igazgatása alatt, mint legelső honvédhadnagy került ki az intézetből, szép beszédben méltatta a volt parancsnok kitűnő érdemeit, katonai fénys tulajdonságait és páratlan jószívét. Volt tanítványai még most is szeretettel csüngenek rajta s ennek a jeleül öröközték meg arcványait. Leikes eljenzés követte e szavakat. *Nyíry* Sándor ezredes, a Ludoviceum parancsnoka, rövid beszéd kíséretében átvette a képet megőrzésre. Majd lelkes, buzdító szavakat intézett a növendékekhez. *Szvetics* József altábornagy mélyen megindulva mondott köszönetet a megemlékezésért, amely őt boldoggá tette. Ezután diszalbumot nyújtottak át az ünneplőknek, amely magában foglalja az ünnep történetét és a volt tanítványok névalírásait. A pompásan sikerült kép előtt ezután tisztelegve vonultak el a növendékek. Az ünnepséget fényes lakoma rekesztette be a Ludoviceum disztermében.

— **Munkácsy szobra.** Munkácsy Mihály szobrát egy műkereskedő cég elkészítette; a mesteriskola egyik legjelesebb növendéke *Lukácsy* Sándor mintázta *Ströbl* mester utmutatása szerint a szobrot. A kitűnően sikerült szobrocskát az előnyösen ismert *Beschoner*-féle magyar szoborgyár üntötte. A Kőnyves Kálmán (VII., Kerepesi-ut 17. sz.) terjeszti és kizárólag csak ott kapható. A 20 centiméter magas

szobor, amelynek az ára vidékre való bérmentes szállítással 32 korona, esetleg részletfizetésre is megszereshető. Alacsonyra szabták a művészi kivitelű szobor árát, hogy mindenki megszerezhesse, aki az elhunyt nagy művész emlékét tiszteli.

— **Kinevezés.** *Beniczky* Ferenc, Pestvármegye főispánja kinevezte dr. *Huszár* Dezső közigazgatási gyakornokot a vármegye tisztelbéli aljegyzőjévé.

— **Egy község a jegyzője ellen.** Az *Országgyűlési* Értesítőnek jelentik *Nagyváradról*: *Popesku* Miklós miklóslázuri jegyző ellen el van keseredve a körjegyzőség lakossága. Egy küldetés járt a minap a főispánnál, hogy rögtön menítsék fel a hivatalát a jegyzőt. Most újra ment deputáció a magyarországi fősolgabíróhoz, hogy a jegyzőt azonnal tegye ki a hivatalából. Kiderült, hogy az oláhokat *Fuzi* Ernő elcsapott segédjegyző bűjtötti erőszakoskodásra, a főbíró rendelkezése Fuzit a csendőrség letartóztatta és a nagyváradi ügyészség börtönébe kísérte.

— **Hivatalos szemtelenség.** Csak Bécs város magisztrátusától telik ki az ilyen szemtelenség. Hivatalos átirat érkezett a budapesti tanácsához a bécsi tanácsától ezzel a címmel:

An den löbl. Magistrat

Ofen-Pest.

Az irás egész külső formája is rávall a bécsi városok társadalmi nivójára. Félv fogalmazó papiros, semmi megszólítás, semmi aláírás, csak szöveg és alul bélyegző; boríték nincs, csak az átirat hátán ékeskedik a címzés. De ez csak neveltelenség és mi nem vagyunk olyan naivul telhetetlenek, hogy még jó nevelést és társadalmi formákat is követeljünk olyan kompániától, amelyben egy *Lueger* az első ember. Hanem az *Ofen-Pest* — az már provokáló szemtelenség. Megirtuk róla a véleményünket általánosságban. Most erről a különös esetről az a véleményünk, hogy *Budapest* székesfőváros hatóságának nem szabad szóbaállni azzal az arcátlan rüppökhadal, amely ilyen kihívón sértegeti és egyszerűen a szemeset kosárba kell dobni ezt az irást és minden ezután következő hasonlóan szennyes papíroszt nemkülönben. És egyúttal figyelmeztetjük a m. kir. postát is, hogy az *Ofen-Pestre* címzett leveleket kár *Budapestre* hozni. *Budapest—Budapest. Ofen-Pest* Magyarországon nincs. Az *Ofen-Pestre* címzett levelet tehát tessék visszaküldeni oda, ahol feladták. Magyarország földrajzát mindenkinek illik tudnia Magyarországon. Még a magyar királyi postának is.

— **A kereszténység jubileuma.** A kereszténységnek hazánkba való behozatala és a magyar királyság megalapításának kilencszázéves jubileuma alkalmából augusztus 14-én és 15-én Esztergomban fényes ünnepségeket rendeznek. Az ünnepségek sorrendje a következők:

I. Augustus 14. A város reggel lobogó-díszít. Délután 2 órakor mozsártűvések jelzik az ünnep kezdetét. 3 órakor ünnepies verseny a főszekegyházban, végzi *Csáska* György kalocsai érsek. 5 órakor a Szechenyi-téren emelt új Szentharomszobor leleplezése és mezdázása. végzi dr. *Rimdy* Károly, besztercebányai püspök. 7 és fél órakor a város összes baranzái megszólalnak. A félóra háczagozás után 8 órakor torony-zene. 8 és fél órakor a város kivilágása. 9 órakor katonai takarodó.

II. Augustus 15. Reggel 5 órakor mozsártűvések és harangozás fél óráig. 6 órakor a katonai zenekar ébresztője. Fél 7 órakor a város összes templomaiban mise. Ezzel kapcsolatosan a kir. városi templomban magyar, a vizitárosi templomban német és a szent-kerenendiek templomában tót szent-beszéd. 8 órakor a testületek, egyesületek, a különböző közhasznú intézmények zászlók alatt és a nagyközönség a Szechenyi-téren gyülekeznek. A fogatok a primási palota elé mennek és onnan a herceggímás fogata előtt haladnak a főszekegyházba. 9 órakor főisten-tisztelet a bazilikában. Tartja *Vasary* Kolos bíbornok, herceggímás.

— **Vasutigazgatók értekezlete Bártfán.** Az osztrák és magyar vasutak igazgatói legközelebbi értekezletüket e hó 12-ikén Bártfa fűrdőn tarták meg. A kirándulás eszméjét *Marx* János miniszteri tanácsos, magyar államvasuti igazgató pendítette meg, aki a magyar fűrdők idegenforgalmának emelésére első sorban is a leginkább számottevő tényezőt, az osztrák vasutigazgatókat akarja megnyerni, még pedig a legegyszerűbb módon olyképpen, hogy személyesen meggyózi őket fűrdőnk szép fekvéséről, nagy gyógyhatásáról és kifogástalan berendezéséről. Az előkelő társaság, amelynek sorában ott lesznek *Fusbauer* Alajos alezredes, vezérigazgató, *Jeitels* udvari tanácsos, *Amberg* kormánytanácsos, dr. *Schmitz* főfelügyelő, dr. *Aitmann* igazgató, dr. *Zehner* osztályfőnök, dr. *Eger* vezérigazgató, csakányi *Marx* János, *Brám* Miksa, ruttai *Ráth* Peter és *Thaly* Emil min. tanácsosok, *Langer* Bódog főüzletigazgató, *Németh* Antal titkár és mások, július 11-én este érkezik Bártfára és több napot fog tölteni a pompás kárpáti fűrdőhelyen és gyönyörű vidékén.

— **Vasuti elgázolás.** *Boros-löbl* táviratozók, hogy a berlin-budapesti luxusvonat *Ziegnitz* mellett egy korommarost két oselődiével elgázolt. Mind a hárman meghaltak.

— **Apatin.** Nagy ritkán megemlékeznek Magyarországról a francia újságok, de nem igen van köszönet benne. A tegnapi délti párisi lapok arról írtak, hogy hazánkban rohamosan terjed egy új vallási értelem, melynek az a hite, hogy az életet nem érdemes végig élni. És a vallás követői sorba agyonlövők magukat. Az új szekta székhelye, ugy olvassuk, *Apatin* község. Az utolsó hetekben, a *Figaro* szerint, két áldozata volt a rajongásnak. *Apatin* nevű község tényleg van Magyarországon, de több igazság aztán nincs is a dologban, mert noha az új szekta csak a franciák fantáziájában létezik, öngyilkos, sajnos, nem hetenkint, hanem mindennap akad Magyarországon legalább kettő. Magában *Apatinban* hála Istennek egy se.

— **A spártai hős.** A spártai hős *Fikiorisz* nyugalmazott görög őrnagy, aki néhány nap előtt lázba ejtette egész Hellaszt. *Fikiorisz* annyira elkeseredett a haza sorsán, hogy egy napon kitépte a forradalmi zászlaját. Lázító felhívásokat ragasztott ki Spárta utcáin s csakhamar csatlakozott hozzá száznolcvankilenc elszánt ember, akiket *Fikiorisz* jól fölfegyverzett. De utóbb belátták, hogy nem tudnak megküzdeni a katonasággal s egymásután elhagyták a vezért, akinek végül csak öt hű embere maradt. Ezek is munkások voltak az őrnagy birtokáról s egyenként ezer drachmát kaptak az őrnagtól. A fölkelők a *Taigetosz* hegység egy barlangjába vonultak vissza, melyet a katonaság csakhamar körülvelt. Többször fölcsóztották az őrnagyot, de a barlangból puskalövészekkel felelték a fölcsóztatásra. Délután négy óratól egész késő estig a barlangba bezárt fölkelők folyton tüzeltek a kétszáz embernyi katonaságra. Mikor kifogyott a lővérszerük, *Fikiorisz* őrnagy még élve maradt három emberével kereszttől akart lőtni a a katonaságot, bár ő maga is megsebesült a karján. De terve nem sikerült, mert egy golyó megölte, míg társai megsebesültek és fogságba kerültek. Az őrnagy holtestét átadták hozzátartozóinak s *őrnagy-egyenruhában* temették el. *Fikiorisz* egy nappal tragikus halála előtt fenyegető levelet írt a kormányelnöknek. Athénban azt beszélik, hogy a király sajnálta, hogy *Fikiorisz* agyonlőtték, jobban szeretette volna, ha a szerencsétlen ember fogságba kerül. A görög sajtó egy része mint hős ünnepli az elesett őrnagyot, aki tisztán hazaszeretettel föláldozta magát Görögorszáért. Ha tévedett is hazafias lelkesedésében, a görög nép előtt mégis nagy és tisztelt lesz az emléke. Mert olyan hős volt, a *kihez hasonló Brutus óta nem született*, aki önmagát áldozta föl abban a reményben, hogy halálával fölriasztja a tespedő lelkeket. Az *Embros* keserűen panaszkodik a miatt, hogy *Fikiorisz* akit, bár roppant vakmerő volt, a görög-török háboruban megkímélt a törökök fegyvere, most görög golyó ölte meg. A nép, írja a nevezett lap, gyászol és föl van háborodva a brutális gyilkosság miatt.

— **Házasság.** *Rév* Zsigmond, a Magyar Lezámitoló és Penzváltóbank változószámlának főnöke. 15bb külföldi lap budapesti levelezője eljegyezte *Field* Joe kisasszonyt, *Popper* David kiváló gondokaművész unokanagát.

Szemere Imre, a Pesti Napló kiadóhivatalának tisztviselője eljegyezte *Reisman* Erna urnőt Budapesten.

Weisz Konrád Gusztáv okl. gyógyszerész, *Weisz* Konrád nyugalmazott államvasuti főfelügyelőnek, a fogorvosok által igazgatójának fia, eljegyezte *Berkes* Marcella kisasszonyt, *Berkes* Antal pénzügyi főtanácsos leányát.

Haas Emlán Budapestről, eljegyezte *Laufer* Márkus leányt *Emlát* Tökőlől.

— **Jubiláló orosz ezred.** *Pétervárból* jelentik: A Vilmos császár nevével viselő víborgi ezred kétszáz éves jubileumának ünnepe tegnap volt. A Troicki székesegyház előtt tartott díszszemle után, amelyen *Radolín* herceg német nagykövet, *York* gróf, mint a német császár képviselője, továbbá *Lauenstein* őrnagy és a német nagykövetség többi tagjai vettek részt, ünnepi istentisztelet volt, ezután pedig fölcsentelték azt az új zászlót, amelyet *Miklos* cár ajándékozott az ezrednek. Az egyházi szertartás után báró *Meyendorff* ezredparancsnok Miklós cárt és Vilmos császárt éltette, *York* gróf pedig átadta az ezredparancsnoknak Vilmos császár sajátkezű levelét. Bökör ezredes fölolvasta az ezred előtt azt a kéziratot, amelyben a császár szerencsét kíván az ezrednek. A tisztikar reggelijén teleplezték a Vilmos császár életnagyságu arcképét, amelyet maga a császár ajándékozott az ezrednek. A két császárra mondott pohárköszöntő után *York* gróf megköszönte a fogadást és azt mondta: Ebben a pillanatban kétszeresen meg tudjuk becsülni az orosz és a német hadserveg régi barátságát, mert katonáink éppen most egy orosz tábornok parancsnoksága alatt állottak az elenség tüzeiben.

— **Kikötői munkások sztrájkja.** Rotterdamból táviratozók, hogy az ottani kikötői munkások sztrájkja jelentékeny zavarokat idéz elő. Tizenkét ezer sztrájkoló fenyegető magatartást tanúsít és megtámadták a kikötői hajókat, amiben azonban katonasággal

megakadályozták őket. *Amsterdamból* katonai erősítések érkeztek. A kormány *Rotterdamban* ki akarja hirdetni az ostromállapotot.

— **Ingyen orvosság a kopaszoknak.** Mindazok, akik kopasz fejük miatt buslakodtak és akik parókával vigasztalták meg magukat, vádják ki az újságból a következő névjegyet:

PROFESSOR BUSCH

PARIS.
Rue des Bons-Enfants, Nr. 10.
Palais Royal.

Nagy kincs ez a névjegy. Annak az urnak a címét őrzi, aki ingyen küldi a legbiztosabb hatású gyógyszert a kopaszág ellen. Tréfának tetszhetnek a dolgok, ezért hivatkozunk a párisi *Figaro* ma érkezett számára, amely a szenzációs találmányról annyit árul el, hogy egy párisi orvos-professzor, dr. *Busch*, föltalálta a kopaszág elleni gyógyszert, amely még uj haját is növe-zt. A *Figaro* orvos munkatársa, dr. *Rion-Deimet*, hosszabb cikkben foglalkozik a szerrel, mely pilocarpinból, chloralhydráttól és több növényi alkotásból áll. Dr. *Rion-Deimet* konstatálja, hogy a szerrel bámulatos sikereket értek el és már sok teljesen kopasz ember nyerte vissza általa a haját. A szer neve: *Sève capillaire Busch*. És hogy a föltalálót tisztán ideális cél vezeti, azt az is bizonyítja, hogy mindenkinél *ingenen adja a szert*, csak irni kell neki. Az érdekeltek van a sor, hogy kipróbálják a találmányt. *Busch* tanár uri ember, aki indiszkreciót nem követ el még soha sem, csak tessék tehát bátran irni neki . . .

— **Harc a meghódítás miatt.** *Londonból* jelentik: A *butfordi* táborban *Porton* mellett, a minap este, mikor már az összes katonák zárva voltak, komoly összeütközés volt az ott táborozó *Gloucestershire* ezred és az *fr lövészek* között. A két ezred *Délafrikában* levő századainak egy része *Niholsons Nek*-nél megadta magát a boeroknak és ez volt az oka a két ezred *Angliában* maradt katonái között tapasztalható ellenségeskedésnek. Az *fr lövészek* azt állítják, hogy a *Gloucestershire* ezred parancsnoka kitűzte a fehér lobogót, mielőtt a lövészek gondolták volna rá, hogy megadják magukat. Az *fr lövészek* ezt a dolgot folyton szemérem hányták a *Gloucestershire* ezred katonáinak s ezért már többször volt véres verekedés a katonák között. A minap az *fr lövészek* egy szakasza megfáradta a *Gloucester*-ezred egy szakaszát s egy seregantot, aki a veszekedőket szét akarta választani, veszedelmesen megsebesítettek. Másnap este aztán komolyabb harc tört ki. Az *fr lövészek* lerombolták a sátrakat és mindenféle, kezük ügyébe eső tárggyal megdobálták a másik ezred katonáit. Az *irek* behatoltak a *Gloucestershire*-ezred katonáinak sorai közé s a helyzet nagyon kritikussá lett, mert az *fr lövészek* puskával és bajonettel fegyverkeztek föl. A tisztek erre riadót fuvattak és az egész tábor fölfegyverkezett. A *Devonshire*- és *Conwall*-ezredeknek a táborban levő századai segítségére siettek a megszorult ezrednek s egyesült erővel visszajűzték az *ireket*. A tisztek kardot rántottak s revolverrel is fenyegették a támadó katonákat, míg végre katonáikkal sátraikba kergették az *ir katonákat*.

— **Drágább lesz-e a tea.** A kínai forradalom alkalmából a mézárúlatokon felül a legtöbb európai az érdeklő legközvetlenebbül, hogy mi lesz most már a télre a mindennapi teánkkal? A választ csak az mondhatja meg, aki tudja, hogy a legtöbb tea *Khina* déli tartományaiban termelik. Vannak ugyan *Kanton*tól *Peking*ig is ültetvények, de a legnagyobb mennyiséget mégis a déli részek szolgáltatják. Évenként rendszeren kétszer aratnak: kora tavasszal és késő őszszel. Az első aratást a politikai viszonyok még nem befolyásolhatták. Annak a termését már összevásárolták és hajóra rakták. Legnagyobb részén *Hamburgban* és *Londonban* is hever, utakérszen *Európa* különböző helyeire. Mig ebben tart, addig nem is lesz drágulás. Nem így áll persze a második aratással. Ez ugyan bőségesnek ígérkezik, de annal nehezebb lesz hozzá jutni. A fölkelés mindinkább terjed délnek s a boxerek éppen a kereskedőket gyűlölik leginkább. *Focsau*, *Hankau*, *Sanghai*, *Kanton* a városok, ahonnan a legtöbb teát kapják, már is körülbelül zár alatt vannak. Hiába adják föl itt *Európa*-ban a minél nagyobb rendeléseket, pénz ember nem igen mer kimozdulni a vidékre, mert a legnagyobb veszedelmeknek van kitéve. *Anglia* ugyan jól el van látva teával, de azért az őszre feltűnően nagy drágaság várható.

— **Gyalog Párisba!** Vasárnap ugye lehet egy egész sereg vállalkozó szellemű magyar indul el

gyalog *Párisba*. A kisse kényelmetlen utra a következő kis értesítés invitálja a gyaloglókat:

Mindazon urak, kik folyó hó 15-én, azaz vasárnap a *Budapest—párisi* utat gyalog megtenni szándékoznak, sziveskedjenek holnap, kedden délután 5 órakor a városligeti *Breselmayer-féle* sörözőkban *Páros szegfü* jelvényvel gyülekezni.

A rendezőség.

— **Hét penny ára.** Nehogy félreértés támadjon, előre bocsátjuk, hogy *Angliában* történt az eset. A *durhami* adóhivatal főnöke néhány het előt átvizsgálta a mult évben szedett adóról szóló kimutatást. A mérleg szerint 387 font volt az adójövedelem. A kimutatás hajszálnyi pontossággal mutatott ki minden fizetést, de azért a lelkiismeretes főnök mégis észre vette, hogy egy hét pennys tétel hiányzik. De sehogysem tudott rákaidni a hibára. Berendelte tehát külön munkára a hivatalnokokat és megindult a nagy kutatás. Nagy nehéz, két heti kutatás után a főnök végtelen öröme, megtalálták a hibát. De a hét penny kereséséért külön munka fejében 22 font *sterlinget* fizettek a hivatalnokoknak. *Angliában* történt ez az eset, nem nálunk.

— **Szerencsétlenség egy cirksuzban.** Borzalmas szerencsétlenség történt ma délután a *Város*-*li*-*etben* levő *Barokaldi-féle* cirksuzban. A mai hűvös idő dacára is nagy közönség gyűlt egybe a délutáni előadásra s a csipős szélben is nagy élvezettel gyönyörködött a publikum a mutatványokban. Különösen tetszett *Angelina Dalmino* légturnász nő hajmeresztő mutatványai a magas trapézen. A csinos leány egyik ámulatból a másikba ejtette a közönséget merész mutatványaival. Amde egyszerre csak, éppen egyik merész produkciója közben kicsuszott kezéből a vasrud s a szerencsétlen leány kétségbeesett sikoltással lezuhant a magasból a cirksuz prondjára. A közönséget annyira megrázdította a szerencsétlenség, hogy többen elajultak. A cirksuz alkalmazottjai odarohantak az eszméletlenül fekvő leányhoz, akiben nem látszott az életnek egy szikrája sem. A mentőket hívták segítségül, akik konstatáltak, hogy a szerencsétlen leánynak mindkét karja eltört s ezenkívül agyrázkódást is szenvedett, azután pedig bevitték a *Rökus-kórházba*, ahol eszméletlenül fekszik. Állapota olyan súlyos, hogy aligha marad életben. A szerencsétlenség természetesen megakasztotta az előadást s a cirksuz tagjai könnyező alottak körül boldogtalan kolléganőjüket, aki áldozata lett hivatásának. A rendezőség vizsgálatot indított a dologban, hogy kit terhel a szerencsétlenséget a felelősség.

— **Sikkasztó könyve.** *Strasser Elek*, alias *König Elek* segédkönyve, mint már emlitettük, a *Kálmán Lukács* és *Tarsa sas-utcai* cégtől elsikkasztott 5000 koronát, azután megszökött. A 17 éves sikkasztó közepmagas, erős testalkatú, vastag orra van, jobb szemere kanoslit, haja szőke s bajszatlan. A cég a sikkasztó kézrekerítőjének 500 forint jutalmat biztosított.

— **A mézeshelek után.** *Sátoralja-Ujhegyről* táviratozza tudósítónk: *Dogyay Béla* rendőrkaptány fiatal felesége ma melibe lőtte magát és meghalt. Az életlen fiatal asszony néhány hónapja volt férjénél és az új tűzhely csupa boldogság volt. Az öngyilkos férje iránt városszerető nagy a részvét.

— **A Lágymányos titka.** A *Rökus-kórház* egyik kórtermében ma meghalt az az ember, akit a *fejérvári-ut* mentén a *Lágymányoson* az árokban, eszméletlen állapotban ruhátlanul találtak. Az illetőt, akiről nem tudták kideríteni, hogy kicsoda, ma boncolták föl a törvényszéki orvostani intézetben. A boncoltás a külerőszaknak nincs nyoma s a boncoló orvosok megállapították, hogy halálát agyhártya-gyulladás okozta. A szerencsétlen különben letényképeztek s este, mint ingyenes halottat eltemették.

— **A pellagra Fiume környékén.** *Fiuméből* jelentik, hogy *Susak* horvát városban, amelyet csak a *Recina* folyó választ el *Fiumétől*, föllépett a *pellagra*. A betegség hatóságilag konstatáltak és terjedése ellen megtették a szükséges intézkedéseket. A *hir* *Fiumében* és *Abbáziában* nagy ijedelmet kelt.

— **A szigonyos ember.** *Kaszás János* gyári munkást, aki — mint emlitettük — *Btehn* *Janos* asztalgégyárosról azzal a tenyerezessel, hogy szigonynyal megöli, ötezer forintot akart kizsarolni, ma *Toth* *János* rendőrfelügyelő kihalgatja s azután átviszere a vizsgálóbírónhoz. Érdekes, hogy *Kaszás* nem szegény ember: van háza és telke is.

— **Udvari szállítói cím.** *Adler és Gold* (cégtulajdonos *Adler Adolf*) kassai likörgyárosokat nagy kitüntetés érte, amennyiben a király kitűnő gyarmanyaiért a cs. és kir. udvari szállítói címet adományozta nekik.

— **Katona- és cigányzene-közvetítés a Telefon Hírműködésben.** A *Telefon Hírműködés* ma este 8 órától 11-ig — mint minuennap — felváltva katona- és cigányzenével szórakoztatja előfizetőit. Közben 1/2 órák felfo vastagja a *Frankfurtból* érkező esti törede megnyitáskán távirati jelentést, 1/10 órától 10-ig pedig az esti felolvasást tartja meg a beszélő uszó szerkesztősége, mely alkalommal a legújabb hírek és táviratok kerülnek felolvasásra. Ugy a zenének, mint a felolvasásnak kezdődött mindig riadójel előzi meg, hogy ezáltal az érdeklődők figyelmét felhívja.

(x) Emke-gyújtó a legjobb!

A gmundeni nász.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Gmunden, július 9.

Két napos fagyos hideg és eszős után végre kiderült és a város teljes diszt öltöhetett. A nap fényt, derüt áraszt a fellobozótt házakra és az utcákon nyüzsgő tarka ünnepi közönségre. Amerre csak néz a szem, mindenütt lobogók, címerek, lombfüzerek, s nagyravos élet mindenfelé. *Gmundeniek*, környékbeliek, nyaraló vendégek, a sok idegen fejedelmi kíséret tagjai a legkülönbözőbb osztrák és német uniformisokban keverednek össze lépten-nyomon.

A fogadók tömve vannak. A vőlegény, *Miksa* bádeni herceg a *Hotel Bellevueben* lakik hozzátartozóival, akik összesen harminchat szobát foglaltak el. A király számára az *Ausetria* szállóban rendeztek be lakást, igen egyszerűt. Különbön is mindössze csak husz percet tölt ebben a szállásban, hogy a vasutól jövet ott átlöttezék.

Tegnap este a város ki volt világítva, s tündéri fényben uszott. Az előkelő vendégek a hotel terraszáról gyönyörködtek a szép látványban. A kivilágítást pedig rögtönzött színelőadás éltozte meg a színházban. A cigánybárót adták.

A cumberlandi hercegi kastély elé hintó érkezik hintó után s hozza a lakodalmi vendégeket. Főképp *Hannoverből* és *Braunschweigből* érkeznek sokan s a vendégek között ott vannak a *Berstoff-Wedel*, *Schulenburg*, *Groteck*, *Eulenburg*, *Hohenburg*, *Wangenheim*, *Götz*, *Glenceke*, *Schele*, *Reden* grófok s mindannyian a herceg és családja iránt valósággal alattvalói hódolattal viseltetnek. A hercegi könyvtárban vannak kiállitva a hercegi pár nászajándékai, amelyekkel hannoverai hivatelt küldtek nekik. Ezek között legelső helyet foglalja el az ezüstből készült hannoverai szász paripa, amelyet a hannoveri nemesség ajándékozott a hercegi párnak.

A cumberlandi hercegi palotának sok termét megtöltik azok a szép festmények, amelyek *Hannovernek* legszebb vidékeit ábrázolják. Ezeknek a képeknek az elkészítésére *Hannoverben* nyilvános gyűjtést rendeztek a nemesség, a polgárság és a parasztság között. A porosz kormány eltiltotta a gyűjtést, de a gyűjtés titokban tovább folyt és óriási összegek kerültek össze. A braunschweigi jogpárt ajándékát, egy rendkívül értékes ezüst zsardíniert a tegnapielőtti szoarén adta át gróf *Schulenburg von Hehlen*, a herceg régi barátja s a braunschweigi herceg welf hibeinek a feje. A bizalmas jellegű estélynek politikai színezte lett azzal a beszéddel, amelyet a gróf mondott a menvasszonyhoz, *Lujza* cumberlandi hercegnőhöz. Tolmácsolta a braunschweigi nép ragaszkodását, amely megbizta őt szerencsekívánatainak a kifejezésével. Beszédét így fejezte be:

— *Mária* *Lujza* hercegnő az ő hazáját, amelyet, sajnos, sohasem ismerhettem meg, a jövőben se felejtse el!

A beszéd erős hatást tett, a hercegnő könynyek között így felelt:

— A braunschweigi nép hűsége és ragaszkodása örömmel tölti el a szívemet, s emlékemben örökké élni fog.

Mária hannoveri hercegnő is mélyen meghatottan szorított kezét a gróffal.

Schulenburg gróf volt különben az, aki néhány hónappal ezelőtt az eljegyzés alkalmából a braunschweigi néphez manifesztumot bocsátott ki, amely a berlini udvarban rossz vért szult.

Tegnap este családi ebéd volt, amelyben az egész jelen levő braunschweigi és hannoverai nemesség résztvett. A vendégek nevében *Kielmanssegg* gróf, az örökös herceg katonai kísérfője gratulált, aki rokona különben a ma megérkezett *Kielmanssegg* helytartónak. A polgármester a menyasszonynak emlékkönyvet nyújtott át a község nevében s beszédeben arra kérte a hercegnőt, hogy az emlékkönyvet, amelyben a város története van, őrizze meg születése helyének emlékéül.

A városban egyébként az összes *Cumberlandok* rendkívül népszerűek. A cumberlandi herceg, aki mostanában kissé betegeskedik, tegnap a papságot fogadta.

Az esküvő kedden lesz az evangélikus templomban, ahol *Koch* senior áldja meg egyházzal a frigyet. A polgári kötést báró *Brauer* miniszter végzi.

A cumberlandi herceg a német császárt a megtörtént esküvőről olyan módon fogja tudósítani, mint ahogyan az uralkodóházaknál szokás.

London, július 9.

A walesi herceghez közelálló körökből a következő értesítés került ki: *Miksa* bádeni hercegnek a cumberlandi *Lujza* hercegnővel való házasságából némely helyeken politikai következtetéseket fűznek. *Angol* udvari körökben azt állítják, hogy ehhez az esküvőhöz politikai jelentőséget fűzni megokolatlan dolog. Minden politikai kombinációt mellőzve, tisztán családi ügynek kell tekinteni ezt az esküvőt. Éppen ezért óvniák a cumberlandi herceg híveit, hogy a

a megszállásokban és szerencsekivánataikban politikai vonatkozásokat használnak.

Miksa badeni herceg az eljegyzés előtt a német császárnak, akivel barátságos viszonyban van, tudomására hozta elhatározását és a császár azt helyeselte. Ebből azonban nem következik, hogy a német császár a cumberlandi hercegi családdal szemben koncessziókra volna hajlandó. Épp úgy nem tehető fel az sem, hogy a cumberlandi herceg eddigi álláspontját elhagyná. Semmi sem fog változni, legföljebb az, hogy a berlini és cumberlandi udvar között a viszony barátságosabbá válik.

Gmunden, július 9.

Viktória svéd és norvég trónörökösne és Konstantin orosz nagyherceg ma délután ideértek. A pályaudvaron Keresztély dán király, Frigyes badeni herceg és neje, Miksa badeni herceg és arája és Mária hannoverai hercegnő fogadták őket. Este a kastélyban nagy estély volt, amely után a fejedelmi személyek a polgárság részéről rendezett fátylasmenetet fogadták.

Pusztító viharok.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 9.

A múlt heti nagy hőség és a hirtelen beállott hűvös időjárás szomorú emlékeket hagy maga után az egész országban. A nap gyilkos melege körülbelül száz ember életét követelte áldozatul és most a szerte dühöngő viharok emberéletben, veteményekben és épületekben óriási pusztításokat okoznak. A hőmérő ma reggel sok helyütt hét fokra süllyedt alá. Kisebb-nagyobb zivatarok voltak az egész országban; nagyobb károkról a földmivélsügyi minisztériumhoz beérkezett következő jelentések számolnak be:

Villány (Baranyamegye). A nagy vihar és jég-eső néhány község környékén a termést megkárosította.

Hegyfalu (Sopronmegye). 5-ikétől fogva folyton hideg, viharos eső jár. Az időjárás az aratást akadályozza.

Revics (Zalamegye) Folytonos esőzés miatt nem arathatnak.

Titel (Bácsmegye). Szélvihar volt, eső és jéggel, amely a keresztekben levő gabonát szétszórta. Szőlő és veteményekben jelentékeny kár mutatkozik.

Kistélek (Osongrádmegye). 7-ikén délután nagy zivatar, felhősakadás és jég-eső volt, amely a keresztekben levő gabonát szétszórta és egyéb veteményekben is nagy kárt tett. A föld sok helyen vízzel van borítva. Szőlőben és kukoricában legnagyobb a kár.

Győrött és az egész megyében napok óta borzasztó idő jár. Csütörtökön **Fehérvő** községben felhősakadás volt, mely óriási kárt okozott. Kilenc munkásember egy pajtában huzódott meg s a villám a pajtába csapott. *Egy embert halálra sújtott a villám.* A pajta a villámsújtott emberrel együtt porrá égett.

Gellér komárommezei községben a villám az utcán ülte meg **Salzer** Móric fűszerkereskedőt.

Tiszolc vidékén szombaton éjjel óriási jégverés volt, mely az egész vidék termését elpusztította. A Rimánok megdagadt vize **Nyustya** és **Fürész** mellett két hidat ragadott el. Nyustyában a kiváncsi tömeg a Rima hídján állott s a zugó áradatot nézte, amikor *a hid nagy dörgéssel összeomlott és tizenhárom embert sodort magával.* A katasztrófa áldozatai közül eddig csak négyet mentettek meg.

Kápolna (Hevesmegye). 7-ikén éjjel nagy vihar volt jég-esővel, mely nagy kárt okozott. A gabona megdült.

Tisza-Szent-Imre (Jász-Nagykun-Szolnokmegye). Tegnapelőtt orkánzerű zivatar volt, mely a gabonákban és azonkívül különösen a gyümölcsben tett nagy kárt.

Hatvan (Pestmegye). Szombaton nagy vihar és zivatar volt, mely legnagyobb kárt a vetemény-félékben és a kenderben, valamint a kukoricában okozott. Épületeket és fákat is megrongált.

Abonyból (Pestmegye) hasonló jelentés érkezett.

Késmárk (Szepesmegye). Szombaton éjjel nagy zivatar és jég-eső volt, mely nagy károkat okozott.

N-Szombatról (Pozsony megye) hasonló jelentés jött.

Ungvárt magyarórnagyságra jég-eső esett.

Varno (Zemplénmegyében) 100—125 grammos jég-eső-szemek estek a gálszécsi járás felső részében.

Gyoma (Békésmegye). A vihar és jég-eső a keresztekben szétszórta, a lábon álló gabonát és tengerit földre verte. A gyümölcsben igen nagy kárt okozott.

B-Csabáról (Békésmegye) ugyanezt jelentik. **Krasznáról (Szilágy megye)** hasonló jelentés érkezett.

Aradon 7-én nagy vihar volt; a kár a gabona-félékben, a gyümölcs és kukoricában is nagy.

Kurtics (Aradmege), **Pankota** (Aradmege), **Uj-Arad** (Temesmege), **N-Becskerek** (Tomasovae (Torontálmege), **T-Vásárhely** (Torontálmege) és **Elemér** (Torontálmege) hasonló természetű időjárásról és károkról jelentettek.

Torontálmegeben csak most állapították meg a múlt heti kánikula pusztításait. Napszúrásban eddigi jelentések szerint *harminchatan haltak meg és számosan betegedtek meg.* A szombati vihar óriási károkat okozott.

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint az eső általában szűnőfélben van. Az utolsó 24 órában esőt jelentenek: Szolnok, Aknaszalina, Eger, Késmárk, M-Óvár, Pécs, Zágráb, Debrecen, Kis-Kartal, Nagy-Lak, Arad, Zombolya, Temesvár, Drenkova, Nagyvárad, Vajdahunyad, Selmecbánya, Csáktornya, Fiume, Marosvásárhely, Szatmár, Kolozsvár és Ungvár.

Az idő tegnap általában hűvös volt, ma reggel a hőmérő sok helyen 7—8-ra süllyedt.

Varsóból borzasztó katasztrófa híre érkezik. A varsói petrikani és radomi kerületekben orkán-szerű viharok dúlnak. A jég-eső a termést óriási területeken teljesen elpusztította és sok lakóházat és pajtát a villám felgyújtott. Az eddigi adatok szerint a villám *hetvennyolc embert sújtott agyon.*

Az angol flotta Triesztben.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Trieszt, július 9.

Az angol földközi tengeri hajóraj ma délután háromnegyed kettőkor ideérkezett. Az osztrák-magyar hajóraj gróf **Montecuccoli** ellentengernagy parancsnoksága alatt a piránói magaslat előtt helyezkedett el, hogy az angol flottát megvárja. Mikor az angol tengernagy hajó, amelyen sir **John Fisher** allengernagy, a hajóraj parancsnoka volt és a többi angol hajó közeledett, az osztrák-magyar hajóraj a szokásos üdvözlésekkel üdvözölte az angol hajókat, amit az angol vezérhajó viszonzott. Az osztrák-magyar hajóraj azután elbékült az angol flottának és a Trieszt városa előtt lévő közös kikötőhelyre vezetett. A horgonyok kivételése után a **Renown** angol vezérhajó megadta a huszonegy lövésből álló szokásos territóriális üdvözlést, amelyet a világitótoronyból viszonzottak. Nemsokára azután **Dell Adami** sorhajókapitány, a kerületi tengerészeti parancsnok helyettese a **Renown** vezérhajóra ment, hogy az angol flotta parancsnokát a kerületi parancsnokság nevében üdvözölje. Ugyanakkor jelentkeztek az angol hajórajparancsnoknál a szolgálatára kirendelt haditengerészeti tisztek és pedig gróf **Sollyk** fregattkapitány a közös hadügyminisztérium tengerészeti osztálya képviselőiben és **Michaeli** sorhajóhadnagy a tengerészeti kerületi parancsnokság megbízásából. Gróf **Montecuccoli** hajórajparancsnok, **Dell Adami** helyettes kerületi parancsnok és **Conrad** vezérőrnagy, a katonai helyőrség parancsnoka, azután meglátogatták az angol hajórajparancsnokot a **Renown** vezérhajón. A vendégek távozásakor a hajó megadta a szokásos diszlövéseket. A három tiszt azután a **Ramilies** hajóra ment, hogy lord **Charles Beresford** ellentengernagyot meglátogassa. Távozásukkor itt is megadták a szokásos diszlövéseket. Sir **John Fisher** hajóparancsnok erre meglátogatta gróf **Montecuccoli** hajórajparancsnokot a **Kaiser Karl VI.** hadihajón, ahol valamennyi zászlótest, **Brosch** és **Sachs** ellentengernagyok és az összes hajóparancsnokok várták. A vendégek távozásakor a hajó megadta a szokásos diszlövéseket. Az angol hajórajparancsnok felesége és leánya holnap a **Surprise** yachttal ideérkezik. Az osztrák-magyar haditengerészet az angol hajóraj tengernagynak és sorhajóparancsnokainak trieszti tartózkodásuk idejére fogatokat boosított rendelkezésükre.

Trieszt, július 9.

Az angol földközi tengeri hajóraj megérkezését nagy néptömeg várta, amely a nagy Riva mentén, az összes mólókban és a város magasabb pontjain helyezkedett el. **Fisher** hajóparancsnok délután három órakor partraszállt. A király parancsára a 97. gyalogezrednek egy százada várta a parlon zászlóval és zenekarral. Miután **Conrad** vezérőrnagy, dandárparancsnok, az angol hajóraj parancsnokát üdvözölte, a diszszázad meghajította zászlaját és a zenekar az angol nemzeti himnuszot játszotta. Az angol hajórajparancsnok üdvözlésére **Hospodar** ezredes és **Neuwirth** alezredes, valamint **König** ezredes tőparancsnok is megjelentek.

Trieszt, július 9.

Gróf **Montecuccoli** hajórajparancsnok és **Brosch** és **Sachs** hajóosztályparancsnokok törzskarukkal ma délután meglátogatták gróf **Goess** helytartót, aki a látogatást a vezérhajón viszonozta, miközben a hajó megadta a szokásos üdvözléseket.

Goess helytartó délután negyedfél órakor adta vissza a **Renown** vezérhajón **Fisher** angol hajórajparancsnok látogatását. Mikor a helytartó a hajót elhagyta, megadták a szokásos üdvözléseket.

A **Triester Zeitung** az angol flottát üdvözölő cikkben ezt mondja a többek között:

Meg fogjuk mutatni a vendégeknek, hogy nem pusztán udvarias kötelesség, amivel őket üdvözlik, hanem hogy örömmel fogadják őket kikötő városunkban, mint egy velünk szoros barátságban levő hatalomnak a képviselőit. Nem felejtettük el, hogy milyen rendkívüli kitüntetéssel fogadták az osztrák-magyar hadihajókat Máltában és a ma kezdődő ünnepnapok bizonyára hozzá fognak járulni ennek a barátságos viszonynak a megújításához és megerősítéséhez s azért kétszeres örömmel kell üdvözölnünk a vendégeket. A cikk végül a községi hatóságok magaviseletét kritizálja, amiért nem vesznek részt a vendégek fogadásában és azt mondja, hogy részvétlenségük egyáltalán nem egyezik meg a lakosság érzelmeivel.

Fiume, július 9.

Július 14-én, szombaton érkezik az angol hajóhad Fiuméba. Fogadására a magyar kikötővárosban nagy előkészületeket tesznek. Igaz magyar vendéglátásban akarja részesíteni az egyetlen magyar kikötő város a megszállhatatlan kikötővel bíró nagy Anglia hajóhadát. A tiszteletre rendezendő ünnepségek több napon át fognak tartani, s szombaton nagyszabású szerenád lesz. A rendezőség élén gróf **Szapáry** László fiumei kormányzóval serényen buzgólkodik az előkészületeken s mindent elkövet, hogy a fogadtatás s az ezzel kapcsolatos ünnepségek minél fényesebbek legyenek.

Khinai élményeim.

Elbeszéli: **Anzer** püspök.

... Amikor a nyolcvanas évek elején Khinába kerültem, mindössze tíz keresztény családot számlált egész shantung misszió-területem, — ma pedig 50,000 főre megy a hívek száma.

Khinában az uralkodó vallás a confuciusoké, de a buddhizmusnak és a taoizmusnak is vannak hívei. A 400 milliónyi lakosság zöme ezekből a vallásokból kerül ki, de van még mintegy 20 millió mozlim hívő is Khinában. Ami a keresztényeket illeti, csakis a katolicizmus jöhet szóba, az evangélikusok még igen kevés tízezernél tartanak. A római egyháznak hatalmas lelkes vezérek a van, mintegy ezer főből álló, s ennek a fele khinai bennszülött. Néhány tuat püspök alá vannak rendelve, akiknek nagy a tekintélyük és a befolyásuk a lelkesekre és a hívőkre.

Evekkel ezelőtt, éppen úgy, mint most, Ausztriában tartózkodtam. Akkor volt, a mikor Khinában a német katolikusok, nem úgy mint hajan, francia, hanem már német iltalom alatt voltak. Meglátogattam az akkori külügyminisztert, gróf **Kálnoky**t és kifejttem előtte, hogy az osztrák misszionáriusok és katolikusok csakis osztrák iltalom alá helyezhetők. Azt felelte **Kálnoky**, hogy Ausztriának kevés érdeke van Khinában, ezért szívesebben látja, hogy ha az osztrák misszionáriusok német iltalom alatt állnak...

Még rövid idővel ezelőtt is Csinineben volt az állandó tartózkodó helyem, de ezental innen néhány órányira Jentsufuban les a székhelyem. E helység lakosainak számát 200,000-re becsülik s khinaiak előtt igen nagyon szent egy város, mert itt élt és tanított maga **Confucius**.

Nem mondom, hogy nem keserítette el a khinaiakat, hogy éppen abban a városban telepedett meg egy katolikus püspök, ahol a khinai nép legnagyobb tanítója évezredekkel ezelőtt igéit hirdette. Sok évi halatlan küzdelmembe került, amíg a szent városban meghódítottam magamnak a pozíciómát. Ah, nagy história ez, tele drámai epizódokkal. Közrejárt szott benne Franciaország egykori követe, a német követ, **Brandt**, a csungli-jámen és maga **Kvang-su** császár...

A francia követ tudomására juttattam kívánságomat — mert akkor francia protektorátus alatt voltunk — hogy Jentsufuban akarok metelepedni. Ő referált erről a csungli-jámennek. De csakhamar értésemre adta, hogy ne reménykedjem, mert a khinaiak nem akarják, hogy katolikus lelkes telepedjen meg ott, ahol az ő vallásuk megalkotója élt.

A német keresztények fölött való protektorátust időközben Németország vette át. **Brandt** német követ Khina nagyjaival igen jó lábon élt. És dacára annak.

6 is csakhamar értesített engem, hogy főléleges minden illuziót táplálnom. A rábeszélés minden művésze főléleges, — a kínaiak Confucius emlékeit megszenteltlenítettnek tudnák, ha egy keresztény püspök telepedne meg Jentsufuban.

De én kitartottam s végül azt hittem, hogy célhoz jutok. Pekingből megkaptam az engedelmet, hogy Jentsufuban megtelepedhessek. A shantung alkirály elrendelte a kormányzóknak, hogy barátságosan fogadjon engem, olyan tisztességben, amely engem, mint mandarin rangban levőt megillet. A kormányzó megérkezésem napján tiszteltetett és azt üzentette, hogy másnap ünnepiesen fog engem fogadni a Confucius templomban. Ez alatt kineveztem szállodám ablakán s gyanakodva vettem észre, amint a falakra nagy plakátokat akasztanak. Leküldtem kínai titkáromat, hogy mondja meg nekem, mi van a plakáton...

Pár perc múlva feljön a titkárom és jelenti, hogy a plakátok ezzel a jelszóval: „Halál az ördögökre!” tetlegességre szólítják fel a kínaiakat ellenem és enyéim ellen. Rögtön elmentem a lakásomról. Meg akartam tudni, milyen a hangulat velünk szemben a városban... Mindenütt nyugalom, sehol nem görbül meg egy hajunk szála...

Ránk virradt az a nap, amikor a kormányzóknak bennünk fogadnia kellett. Elmentem a Confucius templomba. Tele volt emberekkel és alig hogy beléptünk, fülsiketítő zsvajjal fogadott az összegyűlt csöcselék:

— Halál az ördögökre!

Megőriztem a hidegvéremet. Rögtön átláttam a helyzetet. A kormányzóhoz léptem és mandarinjaihoz és hangosan így szólalt:

— Kegyelmes ur, mindent tudok. Ezeket az embereket megfizetted, hogy nekem ártsanak, sőt hogy megöljenek. A község nyugodt, az emberek békések, a csöcselék töleket eredt. Ti mandarinok, ti tudósok, azzal az ürügygel, hogy engem ünnepiesen fogtok fogadni, idocsaltatok pénzzel megvesztegetve ezeket az embereket — ha vér folyik, a bűn a ti fejtekre száll. Mindenért bennetek teszlek felelőssé, ami itt történik.

A mandarinok magukról elhárították mindont, mentegetődztek. De azért láttam, amint ravaszul mosolyogtak — csak a kínaiak tud igazán így mosolyogni — és titkos jellel ujabb lármára és botrányra bujtatták a csöcseléket... A helytartó ennek dacára lakomára hívott meg engem, melyet az én tiszteletemre szándékoznak rendezni... De én visszaautasítottam...

Nem éppen azért tettem ezt, mintha a megmérgeztől féltém volna. A kínaiak ugyan rendelkeznek olyan mérgekkel, amelyek lassan hatnak, s amelyek az elmére tompító hatást gyakorolnak... De nem ezért volt a visszaautasítás, hanem azért, hogy megmutassam a mandarinoknak, milyen keveset tartok az ő látszólagos barátságukról és hogy mennyire keresztüllátok rajtuk... A csöcselék a templomban újra üvöltöni kezdett. A bátorságomat nem vesztettem el — utat törtem magamnak az izgatót és ordító tömeg keresztül. A karjám ragadtam egy mandarint és kényszerítettem, hogy üljön a kocsim bakjára a kocsi mellé és jelenlétevel biztosítson engem a csöcselék dühe ellen... Elhagytuk Jentsufut... Az úgy a cungli jámen elé került... A magas testület illetékeltelenek nyilvánította magát, hogy az én vádum dolgában határozasson s annak a nézetének adott kifejezést, hogy az ügy a császár elé terjesztessék...

A császár füléhez jutott a dolog... A császár szigorúan megvizsgálta az ügyet. És elítélte a mandarinokat arra, hogy nekem a szent városban egy házat vegyenek; hogy a néphez szóló proklamációban elismerjék, hogy velem szemben aljas és gyáva módon viselkedtek; hogy a főkolompokok büntönné vettesse és hogy a bűnös mandarinok bizonyos időre rangjukról megfosztassanak...

A császári tésletnek kimondása után Jentsufuba mentem. A mandarinok alázatosan, csaknem csuszvámszva jöttek felém. Beszédet intéztem hozzájuk, melyben elmondattam a császár sulyos ítéletét, és hogy milyen nagy szégyen lenne rájuk nézve, ha ők a nép előtt beismernék, hogy velem szemben alávaló módon viselkedtek. Megérttettem velük, hogy én magam akarok az érdekében közbenjárni, hogy ne kelljen proklamációt kibocsátani és hogy büntönné sem vettesse nekem... De megmondtam nekik:

— Csak egy feltétel alatt szabadulok ép bírel. Ha megígérik nekem, hogy ilyesmi sohasem fordul többé elő...

Ez ők megígérték...

Ez a históriája annak, hogyan kerültem én Confucius szent városába, Jentsufuba...

FŐVÁROS.

(*) **Tél a nyárban.** Hogy mennyire fordítva történik minden a fővárosnál, arra kacagató példa a következő hír, amelynek az ellenkezője a normális állapot.

A VI. kerületi előjáróság impozáns, új palotába költözött a múlt hónapban. S ma az előjáró kétségbeesetten panaszkodik az új palota ellen. Az építés: ugyanis sietteték. Az egész nagy házat azon nedvesen foglalták el. Minden nedves volt: a falak, a vakolat, a festés. A tisztviselők nagyrészt rövid idő alatt megbetegedtek. A hivatalos helyiségeket penész töltötte meg, dohos a levegő s az ügyemetet a kiülő tisztviselők nagy száma megakasztja. Az előjáró arra kéri a tanácsot, hogy az összes helyiségeket egész nyáron át fűtse, nehogy valamennyi tisztviselője tönkremenjen. A tanács teljesíti az előjáró kérelmét, megengedte, hogy a helyiségeket fűtsék s az ablakokat nyitva tartásák. A tisztviselők pedig abban a reményben, hogy a oszától menekülnek, könnyű lélekkel türik a kettős meleget.

(*) **A főváros szőlő- és gyümölcsöstelepe.** Ma délután ülést tartott a székesfővárosi szőlő- és gyümölcsüzemelési bizottsága, Almády Géza tanácsjegyző elnöklése mellett. Előterjesztésre került a gazdaságok jövő évi költségeloirányzata, amely szerint az összegbevétel 67,950 koronára van előirányozva, ezzel szemben az összes kiadások 62,970 koronára van főlvéve. Ezt a költségeloirányzatot a bizottság elfogadta. A bizottság megvitatás tárgyává tette ezáltal azt a kérdést, vajjon fönne kell-e tartania a fővárosnak a X. kerületi szőlőtelepet s milyen alakban. A vitában résztvettek: Burg Ferenc, Engelbrecht Károly, Deák Tamás szőlőgazdasági intéző, Wagner Jenő és mások s arra az eredményre jutottak, hogy a telepet fönne kell ugyan tartani, de át kell térni arra, hogy a szőlőtelepet üzleti szempontokból használják is. Ezzel együtt azt is kimondotta a bizottság, hogy javasolja a községülésnek, hogy abban az esetben, ha az idén a szőlőtörmsé árverése nem lesz kedvező eredményű, a főváros maga szívetlenül s aztán a bort értékesítse. Hogy pedig a szüret idejére készületlenül ne legyen, beszereznek 6000 korona értékben szüretelő kellekeket s gondoskodnak arról is, hogy a most bérben levő kőbányai pincek egyikét — fölmondás útján — visszaszerezze. A szőlőterület javítását fokozatosan fogják keresztülvinni.

Akik kétszer halnak meg.

A halálunk eddig az volt a rendje, hogy ha az ember utólszor hunyta be fátadt szempilláit, ezt avval a nyugodt tudattal tehette, hogy olyan bizonyítványt hagy hátramardottainak önmagáról, amit az életben semmiféle érdem, sőt semmiféle fővárosi bizottsági tag nem eszközölhetett volna ki. Ez a halotti bizonyítvány.

De ez csak volt. A főváros tanácsa, amely uttörő minden téren, nem nézhet nyugodtan, hogy Budapesten az emberek akkor kapjanak halotti bizonyítványt, amikor holtak. Mennyivel kedvesebb, ha az ember saját szemével olvashatja a halálát. Különben is az élet nem egyéb mint lassu halál és a halál az örök élet. Több bizottságnak kellene tehát eldönteni, hogy a halál tényleg halál-e. Addig, amíg ez megtörténik, elmondom a Friedmann Sándor esetét.

A Rókus-kórházban látta meg a napvilágot. Vele egy időben — a szomszédságában — született egy másik baba is, aki néhány óra múlva meghalt. Néhány héttel aztán, hogy Friedmann Sándorkával együtt a mamája is távozott a kórházból, utának küldtek egy bizonyítványt, amely szerint Friedmann Sándor 1886. november 16-án meghalt. Pedig akkor született.

Az asszony elment a polgármesteri hivatalba, hogy javítsák ki a tévedést. Néhány napi várakozás után végre kapott egy iktatószámot. Három év óta akarja feltámasztani az élő gyermeket, de eddig ennek a törekvésének csak annyi a sikere, hogy egy láda iktatószámot gyűjtöttek össze a fiúcskának. Ez legyen intő példa arra, hogy mi történik avval, aki a fővárosban születik. A fiuból férfi, sőt aggastyán válik, de azt hiszem még akkor is holt lesz. Sőt ha meghalt, a főváros kihágás miatt eljárását indít ellene, hogy miért mert élni, ha hivatalosan meghalt, és miért halt meg újra, ha már egyszer meghalt. És keresik majd a paragrafut, hogy mi történjék avval, aki kétszer hal meg. Aki pedig kétszer hal meg, az kétszer él. Fizetett-e tehát kétszeres követet, levegő-, víz- és kerékpár-adót?

Igy fordul a világ rendje a fővárosi tanács bölcseségéből. Meghalni sem lesz érdemes hát, ha az ember a halotti bizonyítványát is előre kapja meg. Inkább éljünk hát.

Pont.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Fővárosi Nyári Színház.** Konti József *Suhancá-*ban folytatta ma este vendégszereplését a budai színházban *Bojár Teruska*. A címszerepet gráciával és temperamentummal játszotta, szépen eladott énekszámait pedig többször meg kellett ismételnie a vendégművésznöknek, aki a lelkes tapsoknál kívül virágajándékokat is kapott. A szép előadást, melyben még *Sugár Aranka* és *Krémer* tűntek ki, holnap megismétlik.

** **Az Operaház első ujdonsága.** Az Operaház jövő szezójának első ujdonsága *Farkas Ödön Tetemrehívás* című dalműve lesz. Az igazgatóság már tudatta a komisztival, hogy műve október 4-ikén, a király névnapján, diszoldadásban kerül először színre. A szereposztás a következő:

Abigál *Diósynt-Handel Berta.*
Bárczy *Ney Dávid.*
Bárczy Jenő, ennek fia *Takács Mikály.*
Tamez *Szendrói Lajos.*

Az Operaház többi ujdonságát az igazgatóság a karmesterek és a főrendezők tanácsai szerint már szintén megállapította.

** **Művészházasság.** Várnay Jenő, az ifjabb színészgeneráció egyik jeles tehetsége, a kassai színház tagja tegnap vezette oltár elő *Márkus Klótdit*, a Népszínház tagját. Az esküvőn nagy számban voltak jelen a mátkapár kollégái.

** **Kedélyes udvari színház.** A régi jó világ emlékeit idézi föl annak az udvari színháznak a története, amelyet I. Károly Frigyes, Schwarzburg-Sonderhausen fejedelme építtetett 1819-ben. A színház ingyenes volt s a fejedelem mindennap 283 belépti jegyet osztott szét. Minden család csak egy jegyet kaphatott s azért örökös harc volt a jegyekért. Az előadások hét órákor kezdődtek, de már négy órákor beültek a hölgyek, hogy jó helyet kaparhassanak. A kastélyból fedett folyosó vezetett a színházépületbe. A fejedelem minden este megjelent a színházban, vadászöltözetben: rövid, zöld kabát, fekete nyakendő, fehér pikémellény, fehér szarvasbőr nadrág, hosszuzáru sarkantyus csizma volt az öltözet. Kiséretétől környezve, a földszint első sorában ült. Egy asztalkán mellette voltak a tájékpipái, egy másikon pedig narancsok, melyeket ő fensége aranyakkal spekelt meg. Ha valami megröszélt neki, föl dobott egy-egy gyümölcsöt s felkiáltott a színpadra:

— Énekelje még egyszer!

De épp ily őszintén kifejezte nemtetszését is. Különösen ha valaki nem tudta a szerepét:

— El az őrségre! tanulni kell! kiáltott föl.

Előadás után már két hajdu várta a tisztelt művészt, az őrségre vitték, ahol egy-két napot adtak neki a szerepét meg tanulni. A színház a maga idejében a legkiválóbbak közé tartozott. Volt egy drámai színész, Heckscher, aki különösen *Ármány és szerelem*-ben elragadta a fejedelem idegenből jött vendégeit. Darab közben fölkiáltott ő fensége a színpadra:

— Te, Heckscher, ezek azt hiszik, hogy te csak szavalni tudsz, énekelj el nekik ezt és ezt az áriát!...

A kis tejedelmesség azonban nem bírta meg a színház nagy költségeit, úgy hogy 1830-ban bezárták.

SPORT.

*. **Regatta.** A fővárosban alkonyat élő evezősportnak fényes ünnepe volt ma Szegeden. A Tiszai Regatta-Szövetség országos versenyit rendezett, melyre meghívta a magyar evezős egyesületeket; vidékieket és budapestieket egyaránt, — de míg a vidék szépen képviseltette magát az ünnepen, Budapestről csak az Athletikai Klub csónakdaja ment le a szép versenyre. A Neptun, a régi híres Nemzeti, a jökevdű Hunnia nem volt látható a küzdelemben. Ezek a derék egyesületek csak régi hírből, régi dicsőségükből élnek, új generáció nem vette a kezébe a legszébb, legideálisabb sportot, a regattát. Annál nagyobb a vidék érdeklődése az evező-sport iránt. A mai versenyen Szeged egész vidéke jelen volt s tapsot a győzteseknek, akik felváltva az athléták és a vidékiek csapataiból kerültek ki. A versenybizottság elnöki tisztjét *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag töltötte be; versenybírók voltak: *Gerenday Béla*, dr. *Michalovich Ödön* és dr. *Ujj József*. A részletes eredmények a következők:

I. *Kettős párevezős-verseny kormányossal* (Tiszai Regatta-Szövetség vandordija). I. Szegedi Csónakázó Egyesület, Walkover.

II. *Négyezős verseny kormányossal juniorok számára.* (Maros-vándordija). I. Magyar Athletikai Club evezős-osztálya, Manno Militades, dr. Zaborszky István, Krausz István, Kortsak Ferenc, dr. Csupor József, „Maros” aradi evezős-egyesület. „Maros” a versenyt fél pályán feladta.

III. *Skiff-verseny juniorok számára, palánkos hajónak.* (Tiszaleltű ezüstserem). I. Magyar Athletikai

Club evezős-osztálya (Rajos Lajos). II. „Torontál” koreosolyzó- és hajósegyesület, Nagy-Beoskerek (Mihalovits István). Rajos könnyen nyer 25 hosszal.

IV. Nőnévezés négyezős verseny palánkos hajókban. I. Szegedi Csónakázó-Egyesület (Timina Zoltán, Mihályfi László, Hódi Géza, Lázár László, Kaszó Elek.) II. „Maros” aradi Evezős-Egyesület. „Maros” a versenyt feladta.

V. Négyezős verseny kormányossal (race), örökös vándordíj. I. Szegedi Csónakázó-Egyesület (dr. Rajner Emil, Rosinger István, Pálfi Dániel, dr. Gerle Imre, Kaszó Elek korm.) II. „Maros.” Szeged másfél hajóhosszal biztosan nyer.

VI. Skiff-verseny (race.) Szegedváros vándordíja. I. Magyar Athletikai Club e. o. (Rajos Lajos). II. Szegedi Csónakázó-Egyesület (Meák Gyula). Rajos 4 hosszal könnyen győz.

VII. Négyezős-verseny kormányossal (palánkos). Szegedváros vándordíja. I. Magyar Athletikai Club e. o. (Schmidt Richard, dr. Zaborszky István, Mannó Miltiades, Kortsák Ferenc, kormányosok: dr. Csupor József). II. Maros-aradi e. o. III. Szegedi Cs. E. Az atléták 2 és fél hajóhosszal biztosan győznek.

„A tatal nevezések. Karlsbad meglehetősen sokat ártott a népszerű egyenapos tatal meetingnek. A tegnapi este záródott nevezések legalább azt mutatják, hogy igen kevés ló fog ez idén a tatal versenyek startjánál megjelenni. A mindig érdekes Eszterházy-handicapre is csak tizenhárom lovat neveztek, de itt legalább a kvalitás kárpótlást nyújt a kicsiny számért. *Gonosz, Szeszély, Corsica, Loindelle és Cinquevallo* a legjobb bejelentettek. Legnagyobb részben természetesen tatal lovakat neveztek, de Alagról is elmegy néhány istálló, így a Baththyány, Károlyi Mihály és Pejachevich Albert-istállók. A kirándulókat, mint minden évben, ezúttal is különvonat viszi Tatára és hozza haza Budapestre.

„A Karlsbadi lóversenyek. Hátra van még ugyan a 30.000 koronás nagy Kétéves verseny, azért mégis a holdnapi napot tartjuk a meeting legérdekesebb versenynapjának, melyen két igen jelentős turf-esemény is elől, 5—6000 koronás díjak, de úgy a marienbadi, mint a franszbadi díj megérdemli a figyelmet, mert mind a kettőért sok és jó ló indul; a 6000 koronás marienbadi díj pedig, mely kísérleti verseny két- és háromévesek között, egyenesen szenzációs lehetne. Ma *Loti, Don Diego, Ezermester, Eleget* és két éves társaikkal a hároméves *Davensberg* vagy *Culture* is felvénna a küzdelmet. A két évesek egymáshoz való viszonyán kívül következtetni lehetne ebből arra is, hogy hogyan aránylik a két éves évjárat a Derby klasszishoz. Az eredmény, ha csak ugyan kiállítanak hároméves is a starthoz, az lenne, hogy helyezetlenül futnának, mert két éves ellenfeleik a legfiatalabb klasszis legjavából kerülnek ki. A négy nagyság között már nehezebb választani, de nem tartjuk valószínűtlennek, hogy ezúttal visszaadja *Ezermester Lotinak* a minapi kölcsönt. Legveszedelmebb ellenfelük pedig *Don Diego és Eleget* lesz. A franszbadi díjban nagyon jó futást várunk *Per Butterstől*, míg a háromévesek közül *Carma és Charmer* fog a legjobban futni. Akik szombaton és vasárnap véletlenül játszottak tippeinkre, megint jól jártak, mert a hat verseny közül mind a két napon négyben jelöltük meg a győztest. Szombaton *Monza, Eleget, Aspasia és Charmer* volt a tipünk, vasárnapra pedig *Táblabíró, Tam Tam, Dominik és társaink*. A többi versenyek tekintetében utalunk a tippekre:

I. Tünde—Pedant.

II. Honour Bright—Monza.

III. Ezermester—Loti—Don Diego.

IV. Orleans—Mautner-istálló.

V. Per Butters—Carma—Charmer.

VI. Szemere-istálló.

„A Telefon Hírműködés és a karlsbadi lóversenyek. A lóverseny-sport iránt érdeklődő közönség a karlsbadi lóversenyek mai eredményéről a *Telefon Hírműködés* révén értesülhet leggyorsabban. A *beszélő újság* szerkesztésége ugyanis a távirati tudósítás megérkezése után, vagyis az esti órákban már felolvastatja az összes futamok eredményét. A felolvasás kezdetére az érdeklődők figyelmét háromszoros riadójelletl hívják fel.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Az alsós a törvény előtt. Ezelőtt pár hónappal egy kis könyvecske jelent meg a könyvpiacra, amelyben a *Hamvas* Pal alnév alatt rejtőző szerző okosan és szakzszerűen szedte össze azokat a szabályokat, amelyeknek ismerete nélkül ma már egy játékos sem ülhet a kártyasztal mellé. *Neumann M.* tekintélyes fővárosi férfiruhakár-tulajdonos, akinek gyakran vannak szerencsés üzleti ületei, az alsós szabályainak nagy sikerrel látva, nyomtatott egy kis piros könyvecskét *Tarts szót a játékosról* címmel a egyszerűen lenyomatta *Hamvas* Pal könyvének teljes szövegét, úgyesen vegyítvén az alsós szabályai közé az angol és francia férfidivatot ábrázoló képeket. Azonban a szabóiparnak az alsóssal való szerencsés kombinálása — *Hamvas* Pálnak sohogyan sem volt inyére és dr. *Tetlenni* Ármán ügyvéd útján szerzői jog bitorlása miatt pört indított *Neumann M.* ellen s kéri a törvényszéket, hogy rendelje

el a zárlatot a reklám-könyvecskékre, amelyek ezer és ezer példányban hovevnek a Neumann-cég magyarországi és külföldi férfiruhakártaiban. A törvényszék dr. *Tetlenni* kérelmének 23812/900. számú végzésével helyt adott és *erendelte a zárlatot a cégnek* budapesti, aradi, fumei, debreceni, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pozsonyi, temesvári, szófiai, zágrábi és bécsi üzleteiben főtálatáható reklámkönyvecskéire.

§§ Az erzsébetfalvai szerelmi dráma. *Gaál* Lajos erzsébetfalvai szabó ellen, aki a minap revolverrel rálött *Horváth* József közégségi elől áró fiatal leányára, a pestvidéki törvényszék a btkv. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntette címén folytatja a vizsgálatot, a vizsgálati fogság fenntartásával. *Gaál* Lajos vizsgálóbíró előtt töredelmesen vallomást tette, tagadva azt, hogy előre megfontolt szándékkal akarta volna a leányt megölni. Az ingerelte fel, hogy a leány, aki folyton hittegete szerelmével, midőn eljegyzése miatt kérdőre vonta, hidegen elutasítta. *Gaál* bűnyűgét a pestvidéki esküdtbíróóság az őszi első ülészakban már tárgyalni fogja.

Legujabb.

London, július 9.

A *Reuter-ügynökség* értesülése szerint a mostani bonyodalmak megoldásául azt az eszmét vetették fel, hogy a hatalmak megegyezésre jutnának Japánnal a *koreai kérdés rendezése alapján*. Míg ugyanis Japánnak kínai érdekeit nem tartják jelentősnek, Koreában, ahol Japánnak 30.000 alattalóját kell megoltalmaznia, olyan fontos érdekei vannak Japánnak, hogy komolyan óhajta, hogy ott állandó kormány legyen. Azt hiszik tehát, hogy ha a hatalmasságok beleegyezének olyan megállapodásba, amely szerint Koreát japáni hadsereg szállná meg olyanformán, mint az angol hadsereg Egyiptomot, Japán ezt az ajánlatot elfogadhatónak találná kompenzációul a kínai fölkelés elfojtására kiküldendő csapataiért.

TÁVIRATOK.

Páris, július 9. A rendőri fenytőbíróóság ma mondott ítéletet a *Barillieres és Evain* nacionalista közélettanácsosok és *Filiani, a Drapeau* felelős szerkesztője ellen rendőri megsértése miatt indított pörében. *Filiani* három hónapi fogházra, *Barillieres* 200 frank pénzbüntetésre ítélték, *Evain* fölmentették. Nevezetesebb incidens nem fordult elő.

Konstantinápoly, július 9. Szmirnában eddig 17 pestismegbetegedés fordult elő, melyek közül hat halálos kimenetelű volt.

Muraviev útoda.

Berlin, július 9. A *Tageblatt*nak jelentik Pétervárról, hogy befolyásos udvari körök *Ignátjev* gróft szeretnék külügyminiszterre kineveztetni. Ezek a körök arra emlékeztetnek, hogy gróf *Ignátjev* 1859-ben és 1860-ban nagy sikereket ért el Pekingben és hogy ő a kínai viszonyok alaposabb ismerője. *Ignátjev* most külföldön van.

Az olasz király a szólásszabadságról.

Róma, július 9. A király ma a szenátus és a kamara elnökeit és képviselőit fogadta, akik átadták neki a válaszfóiratot. A király megelégedését fejezte ki a parlamenti béke helyreállításán és azután ezt mondta:

A politikai szabadságok és különösen a parlamenti szólásszabadság nyugodt gyakorlása mindenkor valódi ereje volt és lesz intézményeinknek. Olyan ország, mint a miénk, amely gazdag természetadta kincsekben és történelmi hngvományokban, jogosult és köteles nemcsak jólétre, hanem nagyságra is törekedni. Nagy reménnyel és bizalommal tekinthetünk a jövőbe.

A király választát úgy a szenátus, mint a kamara élénk tetszéssel fogadta.

Róma, július 9. A kamara bizonytalan ideig elnapolta üléseit.

A délafrikai háború.

Fokváros, július 9. *Limmer* parancsnok fölszólította Rustenberg angol helyőrségét a megadásra és megkísérelte a város körül levő magaslatok elfoglalását, de súlyos veszteséggel visszaverték. Az angol helyőrséget egy Zierusból jött ausztráliai csapat támogatja. *Mahon* ezredes július 6-án és 7-én három ezer boerral harcolt és visszakergette őket Bronkerspruitól keletre. Az angolok harminchárom embert vesztettek. *Steyn* és *Develt* három ezer emberrel Fouriesburgba mentek.

Pretória, július 9. *Buller* tábornok lord *Robertsszel* folytatott beszélgetés után ismét elutazott innen.

Fokváros, július 9. Lord *Roberts* értésére adta a bányatársaságoknak, hogy alkalmazottaik legjobb esetben szeptemberben térhetnek vissza Johannesburgba.

Ujabb katonai affér Párisban.

Páris, július 9. A lapok a hadügyminiszternek arról a döntéséről irnak, amelyvel *Bougon* ezredet, a párisi első vértés-ezred parancsnokát *tisztjétől fölmentette*. A fölmentést néhány lap azzal okolja meg, hogy *Bougon* nem akart kezét fogni egy katonatiszttel, aki *Andrée* hadügyminiszter kabinetjébe van bocsátva. Más lapok ellenben azt mondák, hogy *Bougon* azért bocsátották el, mert nem közölte ezredének tisztjeivel *Andrée* tábornok rendelkezéseit. Azt hiszik, hogy *Bougon* fölmentése szóba kerül a kamarában is.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 9. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Az idő ma is még hűvös és esős és a vegetáció kifejlődésére éppen nem kedvező. Komolyabb aggralyokrol azonban nincs szó és csak annyiban volt a kedvezőtlen időjárásnak a tőzsdére befolyása, hogy dacára a gyengébb külföldi jegyzéseknek, a tőzsde néhány állérral magasabban indult. Csekély üzlet mellett azonban később ismét eladási kedv támadt és az árfoylamok lemorzsolódtak.

Kötetett: buza őszre 8.07—8.04—8.05, rozs őszre 7.20—7.16—7.18, tengeri július—augusztusra 5.90—5.89, szeptember—októberre 6.04 korona.

Egyébként jegyeztek: zab őszre 5.55—5.56 repce augusztus—szeptemberre 13.50—13.60 korona. A készáruipacra nem fejlődhetett ki üzlet és az irány elyengült.

Zárlatok kötetett: buza őszre 8.06, rozs őszre 7.20—7.19, tengeri július—augusztusra 5.31—5.32, szeptember—októberre 6.05—6.06 korona.

Nyilttér.

Okl. középiskolai tanár

kerestetik, uri házhoz fiuk mellé, kiket a gimnázium és illetve a reáliskolai tantárgyakban rendszeresen oktatan és a vizsgákra előkészíten. Az állással havi 200 korona díjazás, lakás és teljes ellátás jár.

Ajánlatok az eddigi működés leírásával és bizonyítvány-másolatokkal ellátva „Mentor” jelűe alatt Tencser Gyula hirdetésű irodájához, Budapest, IV., Szervita-tér 8. intézendők.

Ugy a budapesti, mint a bécsi egyetemen orvostanairai és az orvosi kar legkifutóbbjeinek bizonyítványai szerint a természetes ásványgyógy- és üdítő-italok között igen előkelő helyet foglal el a

VÉGHLESI

VERA-FORRÁS

közvetlen trachit szikla basadékból fakadó kellemes ízű vize, mely különösen sápkór és vészenység eseteiben, Bright kóros szibetegek és diabetikus betegéknél, továbbá légzőszervek, gyomor és idűt hurutos megbetegedésnél rendkívül kitűnő hatással bír.

Budapesti megrendelések **ÉDESKUTY LAJOS** ásványvíz nagykereskedő cs. és kir. udvari szállító által **Erzsébet-tér 8. sz.**

Vidéki megrendések direct Vágnerfőrlé eszkűzletnek. **A véghelesi VERA-FORRÁS kezelősége:** VÉGHLES, u. p. Zólyom-megye.

Acetylen-világítási berendezések

városok, falvak, kastélyok, gyárak, vendéglők stb. részére.

Egyszerű szerkesztők készűlők; saját szabádmunkák és gyártmányunk.

Költségtértesek díjmentesen.

== Calcium-carbid a legolcsóbb árban. ==
Mautner Adolf és társai

Budapest, V., Arany János-utca 5.

Természetes

PARÁDI ARSEN

és vastartalmu könnyen emészthető
GYÓGYFORRÁS SPECIFICUM.

Legelőkelőbb orvosi szaktelintétyek által rendelve: sápkór, vészenység ellen, női betegségeknek, ideg- és borbajoknak, valamint görvolykóros esetekben.

Gróf Károlyi Mihály,
uradalmi felügyelősége Parád.

Egy postaldá 7 palack parádi arsen vastartalmu gyógyvizet Magyarország összes postallomásaira 5 korona 80 filléért bérmentesen szállít

Főraktár: **Édeskuty L.** Budapest
cs. és kir. udvari szállító

V. ker., Erzsébet-tér 8. szám.

Kapható minden gyógytárban s megbízható fűszerkereskedésben.

(Az e rovat alatt közöltékeknek sem tartalmáért, sem aláírásért nem teletős a szerkesztőség.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Hova lesznek?

A lehellő világszirmok
Elfonnyadvá, eltiporva
Hullanak a sárba, porba.

Kis patakok kanyarognak,
Elbolyognak arra-erre
S belefutnak a tengerbe.

Fülemile víg énekét
Felkapja a szellő szárnya
S felviszi a mennyországba.

S hova szállnak, hova lesznek
Azok a szép, édes álmok,
Mik valóra sohse válnak?

Feleki Sándor.

† A Yildiz-kioszkból a kiállításba. André szép állásban volt Konstantinápolyban, ő főzött a szultánnak, de hiába volt a szultán első szakácsa, a rut intrika kiűldözte a Yildiz-kioszkból. Most a párisi kiállításban keresett egzisztenciát s megakarított pénzéből vendéglőt nyitott, s hányatott mult után bizonyára nyugalmas pályát fog találni hazájában. Nagyon szeretett utazni, bejárta a világot s mindenütt megtanulta a nemzeti ételek készítményét. Mint kitűnő szakácsot ajánlották a szultánnak és André csakugyan bevonult a Yildiz-kioszkba, a hol európai ember nem igen fordul meg. Barátai körében mag most is szívesen elbeszélget arról az időről, amikor még ő készítette a szultán ételét. A Yildiz-kioszkban nagyon bizalmatlanul és irigylkedve fordatta az ott élőkődő udvari népség, amely mindenki, aki a palota küszöbét átlépi, esküdt ellenséget lát. Különösen a szultán ételkészítőjétől kellett félnie. Ennek hivatása az, hogy a szultán előtt megkóstolja az ételeket, hogy mincsenek-e megmérgezve. Ez az ember könnyen tönkre tehetne volna André-t, ha az étel megkóstolása után ámulást színel, mert akkor a szegény szakácsot azonnal kivégezték volna, amiért megmérgezett ételet tesz a szultán asztalára. André földadta volt a szultán ebédeinek elkészítése, ami nem éppen könnyű munka. Az elkészített ételeket ezüst tálakra szokta tenni és lepecsételte, hogy valaki meg ne ronghassa, s azután elküldte Abdul Hamid szultánnak. A szultán megelégedését rendszerint úgy mutatta ki, hogy azokat az ételeket, amelyeket már nem tudott megenni, elküldte a minisztereknek. Abdul Hamid utóbb nagyon megkedvelte szakácsát és mindenféle kitüntetéssel halmozta el. És mind e dísz és tisztesség

nem volt elég biztosíték a számára, a mindonható áskálódás legyőzte és távozásra kényszerítette. Az egyik kamarás és az ételkészítő addig intrikált ellene, amíg végre ott hagyta a Yildiz-kioszkot és hazament a szép és szabad Franciaországba.

† Színházi élet Dél-Afrikában. Dél-Afrika első színházigazgatója, mr. De Yong, Fokváros operaházának az igazgatója, a napokban indul el Angolország-ból, hogy szeptember közepén a johannesburgi színházat a Facing the Music-kal megnyissa. Dél-afrikai színházi vállalkozásairól ez a direktor érdekes adatokat közölt az angol lapokkal. Szerinte háboru után minden mérhetetlenül meg fog változni. Társulatai a fokvárosi, durbáni, kimberleyi, pretóriai, east-londoni, port-elisabethi és johannesburgi operaházakban játszanak. Sikerek esetén átlag tízenötezer forint a heti bevétel. Ha Bloemfonteinnek garnizonja lesz, akkor ott színházat is épített mr. De Yong, mert ahol angol katonák vannak, ott megél a színház is. A kormányhivatalnokok sir Alfréd Milnertől lefelé a hívei, — írja — Cecil Rhodes természetesen nem látogat meg bennünket, ámbár ő elsőrangú részvevője a színháznak. A boerok nem támogatják a színházat, csakis az angolokra és a gyarmatosokra számíthatunk. Transvaalban a legnagyobb beléptidő 10 shilling, Fokföldön és Natalban hat shilling. Fokváros és Johannesburg a legjobb városaink, mert ott szeretnek szórakozni az emberek. Ámbár Pietermaritzburgnak rendkívül kedves színháza van, a közönsége nem nagyon szeret színházba járni. A színház Dél-Afrikában ugyyszólván teljesen Londonnal van összefüggésben. Fokvárosban két hétig adhatnak egy darabot. Nem is kell nagyon jónak lennie, csak Londonból való legyen. Ha nem Londonból érkezik, irhatta bár a legnagyobb genie, nincs kilátása a sikerre. Ha Simonstownban megvan a kormányzó és a tengerészütszéknek a támogatása, akkor már csak úgy jönnek utánuk a gyarmatosok és a siker biztos. Az egyetlen darab, amelyet a hollandiak is látogattak, a Cast Lynne volt, mert ismerik a darabnak a hollandi fordítását is. Ami engem illet, a háboru nekem nagy anyagi előnyöket hozott, mert Fokvárosban a színházam zsufoltságig tömve volt mindig emberekkel, akik egész Dél-Afrikából összehözlöltek. A boházatok és operettek szerették legjobban; a katonai darabokat nem kedvelték, mert legalább a színházban akarták elfelejteni az emberek a háborut. Johannesburgban, miután angollá lett, a magam színházat építettem fel, amit az előbbi kormány alatt semmiképpen sem tettem volna. A kinematográf társulattal is szerződést kötöttem, úgy, hogy a közönségem Fokvárosban minden nagyobb londoni eseményt három héttel később eleven fotográfiákban láthat maga előtt felvonulni.

† Rosegger a képes levelezőlapokról. Rosegger Péter, a kiváló német író egyik német folyóiratban az „anzixről“ a következőképpen nyilatkozik:

— Rendes ismeretséggel bíró család hetenként négy képes levelezőlapot ír. Ha esetleg télen kevesebbet, nyáron mindenesetre többet. És ennyi pénzen évenként nyolc-tíz szép könyvet vehetne egy ilyen család. A képes levelezőlap-gyártók is élni akarnak, mondják lépten-nyomon. Hja, hátha már az emberek jótkönységére appellálunk — űszintén szólva tulajdonképpen az írók is élni akarnak!

† Az aranyos kis szekrényke. Kellemes meglepetésben volt része Párisban az ott élő Van der Broeck hollandiai bárónak. Amikor a Petit Palaisban a műemlékek egy gyűjteményét nézegette, pillantása egy 18-ik századbeli aranyoszekrényre esett, amely rendkívül ismerősnek tetszett neki. Közlebbtről meglepetésben semmi kétsége sem volt többé, hogy a szekrényke az övé s ugyanaz, amelyet több más értéktárgyával együtt másfél esztendővel ezelőtt betörők vittek el a Chateaubriand-utcában lévő lakásáról. A bárónó nyomában közölte felfedezését a rendőrbiztossal, ez elkobozta a szekrénykét s a tulajdonosát kihallgatta. Hosszabb nyomozás után küldte, hogy a betörők a szekrénykét harminc frankért adták oda egy zsebarúnak, aki rögtön tuladott rajta s így vándorolt a szekrényke kézről-kézre, amíg végre a kiállításba jutott, aki már hatszáz frankot adott érte. Most már nyomról-nyomra idulva a párisi rendőrség hajszolja a betörőket.

† Nagy elektromos mű. Hatszázezer lóerejű elektromos telepet hoznak létre Kanadában a Kaministiquid folyó egy háromszáz méter magas vízcsésénének a felhasználásával. Ez a folyó Port-Arthurnál a felső-tóba ömlik s a telep állomását e torkolat és a William-erőd közé tervezik. Erre a célra huszonöt kilométeres csatornát ásnak, amihez társaság alakult tizenkét millió forint tőkével. Ez a mű egyike lesz a világ legnagyobb elektromos műveinek.

Állatok gondolatai.

— Stettenheim. —

Az előtt szárnyasok voltunk, mondta egy omnibuszú, amelyik hallott valamit a pegazusról.

Ha nem volnánk éneklők, az emberek éhen hagynának veszni bennünket, mondták a verebek, amikor elhordták az odaszórt morzsákat.

Szeretnék egyszer olyan embert látni, aki nem nevet, mondta egy majom apa a családjának az állatkert egyik ketrecében.

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(43)

— Keress meg engem! — ismételte a hang messziről, a sűrű élőövénnyen át.

— Hol vagy? Merre vagy? Látsz engem? Itt is, ott is széjjel iparkodott hajlítani az ágakat, hogy megpillanthassa őt. De semmit sem látott, csak a sűrű galyakat s az est rőt fényét a leveleken.

— Eltvedek itt! Jöjj felém!
Újra felhangzott a kacagó hang:
— Ariadne, Ariadne, a fonalat!
A hang most a másik oldalról jött. S ismételte:

— Ariadne!
Az asszony visszafordult, át akart törni a lombfalon, letört egy ágat. Semmit sem látott, csak a sűrűn összebogzódott ágakat. Végre léptek zaját hallotta, egészen közel. De csalódott. A bokorból font börtönhen mély csönd lett.

— Stelio, hol vagy?
Semmi válasz. Hallgatózott. A percek óráknak hatottak.

— Hol vagy? Félek!
Senki sem válaszolt. Vajjon tán megtalálta a kijárását, sőt ott hagyta? Vajjon soká üzi még ezt a kegyetlen játékot?

Toporzékolt, sirni akart, a földhöz akarta magát vágni. Egyszerre egész közelről hallotta a kacagó hangot:

— Láttak!
— Lehajolt az árnyékban:

— Hol vagy?

A láthatatlan kéz tördelte, félrehajlítgatta a bokrokat. Nevetett a lombsátor mögött, mint egy faun. Ugy látszik, tetszett neki a játék.

Födetlen fővel, négykézláb iparkodott az a másik általbujni a sűrűségben. A dus lombok közt eszébe jutott ama régi utvesztő regéje, Paszifé és a bika mithosza, Theuszus ősi krétai meseje. Mindez most hirtelenül valóra vált rá nézve.

— Elég, elég! Nem birom ki tovább, Stelio! A földre roskadok!

Lehajolt és a dus gallyak közt megpillantotta ama mosolygó faun képét. És érezte e vidámság és a benne lakozó bánat közti mély ellentétet. Mindjobban világossá lett előtte nagy tévedése. Egy perc alatt képzetében az ifju mellett látta az énekes lány arcát is, és elmeje nem volt elég erős arra, hogy különbséget tegyen a valóság és a rémlátás közt. Az a másik, a lány, ránehezedett, küzdött vele, legyőzte.

— Hagyj, hagyj engem. Nem én vagyok az, akit keressz...

Annnyira elváltozott e szóknál az asszony hangja, hogy Stelio abbahagyta a kacagást s a játékot. Fölküldött s az asszony nem látta többé arcát. A gallyakból font fal áthatatlan gátat emelt közéjük.

— Vezess ki! Nem birom tovább, ohagy az erőm!

Stelio alig talált csillapító szót.
— Várij, várij egy kevéssé, hívok valakit. És mialatt amaz kissé eltávolodott, az asszony tisztán érezte az ellentétet e bohó kalandocska s a bensőjében forrongó komor érzések közt.

Az ifju végre megtalálta az utat, mely az utvesztő közepére épített toronyhoz vezetett. Gyorsan folszaladt a tetejére, onnan átlátta az egész kertet.

— Nyugodj meg — kiáltotta — már jön valaki. Nyugodj meg!

Látta, mint szalad ide s oda az asszony, fáradtan, félva, remegve, mint egy elítélt terem-

tés, mintha csak vérbeli testvére volna annak a mithikus alaknak.

— Nyugodj meg!
A kapusok egyike hallotta Stelio kurjongatását s odament. Stelio találkozott vele a torony aljában, onnan együtt indultak az eltévedett asszony megkeresésére. A kapus ösmerte az átvesztő titkát.

Egyszerre ráakadt Stelio, látta a misztikus esti homályban alakját, sápadt arcát, amely a szürkületben a gyöngy fényével ragyogott, látta szépmetszésű szemét, szigorú és keskeny ajkát... Visszatértek a Brenta folyó partjának mentén. Az asszony nem nyitotta meg ajkát, nem szólt semmit sem. Köpenykéjét erősen magára húzta s remegett a láztól. A barátja kezében pihentette a kezét, hogy fölmelegedjék. S így mentek a sok szobor mellett.

A folyó szeliden folyt a medrben, az ezüstös és lila égre felszállott a teii hold. Fekete bárka ereszkedett alá az árral, két szürke ló vontatta. És egymás után hagyták el itt is, ott is a szobrokat.

Az egész vidék olyan volt, mint amily a Hadász környéke lehetett. Csupa árnyék, csupa pára, csupa víz. Minden gőzölgött s imbolygott, mint a kísértet. A széles mezőkön fölcillantak az álló vizek a fűzfák között. Ugy látszott, mintha a föld megváltoztatná szilárd halmazállapotát és cseppfolyóssá válnék. És a szintelen partokon itt is, ott is, el-elmaradoztak mögöttük a szobrok.

— Mondja Stelio, gyakran gondol-e Donatella Arvalera? — kérdezte hosszú hallgatás után hirtelenül Foscarina. Egész sötétjüket alatt egyikük sem ejtett egy szót sem, csak léptek zaja hallatszott a Fundamenta dei Vetrui ragyogó kirakatai előtt. Csupa üvegholmi, csupa törékeny pipere volt itt gazdagon egybehalmozva.

Stelio valóságos üvegábrándokat élt át, csupa törékeny, filigrán, rezgő habos alakokkal. A kérdés kiragadta őt ebből a világból, abból a bűvös

Végy példát rólam, mondta egy vámpír egy uzorásnak. Ha jóllaktam, abba hagyom a vérszívást.

Itt nagyon szép, itt maradok! kiáltott a légy, amikor lépre ment.

Munka után édes a nyugalom, vélte a mopszli, miután jó sokat evett.

Szeretném, ha kevésbé volnék csinos, mondta a nyul, akkor nem szaladnának annyira utánam a kutyák.

Most egy hölgyet tartok magamnak, aki hü és óvatos, mesélte az öleb.

Aminek örülök, az, hogy a szépségem sosem lesz erőnyem bukásának az oka, vizsgálta magát a viziló.

Mily hálátlan a világ! panaszkodott a tyúk. Kolumbusznak régen van már szobra, de annak a tyúknak, amelyik azt a híres tojást tojta, máig sincsen.

Jöjj ki a friss levegőre, szót a macska az egérvilukba, tégy valamit az egészségedért.

A fülemile szebben dalol mint én, de egyebet nem tud, mondta a liba.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Dunagőzhajózási Társulat közli, hogy a vasuti forgalomban érvényes összehállítható menetjegyzelvények az alábbi vonalokon a személyhajózással tartalmazott az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társulat személyszállító hajóin is érvényesek, és pedig:

Passau—Linz, Linz—Bécs, Bécs—Pozsony, Bécs—Marechegg, illetve Bécs—Bruck, Pozsony—Budapest, Budapest—Bázias, Budapest—Zimony, Budapest—Orsova (Vaskapu) között. Ezen menetjegyzelvények az utazás megkezdése előtt a Dunagőzhajózási Társulat személyszállítási rendes hajójegyekkel díjtalanul kicserélendők. A II. vasutoszályu (zöld) menetjegy az I. hajóosztály használatára, a III. vasutoszályu (barna) menetjegy pedig a II. hajóosztály használatára jogosítanak. A hajókon egy-egy menetjegy után 25 kg. szabadpodgyasz engedélyeztetik.

Fizetésekreptelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésekreptelenségeket jelenti: Fauska és Krausz cég Karlsbad, Spitzer és Weisz divatárkereskedők Kaioesa. Janke János kereskedő Prága, Hercz Jozsefa divatárúsnó Eger.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 40 korona pénzben, 40-50 korona aruban. Bécsben a nyersszesz ára 44 korona pénzben, 44-40 korona aruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártíri vásárpénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 615 db juh. — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű nyirott

körből. Most itt, az oldalán, eleven életet élő szívet érzett, amelyet, ime, akaratlanul is meg kell sebeznie.

Gondolok... néha, válaszolt egy perenyi habozás után, mert nem akart hazudni s szereimét esalfaságoktól menten akarta ápolni. Azt akarta, hogy a szabad szövetség legyen s ne terhes bilincs.

Az ő hangját nem egyhamar feleli el az ember — folytatta rövid szünet után. — Hallatlan e hang hatalma. Már amaz első estén elképzeltem magamban, hogy minő kitiűnő eszközzel szolgálja az én művemhez. Szeretném, ha ő énekelné a tragédiám énekszámain, az ódákat, amelyek végre táncba olvadnak fel. Tanagra kisasszony már megígérte, hogy a táncot ő járja. Bizom az őn jó szolgálataiban, édes barátóm s remélem, hogy megnyeri Donatella Arvale beleegyezését. Ilyen módon tökéletesen megvolna a bakhusi háromság az új színpadon, minden emberek örömdre...

Mig beszélt, észrevette, hogy szavai hamisan csöngenek. Akarata ellenére is elvetette a sulyokt, amikor egyszerűen művészeti eszköz gyanánt tűntette föl az énekeslányt. Akarata ellenére is egy kissé az alakoskodás felé hajlott. Az bizonyos, hogy igaz volt, amit mondott, de az ő kedvese másvalami igazságot kérdezett tőle. Hirtelen megszakította beszédét, mert nem bírta végighallgatni szavainak hamis csöngését. Érezte, hogy e perében közte és a színésznő közt semmi élő értéke nincs a művészetnek. Másfajta erő, sokkalta nagyságosabb, gyötörte őket. Az elme-szülte világ most tehetetlen volt, akár azok a kőköcsök, amelyeken épp sétáltak. Igazi hatalma csupán annak a mérgeknek volt, amely az ő ereikben égett. Az egyiknek akarata ezt mondta: "Szeretlek és egészen magamnak akarlak, lelkedet is, testedet is."

(Folytatása következik.)

füri 47 f.-től 50 f.-ig, kivételesen 51 f. gkéként, vagy 42 k.-től 48 k.-ig páronként, középminőségű füri (nyirott) 44 f.-től 46 f.-ig, kivételesen — f., kg.-ként, vagy 32 k.-től 36 k.-ig páronként, angol keresztelés (középminőségű) gyapjas — f.-től — f.-ig, kivételesen — f. gkéként, vagy — k.-től — k.-ig páronként, kosok legjobb minőségű — fillér, páronként — korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként 25—33 korona, szerbiai juhok páronként — korona, romániai juhok — koronaig, kiverési juhok — koronaig, páronként 15— korona, kecskék — korona páronként. Igazi elsőrendű ürüből csak egy farka volt felhajtva. Az üzlet lefolyása élénk.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenvarosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi július 9. Készlet 149 darab. Érkezett 158 darab. Összesen 307 darab. — Eladott 179 darab. Maradt 128 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 94—96 koronaig, 220—280 kgr. súlyban 96—98 koronaig, 320—380 kgr. súlyban 96—98 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos — koronaig. Malac 75—80 korona 100 kilonként. A vásár lanya volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásáresernakban tegnap megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 4307 darab magyar, 752 darab galíciai, 70 darab bukovinai, 770 darab németországi, — összesen tehát 5899 darab szarvasmarhát. Közülük 1583 silány.

Jegyzések: 100 kilogrammonként első sulyban: magyar hizókök I. minőségű 64—69 fillér, kivételesen 72— fillér, II. minőségű 58—63 fillér, III. minőségű 50—57 fillér, galíciai hizókök I. minőségű 70—74 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 62—69 f., III. minőségű 54—61 f., német hizó kök I. minőségű 74—78—79—80 f. kivételesen — fillér, II. minőségű 66—73 fillér, III. minőségű 58—55 fillér. Silányabb kök 46—58 fillér, bika és tehén 100 kilogrammonként 40—68— korona.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 9.

A buzaüzlet lanya hangulattal nyílt meg. Forgalmába került 15.000 méterháza buza. Egyes tételnél az árak néhány fillérrel estek. Rozs változatlan maradt.

Eladott:

Buza. Tiszavideki: 100 mm. 81 k. 8 K. — f., 150 mm. 80 k. 8 K. — f., 400 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 79-5 k. 7 K. 80 f., 400 mm. 79-5 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 79-5 k. 7 K. 75 f. sárga, 3700 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 78-5 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 78-3 k. 7 K. 80 f. felső, 100 mm. 77 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78-3 k. 7 K. 70 f. felső, 100 mm. 78 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77-9 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 250 mm. 75-5 k. 7 K. 55 f.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 79 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 400 mm. 78-4 k. 7 K. 80 f., 150 mm. 77-8 k. 7 K. 62 1/2 f., 800 mm. 77-5 k. 7 K. 75 f.

Fehérmegyevidéki: 300 mm. 77-6 k. 7 K. 70 f., 400 mm. 77 k. 7 K. 73 f.

Becskerek: 1000 mm. 76 k. 7 K. 40 f. Makói: 300 mm. 77 k. 7 K. 85 f. Szentesi: 1500 mm. 77 k. 7 K. 87 1/2 f. Bihar: 100 mm. 80 k. 7 K. 75 f.

Mind 3 hónapra. Rozs: 470 mm. 6 K. 60 f. három hónapra hajbó, 125 mm. 6 K. 45 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség behtoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza (Tiszavideki, Pestmegyevidéki, Fehérmegyevidéki, Makói, Szentesi, Bihar) and other grain types like Arpa, Zab, Tengeri, Repece, Köles. It lists prices in various units (kg, hl, etc.).

Table titled 'Egyéb gabonaművek' listing prices for various grain products like Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repece, Köles.

A határidőszét folyamán a következő kötések történtek: Buza októberre . . . 7.00—7.92—7.90—7.87—7.84. Rozs októberre . . . 6.85—6.84—6.85—6.82—6.81. Zab októberre . . . 5.23. Tengeri májusra (1901.) 4.88—4.86—4.84—4.82.

Tengeri júliusra . . . 5.74—5.72—5.71. Tengeri augusztusra . . . 5.76—5.74. Repece augusztusra . . . —.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing exchange rates for Buza októberre, Rozs októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri májusra (1901.), Zab októberre, Repece augusztusra.

Délután fél 5 órákor zárul:

Table listing exchange rates for Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Repece augusztusra.

A budapesti értéktözsde.

A mai értéktözsde irányzata kezdettől fogva szilárd volt, mire okul szolgált egyrészt a javult fel-fogás a kínai eseményekről; másrészt pedig a contemmine lazás fedezési szerepek közvetlen emelkedési ok gyanánt. A javulás az egész piacra kiterjedt s zárlatig érvényben maradt.

A helyi piac tartott, de üzletlenn volt. A déli tőzsdén a javulás további tetemes előmeneteleket tett s az összes vezetőértékek, pozsdülő üzlet közben, javultak s igen szilárdan zárultak. A helyi piac teljesen el volt hanyagolva. Valuták és ércváltók változatlanok.

Az előtözsde kedvező. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 705.—707.—, Osztrák hitelrészvény 676.75—679.50, Osztrák-Magyar államvasut 654.50—656.75, Közuti vaspálya részvény 600.— korona.

A déli tőzsde szilárd. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 709.—710.—, Osztrák hitelrészvény 679.75—683.—, Osztrák-magyar államvasut 656.75—661.75, Jelzálogbank részv. 435.—, Rimamurányi vasműrészvény 528.—530.—, Közuti vasut 593.—599.— korona.

Forgalomba került: Hazai Bank részvény 218.—, Ujlaki téglagyár részvény 170.—, Magyar cukoripar részvény 1880.— korona árfolyammal.

Utőtszde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény (83.—, Magyar hitelrészvény 709.—, Leszámlító bank részvény 464.—, Rimamurányi vasmű részvény 526.—, Osztrák-magyar államvasut részvény 664.—, Közuti vaspálya részvény 59.4.—, Városi villamos vasut 358.— korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:*)

I. Allamadósság.

Table showing financial data for Magyar Allamadósság, including Magyar nyereség, Magyar rendeltetés, etc.

b) Osztrák Allamadósság.

Table showing financial data for Osztrák Allamadósság, including Magyar ártó, 1884-es sorozat, etc.

c) Idegen Allamadósság.

Table showing financial data for Idegen Allamadósság, including Szerb 100 frankos sorozat, etc.

II. Más kölcsönök.

Table showing financial data for other loans like Budapesti fővárosi kölcsön, Temes-bányászati kölcsön, etc.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bank and loan issues like Jelzálogbank községi részvény, Osztrák-magyar bank zálog, etc.

* Az I—V. alatt jegyzett papirok árfolyamai 100 koronánként értendők, a VI—XVI. alatt jegyzettekét pedig darabonként koronákban.

IV. Elsőbbségi kötvények.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes Adria elsőbbségi kötvény, Kassa elsőbbségi kötvény, etc.

V. Bankok részvényei.

Table with 2 columns: Bank name and share value. Includes Bankégyesület, Magyar Államkassza, etc.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table with 2 columns: Savings bank name and share value. Includes Bélaórosi, III. ke. Hitelint., etc.

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Table with 2 columns: Insurance company name and share value. Includes Bécsi biztosító, Bécsi élet-, etc.

VIII. Gözmalomok.

Table with 2 columns: Mill name and value. Includes Concordia, Előb. budapesti, etc.

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Table with 2 columns: Mine/brick factory name and share value. Includes Bécsi bányva, Budapesti téglagyár, etc.

X. Vasutak és gépjárművek részvényei.

Table with 2 columns: Railway/vehicle name and share value. Includes Gazdasági gépjár., Danubius, etc.

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Table with 2 columns: Printing house name and share value. Includes Athenaeum, Franczin, etc.

XII. Különböző vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Company name and share value. Includes Áll. wagn.-társ., Bécsi villamos, etc.

XIII. Kézfekedelési vállalatok részvényei.

Table with 2 columns: Retail company name and share value. Includes Adria tengerparti, Budapesti textil, etc.

XIV. Sorstestvék.

Table with 2 columns: Brotherhood name and value. Includes Bazilika, Bécsi sorstestv., etc.

XV. Pénzmekek.

Table with 2 columns: Currency name and value. Includes Vert arany, 10 írók arany, etc.

XVI. Külföldi váltók (látára).

Table with 2 columns: City and exchange rate. Includes Amsterdam, London, Német piac, etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonosnyári hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar korona, vörös aprószemű korona, vörös erdőnyi korona, vörös bánsági korona, középszemű korona, nagyszemű korona, Disznószir: budapesti 53,50-54, korona, vidéki korona, Táblaszalonna: léngszárazított vidéki korona, városi 4 darabos 45,50-46, korona, 3 darabos 52, -53, korona, füstölt korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség korona, 120 darabos korona, 100 darabos korona, 85 darabos korona azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség korona, 100 darabos korona, 85 darabos korona, Szilva: szilvóniai korona, szerbiai 18, -18,50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Elődíszde élénk forgalmu volt kedvezőbb kínai hírekre.

Déli tőzsde is élénk. Árfolyamok szilárdultak. Zárlat tartósan szilárd Londonra és Berlinre.

Bécs, július 9. (Magyar értékek számlata.) 4% aranyjárdék 115,25. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 138,50. Magyar vasúti kölesön ezüstben 90, - Magyar keleti vasúti állami kötvény 116,50. Magyar leszámlító és pénzváltóbank 462, - Rímamurányi vasútrészvény 522, - Magyar koronaárjárdék 90,25, 4% os Magyar földterem. kötvény 90,30. Magyar hitelbank részvény 703, - Magyar nyeresemény kölesön sorsjegy 158,50. Kassa-oderbergi vasúti részvény 353, - Magyar kereskedelmi bank 2596.

Bécs, július 9. (Osztrák értékek számlata.) 4% papírjárdék 97,30. 4% os osztrák aranyjárdék 115,50. 1860-iki sorsjegy 134, - Osztrák hitelsorsjegy 384, - Angol-osztrák bank 277,25. Bécsi bankgyűléslet 490, - Osztrák-magyar bank 1710. Déli vasút 112,50. Dunaszállítási részvény

740, - Dohányrészvény 294, - Császári és királyi arany 11,38. Német bankváltók 118,65. 4% os ezüst járdék 96,95. Osztrák koronaárjárdék 96,95. 1864-iki sorsjegy 194, - Osztrák hitelintézeti részvény 683, - Unionbank 557, - Osztrák Länderbank 416,50. Osztrák-magyar államvasút 964,50. Elbavölgyi vasút 465, - Alpesi bányarészvény 458, - 30 frankos arany 19,29 - Londoni váltóár 242,30. Bécsi Tramway Ltt A. 297, - Bécsi Tramway Ltt B. 290, - Lípót kohó 420, - Az irányzat élénk.

Bécs, július 9. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A dőlési magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 683,50 Magyar hitelrészvény 710, - Angol-Osztrák bank 271,75. Bécsi bank egyesület 498, - Union bank 551, - Länderbank 420, - Osztrák-magyar államvasút részvény - , Lombard 113,50. Elbavölgyi vasút 466, - Eszaki nyugati vasút részv. 468, - Dohányrészvény 294,50. Rímamurányi vasút 526, - Alapsi bányarészvény 441, - Májusi járdék 97,30. Magyar koronaárjárdék 80,85. Török sorsjegy 107,50. Német birodalmi márká - , Napoleon őrt 19,29.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, július 9. (Tőzsdei tudósítás.) A politikai helyzetnek még nyugodtabb megítélésére az irányzat a külföldi tőzsdék fő irányzata nyomán meglehetősen szilárdan fejlődött. Fedezések és visszavásárlások jelentősen emelték a közszén-, vas- és bankértékek árfolyamát, noha a forgalom nem igen élénkült meg. Vasutak közül a dortmund-gronau-i és a Prinz Heinrich-vasút részvényei jelentősen javultak. Szilárd volt a járdékpiac is. Olasz és spanyol járdék magasabb, német kölesönk emelkedtek. Hajózási részvények javultak. A második tőzsdériban is nagyon szilárd volt az irányzat a pénz kölcsönöségének hatása alatt. Magánlezámlító-lás kamatbál 37/100.

Berlin, július 9. (Zárlat.) 4% os papírjárdék - , 4% osztrák aranyjárdék 97,40. Elbavölgyi vasút - Magyar koronaárjárdék 90,50. Osztrák-magyar államvasút 140,25. Kassa-oderbergi vasút - , Bécsi váltóár 84,10. Magyar vasúti beruházási kölesön 100,40. Alpesi bányarészvény - , Discont-Commandit 176,40. Általános villamosárai Edison 226, - Gelsenkirchener 189,40. Laura-kohó 214,80. 4% os ezüstjárdék 96, - 4% os magyar aranyjárdék 96,30. Osztrák hitelrészvény 212,50. Déli vasút 25,25. Károlyi Lajos vasút - , Orosz bankjegy 216,05. 4% os új orosz kölesön 97,50. Török dohányrészvény - , Orosz járdék 93,25. Magyar hitelbank - , Dynamit Trust 147,25. Harpeni 204,25. Az irányzat szilárd.

Berlin, július 9. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Ésti forgalom. Négyezredes magyar aranyjárdék 96,30. Magyar koronaárjárdék 90,50. Osztrák hitelrészvény 212,25. Osztrák-magyar államvasút 140,40. Déli vasút 25,25. Eszaki nyugati vasút - , Elbavölgyi vasút - , Orosz bankjegy középszn 216,05. Buschtelhradi - , Orosz bankjegy - , (Ultimo.) Lombard -

Hamburg, július 9. (Zárlat.) 4% os ezüstjárdék 95,70. 1860. sorsjegy 132,40. Déli vasút 25,25. 4% osztrák aranyjárdék 97, - Osztrák hitelrészvény 212, - Osztrák-magyar államvasút 140, - Olasz járdék 93,15. 4% os magyar aranyjárdék 96,45. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, július 9. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 96, - 4% osztrák aranyjárdék 97,35. Magyar koronaárjárdék 90,70. Osztrák-magyar bank 122,50. Déli vasút 25,50. Elbavölgyi vasút - , Londoni váltóár 204,15. Bécsi bankgyűléslet 123,80. Vilamos részvény - , 80% os magyar aranykölesön 77, - 4% os ezüstjárdék 95,95. 4% os magyar aranyjárdék 96,45. Osztrák hitelrészvény 212, - Osztrák-magyar államvasút 139,70. Eszaki vasút - , Bécsi váltóár 841,33. Párisi váltóár 818, - Unionbank - , Alpesi bányarészvény 226, - Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 9. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Ésti forgalom. Osztrák hitelrészvény 212,50. Osztrák-magyar államvasút 140,60. Déli vasút - , Osztrák aranyjárdék 93,30. Olasz járdék - , Laura-kohó - , Harpeni - , Discont - , Alpesi - , Bécsi bankgyűléslet 114,50. Az irányzat szilárd.

Páris, július 9. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút - , 4% osztrák aranyjárdék 96,75. Osztrák Länderbank 451, - 3% os francia járdék 100, - Ottomanbank 534, - 3 1/2% os francia járdék 102,45. Alpesi bányarészvény - , Déli vasút - , 4% os magyar aranyjárdék 65,80. Párisi bankrészvény - , Olasz járdék 92,10. Francia törleszt. járdék 98,60. Osztrák földhitelintézeti részvény - , Török dohányrészvény 318, - Az irányzat szilárd.

Budapest-köbányai sertés- és baromfi-kereskedelmi csarnok jelentése.

Július 9. A sertésüzlet irányzata kissé kellemesebb. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar első sordí: Orosz nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 80-90 fillérig. Orosz közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) - krajcárig. Piatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 94-95 fillérig. Piatal közép (páronként 251-320 kilogramm való súlyban) 93-94 fillérig. Piatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 92-93 fillérig. II. Magyar sordí: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) krajcárig. Közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban krajcárig. - Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) krajcárig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) fillérig. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. - Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. IV. Romániai eredeti (Stahel). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. - Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 94-95 fillérig. - Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 93-94 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 91-92 fillérig.

Sertésállomány: 1900. július hó 7. napján volt készlet 45122 darab, 1900. július hó 8. napján felhajtató 227 darab, 1900. évi július 8. napján elszállított 734 darab, 1900. július hó 8. napjára maradt készletben 44615 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

- Július 9. -

Kinevezések: Az igazságügyminiszter dr. Bothos Gyula budapesti törvényszéki aljegyzőt a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez és dr. Benkóczy Dániel budapesti

törvényszéki aljegyzőt a budapesti törvényszékhez jegyzőkké, dr. Smetán Ignác budapesti lakos ügyvédet, a budapesti törvényszékhez aljegyzővé, Goltz Győző igazságügyminisztériumi díjnokot az igazságügyminisztériumhoz írodaszedgőt, Német Mór eszterórmester, igazolványos altisztet a kálocaai törvényszékhez irnokká, Fábian Ferenc budapesti büntetőtörvényszéki irnokot írodaszedgőt, minőségben az igazságügyminisztériumhoz, Benke József budapesti lakos, kuriai havidíjaz gépezést a kuriahoz gőzszézá, - a vallás- és közoktatásügyi miniszter Plander János és Posch János okleveles polgári iskolai tanítókat, a XI. fizetési osztályba, polg. iskolai segédintézőkké nevezte ki és szolgálat-tételre a munkái aláfőtámadással kapcsolatos internátusba rendelt, Rakoczy Pál okleveles polgári iskolai tanítót a kapuvári állami polgári iskolához, a XI. fizetési osztályba, segédintézővé nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Királyi Décey Mária eszterónyai állami polgári iskolai rendes tanítót, jelenlegi minőségében, a nagybányai állami polgári iskolához helyezte át.

Pályázatok. Díjok a kálocaai törvényszékénél 15 nap alatt. Fogházórmester a nagybecskereki törvényszékénél 4 hét alatt, Hivatalosolga a szatmári ügyészéknél 4 hét alatt. Raktárkezelő a győri dohányraktárnál 14 nap alatt. Irnok a besztekerbányai törvényszékénél 4 hét alatt. Irnok a székelyhídi járásbírósnál 4 hét alatt. Díjok a gálszécsi járásbírósnál 2 hét alatt. Vigáza a magyar-szigeti pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt. Vigáza a fumi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt. Vigáza a mosonújvári adóhivatalnál 8 nap alatt.

Napirend.

Naptr. Kedd, július 10. - Római katolikus: Amália. - Protestáns: Amália. - Görög-orosz: (június 27.) Sámson p. - Zsidó: Thamus 13. - A nap két óra 57 perckor. - Nyugszik 7 óra 19 perckor. - A hold két óra 49 perckor délután. - Nyugszik 1 óra 45 perckor éjjel.

A földművelésügyi miniszter fogad délután 4 órakor. A székes főúros rendkívüli közgyűlése d. u. 4 órakor az újvárosi házban.

Az osztálysorsjárdék húsz óra délelőtt 9 órakor a Vigadó kis tornében.

Nemzeti múzeum: Régiségtára nyitva van délelőtt 9 óráig délután 1 óráig. Többi tárai i korona belépődíj mellett megtekinthető.

Iparművészeti Múzeum és Iparművészeti Társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9-1 óráig.

Mezőgazdasági múzeum (Kerepesiut 72.), nyitva d. e. 9 óráig 1 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva d. e. 9-12 óráig és d. u. 3-5 óráig.

Közfelhalás múzeum zárva.

Országos Keptár zárva.

Állandó művészi a városiégi műcsarnokban nyitva délelőtt 9 óráig délután 6 óráig. Belépődíj nincs.

Földtani múzeum (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10-1 óráig. Belépődíj i korona.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton, nyitva délelőtt 8-12 óráig és délután 2-6 óráig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-6 délután 2 óráig. Tűzokos-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása a Keleti mintatár és Kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városiégi iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 2 óráig 4 óráig. A külföldi (kirendeltséggel. központi üzletvezetősége Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körut 22. szám alatt.

Időjelzés.

- A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. -

Budapest, július 9.

Az alacsony légnyomás Közép-Európaország főlé húzódt, míg a magas nyomás Franciaország felett van s onnan terjeszkedik Közép-Európa.

Az idő ma reggel Németországban és Norvégiaiban még szeles a Közép-Európaiban szórványosan erős; nyugat-ri azonban már megindult a derülés. A hőmérséklet az európai kontinens közepén igen alacsony, míg dékeleten és keleten magas.

Hazánkban tegnap is voltak még - többnyire kisebb - esők, ma reggel azonban már derülés indult meg. Újabb érkezett sürgönyök a 6-iki, illetve 7-iki postáról szélvihart - főleg az Alföld déli részén - csak megerősítik. A hőmérséklet ma reggel sok helyen a 10 C° alá süllyedt.

Küldés: Nyugatról foggy felhőzettel szárazabb idő várható, lassan emelkedő hőmérséklettel.

Vizállás.

Table with 2 columns: Location and water level. Includes Danube, Tisza, Duna, Tisza, etc.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Kerepesi-ut 21.
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Páris 1900-ban.
Iria Salamon Odón.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Kedd, 1900. július hó 10-én.
A suhanc.
Operett 3 felvonásban. Zeneje Konti Józseftől.
Kezdeté 7^{1/2} óraker

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
Kedd, 1900. július hó 10-én.
A csodaember.
(Rabbi Josefmann.)
Dalljáték 4 felvonásban. Iria Goldfaden Ábrahám Magyar színre átdolgozta Kövessy Albert. A verseket írta Makai Emil.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.

Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncsal. Iria Christernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
A Mulató 16^{1/2} ra szelhetőzete van.
Ma kedd, július hó 10-én a

„Berlini Szecesszió - Színház“
9-ik vendéglátéka
Dr. Martin Pál igazgatása és Dr. Zickel Márton főrendezője alatt
az ujságírók egyesületének segítő-alapja javára.
Színre kerül először:
A KISÉRTETEK.
Dráma 3 felv. Iria: Ibsen Henrik.
Pénztárnyitás 7-ker. az előadás kezdete pontban 8-ker.

Jegyek ezen előadásra elővétel díj nélkül kaphatók egész napon át a Mulató pénztáránál.
Holnap szerda, július hó 11-én
„Ifjuság.“ (Jugend).
Cautörtörök, július hó 12-én, először:
„Komödieder Liebe.“
Christians Rudolf ur mint vendég, a berlini királyi udvari színház tagja.
Péntek, július 13-án
a „Berlini Szecesszió-Színház“ bucsu vendéglátéka
„Komödieder Liebe“
című darabban.
Ezen utolsó előadás kezdete 7 óraker.
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

BUDAPESTI SZÍNHÁZOK
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.

Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncsal. Iria Christernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
A Mulató 16^{1/2} ra szelhetőzete van.
Ma kedd, július hó 10-én a

„Berlini Szecesszió - Színház“
9-ik vendéglátéka
Dr. Martin Pál igazgatása és Dr. Zickel Márton főrendezője alatt
az ujságírók egyesületének segítő-alapja javára.
Színre kerül először:
A KISÉRTETEK.
Dráma 3 felv. Iria: Ibsen Henrik.
Pénztárnyitás 7-ker. az előadás kezdete pontban 8-ker.

Jegyek ezen előadásra elővétel díj nélkül kaphatók egész napon át a Mulató pénztáránál.
Holnap szerda, július hó 11-én
„Ifjuság.“ (Jugend).
Cautörtörök, július hó 12-én, először:
„Komödieder Liebe.“
Christians Rudolf ur mint vendég, a berlini királyi udvari színház tagja.
Péntek, július 13-án
a „Berlini Szecesszió-Színház“ bucsu vendéglátéka
„Komödieder Liebe“
című darabban.
Ezen utolsó előadás kezdete 7 óraker.
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

BUDAPESTI SZÍNHÁZOK
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.

Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncsal. Iria Christernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
A Mulató 16^{1/2} ra szelhetőzete van.
Ma kedd, július hó 10-én a

„Berlini Szecesszió - Színház“
9-ik vendéglátéka
Dr. Martin Pál igazgatása és Dr. Zickel Márton főrendezője alatt
az ujságírók egyesületének segítő-alapja javára.
Színre kerül először:
A KISÉRTETEK.
Dráma 3 felv. Iria: Ibsen Henrik.
Pénztárnyitás 7-ker. az előadás kezdete pontban 8-ker.

Jegyek ezen előadásra elővétel díj nélkül kaphatók egész napon át a Mulató pénztáránál.
Holnap szerda, július hó 11-én
„Ifjuság.“ (Jugend).
Cautörtörök, július hó 12-én, először:
„Komödieder Liebe.“
Christians Rudolf ur mint vendég, a berlini királyi udvari színház tagja.
Péntek, július 13-án
a „Berlini Szecesszió-Színház“ bucsu vendéglátéka
„Komödieder Liebe“
című darabban.
Ezen utolsó előadás kezdete 7 óraker.
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

BUDAPESTI SZÍNHÁZOK
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.

Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncsal. Iria Christernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
A Mulató 16^{1/2} ra szelhetőzete van.
Ma kedd, július hó 10-én a

„Berlini Szecesszió - Színház“
9-ik vendéglátéka
Dr. Martin Pál igazgatása és Dr. Zickel Márton főrendezője alatt
az ujságírók egyesületének segítő-alapja javára.
Színre kerül először:
A KISÉRTETEK.
Dráma 3 felv. Iria: Ibsen Henrik.
Pénztárnyitás 7-ker. az előadás kezdete pontban 8-ker.

Jegyek ezen előadásra elővétel díj nélkül kaphatók egész napon át a Mulató pénztáránál.
Holnap szerda, július hó 11-én
„Ifjuság.“ (Jugend).
Cautörtörök, július hó 12-én, először:
„Komödieder Liebe.“
Christians Rudolf ur mint vendég, a berlini királyi udvari színház tagja.
Péntek, július 13-án
a „Berlini Szecesszió-Színház“ bucsu vendéglátéka
„Komödieder Liebe“
című darabban.
Ezen utolsó előadás kezdete 7 óraker.
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

BUDAPESTI SZÍNHÁZOK
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.

Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncsal. Iria Christernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
A Mulató 16^{1/2} ra szelhetőzete van.
Ma kedd, július hó 10-én a

„Berlini Szecesszió - Színház“
9-ik vendéglátéka
Dr. Martin Pál igazgatása és Dr. Zickel Márton főrendezője alatt
az ujságírók egyesületének segítő-alapja javára.
Színre kerül először:
A KISÉRTETEK.
Dráma 3 felv. Iria: Ibsen Henrik.
Pénztárnyitás 7-ker. az előadás kezdete pontban 8-ker.

Jegyek ezen előadásra elővétel díj nélkül kaphatók egész napon át a Mulató pénztáránál.
Holnap szerda, július hó 11-én
„Ifjuság.“ (Jugend).
Cautörtörök, július hó 12-én, először:
„Komödieder Liebe.“
Christians Rudolf ur mint vendég, a berlini királyi udvari színház tagja.
Péntek, július 13-án
a „Berlini Szecesszió-Színház“ bucsu vendéglátéka
„Komödieder Liebe“
című darabban.
Ezen utolsó előadás kezdete 7 óraker.
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

BUDAPESTI SZÍNHÁZOK
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.

Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncsal. Iria Christernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
A Mulató 16^{1/2} ra szelhetőzete van.
Ma kedd, július hó 10-én a

„Berlini Szecesszió - Színház“
9-ik vendéglátéka
Dr. Martin Pál igazgatása és Dr. Zickel Márton főrendezője alatt
az ujságírók egyesületének segítő-alapja javára.
Színre kerül először:
A KISÉRTETEK.
Dráma 3 felv. Iria: Ibsen Henrik.
Pénztárnyitás 7-ker. az előadás kezdete pontban 8-ker.

Jegyek ezen előadásra elővétel díj nélkül kaphatók egész napon át a Mulató pénztáránál.
Holnap szerda, július hó 11-én
„Ifjuság.“ (Jugend).
Cautörtörök, július hó 12-én, először:
„Komödieder Liebe.“
Christians Rudolf ur mint vendég, a berlini királyi udvari színház tagja.
Péntek, július 13-án
a „Berlini Szecesszió-Színház“ bucsu vendéglátéka
„Komödieder Liebe“
című darabban.
Ezen utolsó előadás kezdete 7 óraker.
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

BUDAPESTI SZÍNHÁZOK
Kedd, 1900. július hó 10-én.
Feld Irén és Gál Gyula vendégfelléptével.
Dolly.

Svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncsal. Iria Christernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdeté 7^{1/2} óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
A Mulató 16^{1/2} ra szelhetőzete van.
Ma kedd, július hó 10-én a

Földimlja
az összes szépítő szereket a
MARGIT-CRÈME,
mely az arcot föltisztítja, frissíti és széplíti. Fenn bígeryi, sem olajol, sem más ártalmas anyagot nem tartalmaz. Nagy tégei 1 frt, kicsi 50 kr. Szappan 35 kr. Puder 60 kr. Arcvíz 60 kr. Készítők: Földes Kelemen gyógyszerész Aradon. Főraktárak Budapestben: **TÖRÖK JÓZSEF** és dr. Egger Leo gyógyszerésztárában.

NÉMETALFÖLDI KIRÁLYI
CARRÉ-CIRKUSZ
Carré Miksa igazgató.
Ma este 7 és fél óraker:
nagy előadás.
Fellépnek Carré Katica k. a. a jelenkor legjobb iskolavárnője, továbbá Schumann k. a. a nagyszerű műelőadó. Fellépnek
Do-Mi-Sol-Do
kórikus excentrikusok.
Még csak pár napig!
Egy kirándulás akadályokkal.
Nagy eredeti némajáték, az életből merített magyar genre kép.
Továbbá fellépnek a legjobb művészek és művésznők, valamint a legjobb iskola- és szabadon idomi tőt lovak elővezetése.

Legszébb Legjobb Legelőcsőbb
PAP IAN PAP IAN PAP IAN

GICHNER JANOS és TARSA
paplan, matrac és kárpitosrua gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalok stb. nagy val asszokban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.
Arjegyüket kívánata ingyen és bérmentve küldünk. Nem tartozó árakat kisebbítünk, vagy a pénzt visszadjuk.

1 összerakható vasgőz	frt	1 acél sodrony ágybetét	5.-	
3 db kivethető matraccal	10.-	1 tengerifü matraccal	4.50	
1 do rouze paplan	1.80	1 Affrique matraccal	5.50	
1 do rouze paplan prima	2.80	1 lőner matraccal	12.-	
1 db satin cachmir paplan	3.80	1 ruganyos ágybetét	1.-	
1 db atlas cachmir paplan	4.80	1 nagy szoba szőnyeg	2.50	
1 db atlas selyem paplan	5.-	Futó szőnyeg 25 krtól feljebb	1 ablak tünis függöny	1.50
1 db fodros atlas selyem paplan	12.-	1 ablak Kongo	6.50	
1 db jó vasonagy lepedő	1.30	1 esztergályozott függöny-tartó	1.50	
1 db jó paplan	2.-	1 ablak csipke függöny	3.50	
1 db Hanel ágy pokróc	1.80	1 hóret agytrötő	3.50	
1 db gyapjú ágy pokróc	4.50	2 gyapjú ágy- és 1 asztal-tartó	11.-	
1 db jó lőpokróc	1.70			
1 db szegzett lőpokróc	4.50			
1 lovarozott szalmaszék	2.30			

BUTOR részletfizetésre!
Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyház-ferdek, valamint más hitelképes egyének kedvező részlet fizetések mellett kapnak szállárd gyártmányú asztalos- és kárpitoszott butorokat.
Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em.
Arjegyüket 25 kr. levéljeggyel behálózás ellen bérmentve küld felül cég B. osztálya. 6187

Tavaszi és nyári évad 1900.
Valódi brünni szövetek
Egy 3-10 méter 2.75, 3.70, 4.80 frt jó hossz-ú szelvény, elegendő teljes férföltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak 10.- frt legfinomabb júból
Egy szelvényt szalon-öltözékhez 10.- frtért, valamint felöltözösveteket, turiszt-öltöket, legfinomabb kammerknokokat szállít gyári árakon a legjobb hírnövöknek és szolidnak elismert mesterek gyártásánál.

Siegel-Imhof Brünben.
Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.
A magánvendőknek, aki a szelvényüket a fenti cégnél a gyár székelyében megrendelik, előnyvel teletöltökök

Uri Havelock 7 frtól,
Női Havelock 9 frtól,
Fiu Havelock 4 frtól,
Leány Havelock 5 frtól feljebb.
A legjobb csak

a tirolinál

Justitz Leopold,
lodenruha-specialista
BECS,
IX. Währingerstrasse 48.
Telefon 7248. sz.
a tantók egyete házában az osztr. turista, a touring-club és számos kerekpártyegyet stb. szállója.

LODEN vörösf. 12.-
LODEN meneszkof. 12.-
LODEN hajd. 12.-
LODEN peny 10.-
LODEN turista-ölt. 12.-
LODEN molnár-ölt. 12.-
LODEN ténny 10.-
LODEN sülk-öltöny 12.-
LODEN oltnyal-donosok 12.-
LODEN erdőkerülőknek 15.-
LODEN vthargallér 5.-
LODEN gamaszi 2.50
LODEN vlnár-ölt. peny 5.-
LODEN kerekpáros galér 5.-
LODEN dűlő sapka kaval minden színben 10.-
LODEN iskola-ölt. 8.50
LODEN iskola-köpeny 4.-
LODEN flu-öltöny 5.-
LODEN flu felcsobát 5.-
LODEN uri öltöny 12.-
LODEN saccó és mellény 5.-
LODEN vadászölt. 12.-
LODEN hegyi kabát 7.50
LODEN vadászka-bat 9.-
LODEN köpeny 12.-
LODEN irodakabát 5.-
LODEN nádasölt. 5.-
LODEN hussu 5.-
LODEN nadrág rövid 4.50
LODEN felöltő 10.-
LODEN sekkokabát 7.-
valamint minden esztergályozott ruhadarab mindentelje írták 20-25% kedvező részletfizetés mellett, minden fennvezetett cikk jobb minőségű és minden árvalóságban kizárólagos tartású. - Minták képes arjegyekkel ingyen és bérmentve. - Vidéki megrendelések a legjobban elintéztetők. Nemtelőz akadályok, mi kiszerelések vagy a teljes összeg visszajuttatás.

Justitz Leopold,
lodenruha-specialista,
Becc, IX. Währngerstr. 48
Hivatalnok nadrág, szürke, tricót --- 5.50
Hivatalnok zubbony al-lamzöld --- 7.-
Tornanadrág, drap, tricót --- 5.50
Double-hálókabát --- 7.-

M. kir. Államvasutak igazgatóság.
88359/F. IV. szám.

Hirdetmény.
(Podgyász és darabaru küldemények megjelölése és a podgyászok régebbi ragasz bárczáinak eltávolítása a feladó részéről.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a nyári utazási és nagyobb áru forgalmi időszak beálltával ismételve kéri az utazó- és szállító közönséget, hogy új saját, mint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdekében a szállításra feladott pályázson a rendelkezési állomást, egyből darabárkun pedig ezenkívül még a címzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről ki-tüntetni sziveskedjék.
A cím legalkalmasabban magára a burkolatra, vagy az arra - egés- terjedelmében - ragasztandó papírra írandó s csak ha ez nem lehetséges, szük- séges azt a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bőrdarabba vagy erős lemez papírra írni.
A közönség a vasut ily irányú támogatása mellett a podgyász, illetve darabárkun helyes szállítást és kiszolgáltatást, nagyban megkönnyíti és gyorsítja s különös biztositókat szerez magának arra, hogy a nagyszámú küldemé- nyeknek a vasuti közegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő felvétel- nél előforduló - teljesen ki nem kerülhető - bárczássok és elhurcolások s lehető legrovidebb idő alatt kiderítenessék és helyreigazitassanak.
Az utazó, illetve szállító közönség figyelemébe egyben felhívatik az üzlet- szabályzat 31. §-ára, mely szerint a podgyászdarabokon korábbi vasuti, postai, vagy másnémi szállítási jeleknél lenni nem szabad. Ha ezen szabály figyelem- re kívül hagyása következtében a podgyász eltéved, a vasut az ebből származó kárt nem felelős.
E szerint tehát első sorban a feladónak áll érdekében, hogy a podgyászok, kon lévő régebbi ragaszbárczákat a podgyászunk újbóli feladásá előtt eltávolítsa. Budapest, 1900. június hó 8-án.
Az igazgatóság,
(Utánnomás nem díjazatik.)

„The Gresham“
életbiztosító-társaság Londonban.
Magyarországi fiók: **Budapest.**
Forenc József-tér 5. és 6. a társaság házában.
A társaság vagyoná 1896. decem- ber 31-én --- **korona 157,805 340.-**
Évi bevétel biztosítások és kam- matból 1896. dec. 31-én --- **28,070,916.-**
Kifizetések, biztosítási és já- radéki szerződések, vala- mint visszavárások stb. után a társaság fennállása óta (1843.) --- **339,497,900.-**
Az 1896. évben a társaság 8654 kötvényt állított ki --- **80,577,960.-**
összeg értékben. Csekély díjfértés mellett a társas- ság előnyös jelzőelőlétsbiztosításokat is köt, a ház, vagy a földirtok tehermentesítésére, a bitokok elhalálása esetére. - Prospektusokkal és életbiz- tosítási díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít és felvilágosítással a jelzőelő- létsbiztosításról illetőleg, továbbá ajánlatokká dön- tésben szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Zálogházi
cédlulákat vesznek. Eladók 13 latos ezüst evőeszkö- zöket, grammja 6 kr., gi- randoiolokat, gertyavartó- kat, haltalakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 szemleire való teljes evőeszközt 138 frtól kezdve, aus vá- laszték mindennemű ezüst műtöves tárgyak- ban, arany ferfilanok kö- löggóval, grammja 80 kr., massziv arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon- torók 6 frt. Grünberger Ármn Bela örökösök Bu- dapestben, IV. Városház- ter 9., I. em. 23. Házszám. Képes arjegyeket bér- mentve és ingyen. **Részletfizetésre is.**

Nyaralók
tulajdonosainak.
„AEOL“ hangszerek
A szabadban természetes lég- nyom által szorgok és csna- gskuban igen kellemes vára- zókat öszhangzást idézők elő, ami minden tokegony kedélyre meglepő és kedves benyomást gyakorol.
Ily hangszerek kiválóan ker- tek, lúgások és villak stb. igazán díszből szolgálnak és a helyükön nem is volna sze- bad azoknak hiányozni. - Részletes arjegyek díjtalan.
Sternberg Ármn és Testv.
os. és kir. udvari hangszergyár
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.
Zongora-termek: Kocsuth Lajos-utca 23. (Károly-körut sarok) Zenepalota.

Elektrogravüre, G. m. b. H.
Leipzig-Sell.
I. oszt. Villamos véső-gépek gyártása erő- hajtásra.
II. oszt. Érenyomóelvezők készítése acél- ból (mélyítve és domborítva) a mi új el- járásunk szerint, (Magy. szab. 11385. sz.) egy- szén automatikusan dolgozó gépeken.
A magy. szab. (11385. sz.) részére ve- vők vagy engedélyesek kerestetnek.

MAGYARON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE
BRAUSWETTER JÁNOS
SZEGEDEN
CS ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOS SZAGS- KRONOMETER- ÉS MŰ-ORÁZS FELTÁLLÓJA A REMONTOR INDOÁRAKNAK STB. STP.
ÓRAK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
KÉSZPÉNZÉRT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.
MÁS RÉSZLEK 9000ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

GYORSÍRÁSI TANKÖNYVEK.

A gyorsírás ismeretének szükségessége sokkal általánosabban el van ismervé, sem hogy fejtegetni és bizonyítani kellene. Az idő- és munkamegtakarításnak erre a módjára föltétlen szükség van ma minden kereskedőnek, hivatalnoknak, újságíróknak és egyetemi hallgatóknak. A gyorsírás a legphálásabb tudomány, mert aránylag igen rövid idő alatt meg lehet tanulni és aapos ismerete minden hivatalban és irodában nagy előnyt biztosít bárkinek.

- ERDŐLYI VIKTOR. A gyorsírás tankönyve. A Faunmann által egybeválogatott Gabelsbürger rendszer alapján kor. 2
- ERDŐLYI VIKTOR. Lehrbuch der Stenographie auf Grundlage der von Carl Faulmann vereinfachten Gabelsbürgerschen Systems kor. 1
- FÖRRAI SOMA. A magyar gyorsírás tankönyve. I. kötet: Levélzár rész. II. kötet: Váltásai. r. Egy-egy kötet kor. 1:20
- FÖRRAI SOMA. Fokozatos gyorsírás olvasókönyv a Gabelsbürger-Markovits rendszer szerint. Magyarazatokkal és kulcsokkal ellátva kor. 1:20
- MÁRKOVITS VIKTOR. A gyorsírás. I. kötet kor. 2
- MÁRKOVITS VIKTOR. Ugyanaz II. kötet kor. 1:20

Megjelennek és kaphatók:
LAMPEL RÓBERT
(WODIANER F. és FIAI)
cs. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadó-hivatalában,
BUDAPEST, Andrásy-út 21.

GUMMI

és hálhólyag, csakis legfinomabb francia gyártmányú, tucatanként 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.- és 6.- frt. „Capot americain” (rövid) szalag 1.-, 2.- és 3 frt. „Noi óvszalagok” tucatán 2.-, 3.-, 4 frt. Legújabb antiszeptikus női különlegesség (nem gummi) dobozanként 1.80 kr. „Pell Forus” női szalon-különlegesség, dróbanként 1.50 kr. Minta-gyűjtemény 26 drb 3 frt. Vidéki megrendelések utánvétel és ültökötárs melletti eszközöltetnek. Az öszeg előleges beklődésnél franco küldetik.

Weisz Gusztáv és Adolf
Budapest, Váci-körút 19 b.

Bérleti hirdetemény.

A Rádfai gazdaság, a Pécs-vaizsói országot mellett Baranya-Baksa község határában, mintegy 1775 (1200 négyszögöles) hold, tulajnyomlag szántóföld f. évi október 1-től fogva

6 vagy 12 évre bérbeadó.

Bővebb szóbeli értesítéssel szolgál vállalkozóknak **Lösch János** uradalmi felügyelő Siklóson vasárnap, szerdai és pénteki napokon a délelőtti órákban vagy bármikor írásban.

Csődtömeg eladás.

Közados Seemayer József szegedi kereskedő csődügyében a szegedi kir. törvényszék mint csődbíróság 13096/1900. számú meghatalmazása alapján a csődleltár 1—527. tételszámai alatt felvett **7702 kor. 45 fillér beszerzési és 2684 kor. 75 fill. becsértékű** férfi- és női-divat, pamut stb. áruk, továbbá az 527—551. tételszám alatt felvett **4065 korona beszerzési és 1544 kor. 60 fill. becsértékű** üzleti felszerelések zárt ajánlati versenytárgyalás útján eladtnak.
Az ajánlatok zárt borítékban

1900. évi július hó 14. déli 12 oráig

alulírott tömeggondnoknak adandók át. Ajánlatok tehetőek az árukra és a felszerelésekre együttesen és külön-külön is; minden ajánlathoz 500 korona bántópenz gyanánt csatolandó. Az ideiglenes csődválasztmány az ajánlatok között szabadon választhat. Vevő a csődbíróság jóváhagyásától számított három nap alatt tartozik a megvett tárgyakat átvenni és a vételi illetékekkel együtt kifizetni. Az üzlethelyiség vevőnek f. é. július hó végéig díjmentesen rendelkezésére áll. Az áruraktár a szokásos üzleti órákban megtekinthető.

Szegeden, 1900. évi július hó.

Dr. Fülöp Zsigmond
tömeggondnok.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmélegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. eyredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhangyaltabb húgycsőfolyásokat, legsúlyosabb húgyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az ünfertőzötés utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páradán sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérhólyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hágyrinobajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig Nőeknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárati Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszolunk; esetleg gyógyszercekről is gondoskodva lesz.

TARCSA GYÓGYFÜRDŐ,

Vasvármegyében.

Glaubersó-tartalmú szénsavas vasforrások.

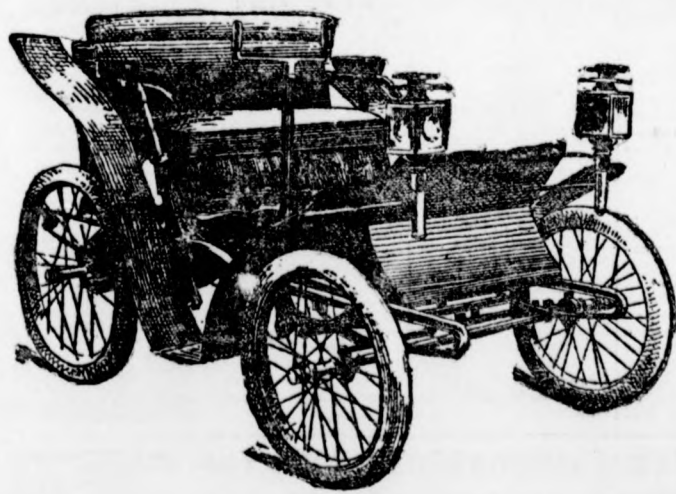
A legújabb módszerek szerint berendezett puszgő- és asványfürő, valamint vasláp-fürő. Kellemes, hűvös éghaj; kényelem minden igényének megfelelő ócsa lakások, villamos világítás, két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta készre zeno, szép kirándulások. A nő szerek bántalmait, sapkór, vérzékenység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajait olyan kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. Évad május 20-ától szeptember 20-ig. Az évad kezdetétől június 15-ig és szeptember 15-től szeptember 20-ig tömegesen olcsóbb árak. Főfelügyelőség: szegedi és kővára prospectus küld a főfelügyelőség. Állandó fürdő-orvos **DR. RHÖRER ALADÁR** t. m. főorvos. Tarcsai Károlyfürő különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízzel ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külföldi kárú nem létezik, a fürdőigazgatóság Tarcsára intézendők. Posta- és táviró-állomás helyben. Vasúti állomás Felső-Eő, a szombathely-pinkafői vonalon, honnan 30 percnyire (8-9 km.) fekvő fürdőbe a közlekedés: kőváras bér- és társasokozsi (omnibuszok) tartják fenn egy négylétes bérkocsit ár 4 korona 50 fillér, társas-kocsin egy hely 80 fillér. Jegyek váltathatók a vasúti káulznál Bzombathely és Felső-Eő között.

SÜRGÖNY!!

Páris, július 4-én. Az „Eszkulap“ automobil a Criterium du Sudi nagy versenyben az első díjat nyerte el, miután a kitüzött 100 kilométeres utról Camus vezetése alatt 1 óra 43 perc alatt mint első érkezett be.

„ESZKULAP“ AUTOMOBIL KOCSIK

A PÁRISI AUTOMOBILE-UNION GYÁRTMÁNYA.

A legeszményibb automobil kocsi, a legtökéletesebb és legegyszerűbb gépezettel. Súlyja 240 kiló. A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csövekből, ruganyokból van fölépítve s kerekei kítinő pneumatikon járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető.

A kocsi minden gépészeti ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható. A párisi, londoni, berlini, lipcei, lyoni, baieni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbb hamburgi kiállításon az első díjat nyerte.

Aranyérem! Diszoklevél! Erdemkereszt!

A Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsi érkezett be elsőnek. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeauxi 260 kilométeres uton második. Menetidő: 5:10 perc.

Bővebb felvilágosítást ár-fizetési, esetleg részletfizetések felől a „BUDAPESTI NAPLÓ“ kiadóhivatalában

VIII., József-körút 18. Hartmann József urnál.

